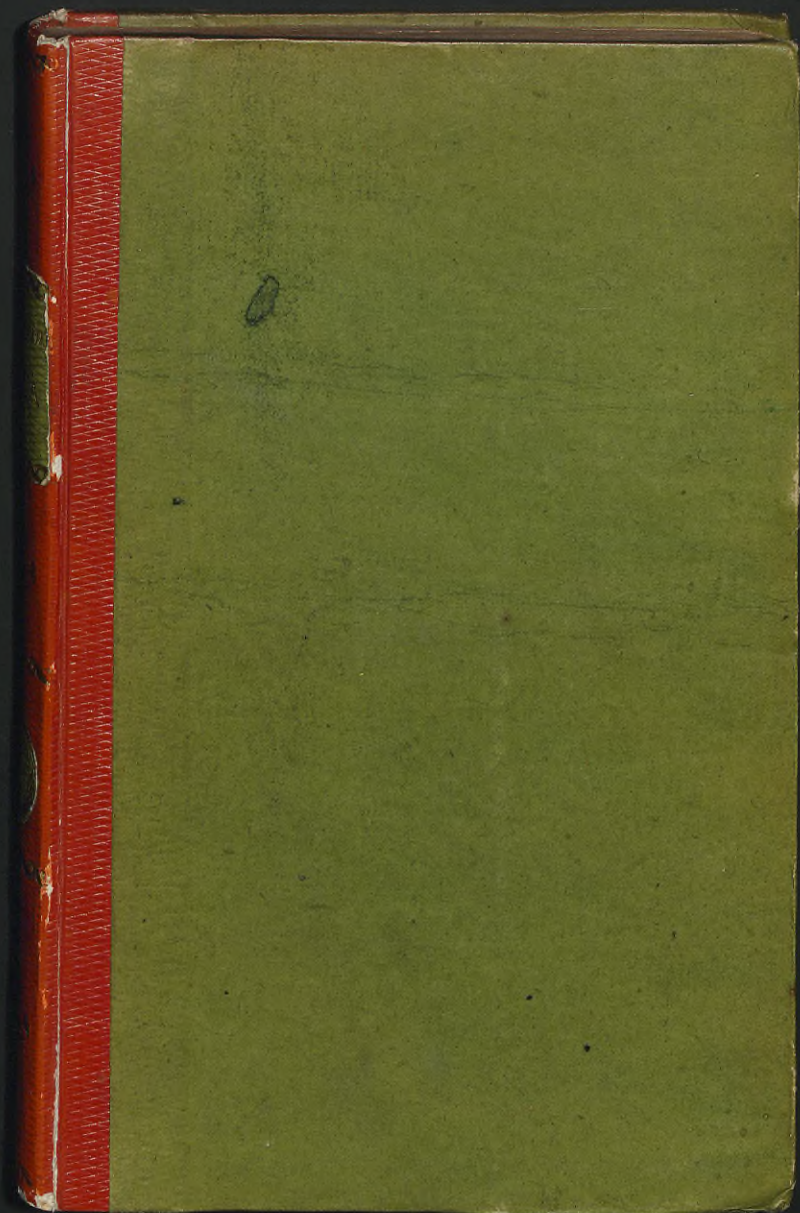

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

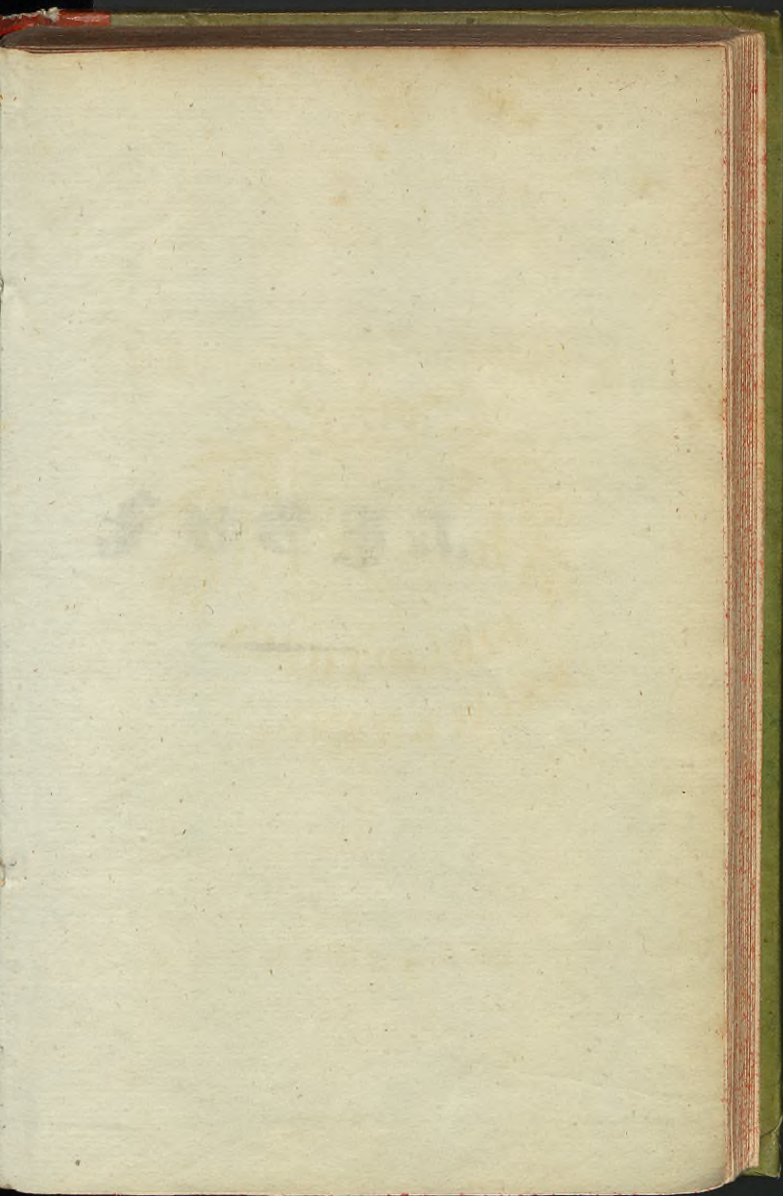

CENTRAL-
BIBLIOTEKET

Litt.
Sv.

A
E
C
T

B

F R E J A.

100

B

REDACT

FREJA.

POETISK KALENDER

FÖR ÅR

1832.

AF

E. S. Dahlgren.

STOCKHOLM,

HOS P. A. NORSTEDT & SÖNER, 1830.

FRYD.

POSTEN WÄNDEN

FÖR ÅR

1882

ÅR

3 3

SCHEIDT

H. A. KORSTADT & SÖNER, 1882

Till en Flicka klädd som Gosse.

Du kläddes som gosse. På himmelsblå rock
Föll din lock
I lekande, sladdrande gullringlar ned.
Kring halsen den bländande ringkragen låg,
Som på våg
De skimrande neckliljors snöhvita ked.
Så smal,
Som i dal
En tuårig björk, var din växt, och din gång
Så nätt,
Så lätt,
Som hjortens på mark i sitt trippande språng.

Vi gingo tillsammans vid fjellbäckens rand,
Hand i hand,
Att skåda på böljornas glittrande skrud,
Vi gingo att lyssna på lärkorna små
I det blå
Och skogsdufvans smek, när hon viges till brud;
En krans,
Som en dans,

Vi bundo på ängen och gáfvo hvarann.
Hvad lek!
Hvad smek!
Och flammande kyss, som på läpparne brann!

Men åren flögo på vingar sin kos,
Och till ros
Du bytte din späda och vårliga knopp;
En femton års tärna, från blommornas sal
Och vår dal,
Till gyldene höjder du flyttades opp.
Ej mer
Du såg ner
På lemnade vännen, som klagande grät,
Sin skatt,
Och satt
I lunden och hviskade: "ej mig förgät!"

Du vet kanske icke, hvad foglarne små
I det blå
Nu sjunga om morgon från grönskande topp:
"Hvar är fagra gossen, som jollrande sang
"Och här sprang
"Med fjäriln i kapp och bland rosorna lopp?" —
Ack hän
Eder vän
Gått bort, och vet Gud, hyart han vandrat sin kos!

En tår
Då står
I ögat på Glöm mig ej, lilja och ros.

Så tyst blir i lunden, som svartklädd natt
Hade satt
Sitt flor öfver foglarnes jublande flock.
Till mark faller fjärilen gullvingen ned,
Och på hed
Dö vindarnes suckar och dufvornas lock.
Ack! kom
Och vänd om
Till enfaldens dalar, till foglarnes små,
Och än
Igen
En dag lät oss leka som gossar, vi två.

Den första Vårdagen.

Efterlängtrade tid
Med din gyllene frid,
Jag vill sjunga ditt lof,
Der på fjellstängda strand
Emot skogarnes rand
Örnen bygger sitt hof,
Der i glittrande sand
Bäcken rinner så sval,
Eller der öfver land
Flora ställer sin sal,
Prydd med rosenband.

Dina glada behag,
Den naturskönhets prakt,
Som på fälten du lagt,
Jag vill sjunga i dag;
Dina sjöböljor blå,
Dina fjellar, som stå
Tallbekransade grannt
Öfver dalarnes natt;
Sjunga forsen, som gladt
Störtar utför hvar brant,

Och tar vindarne fatt,
 Sjunga majqvällens rö,
 Sommarfoglarnes bo
 I de gullvifvor små.

Redan våren i sky
 Står med rosenchy
 Och solstrålarnes kalk!
 Lilla Amor, den skalk,
 Blickar, leende ner,
 Strålar strömma på mark
 Och förgylla hvar park.
 Ur sin dvala är väckt
 Sångarflocken på gren,
 Väckt af vindarnes fläkt
 Och af vårgudens sken,
 Rör sig vågen på nytt,
 Se'n hon anlete bytt.
 Källan ögat slår opp
 Emot trasten i topp,
 Och när drifvorna flytt,
 Öppnar rosen sin knopp.
 Första fjärilen re'n
 Seglar fram i ett sken
 Af rubiner och gull,
 Minsta grässtrå i mull,

Minsta frö uppå sten
Grönskar fram i sin glans.
Ängen binder sin krans,
Dalen ordnar sin drägt,
Samlar hop sina lamm.
Allt blir tjusande, täckt,
Hvarest våren går fram.

Tripp-tripperitripp!
Säg, hvem nalkas så sipp
Och med mysande mund
I den knoppande lund,
Plockar rimperlor af,
Hänger löf på hvar stam,
Lockar mjölkhyt en saf
Utur hängbjörken fram?
Der vid källan, hvem lyss,
Trycker kyss uppå kyss,
Bjuder sippor i tropp
Och konvaljer i krans
Utur mark spira opp?
Se på dalen, hur grön,
Och på ängen, hur skön!
Täcka vårgud! din glans,
Som från skyfästet ler,
Dessa prydnader ger.

Hulda vårfantasi!
Gladt dig kasta uti
Denna glänsande ström
Utaf ljuft trolleri;
Älska, kuttra och dröm,
Som en dufva, så öm,
Som en lärka, så glad,
Som en blomma så blyg;
Hoppa, dansa och smyg
Ned i böljan och opp
Med din gullvinge flyg
Högt till skyarnes topp.
Ställ på forsen din fot
Och tag perlorna mot,
Som i regnbågars prakt
Öfver djupen sig lagt.
Gjut med källan en tår,
Kyss med fjäriln en kyss,
Stå med vinden och lyss
Bakom löfven i lund,
Gör med örnen en rund
Öfver fraggande våg,
Slut med svanornas tåg
Fri seglats till den äng
Och den blommande säng,
Hvarest skogsbruden går
Och på lundarnes hår

Reder lockarne ut.
Skynda, älska och njut!
Snart är vårdagen slut.

O, hvar börjar jag då?
O, hvar slutar jag väl?
Skal jag bada min själ
I det tjusande blå,
Eller här bland de små
Täcka rosor på mark
Hvila ut i den park
Der små lammerna gå;
Eller tätt vid det skum,
Som ur källan far opp;
Eller tar jag mitt rum
Uppå fjällbergets topp?
Tyst, der öppnas ett tjell,
O, hvad lockande syn!
I den doftande qväll!
Är från himmelens bryn
Solen stigen på fält?
Är det fullmånens glans,
Som går fram ur sitt tält;
Eller vinden i dans,
Som framilar så snällt?
Nej, min Lina det är:
Dubbel vår jag nu har.

En der ofvan så klar,

En härnere mig bär

Uti kärlekens famn,

Och förtjusande ler. —

Icke ord, icke namn

Mer jag vet för min fröjd!

Jag är säll, jag är nöjd,

Och behöfver ej mer!

Pastoral till en Wän.

Hell dig, som det längtade målet har funnit
Den trefliga hyddan, det husliga bo!
Hell dig, som från braskande verldsbulret hunnit
Till dalarnes stilla, lycksaliga ro!
På grönskande tufvor och majblommor buren,
Du hvilar ditt hjerta mot hulda naturen
Och sjunger med lärkorna der upp i höjd. —
På bygden man lefver dock sorgfri och nöjd!

Om morgonen skådar du Maj från din kammar,
Du öppnar ditt fenster, hvad dagen är skön!
På purprade skyarne solguden flammar,
Med spegelklart anlete vinkar dig sjön.
Midt öfver i asplunden göken du hörer,
En susarde vårflägt i löfven sig rörer,
Från fjällarne helsa dig skällornas ljud,
I dalarne rosornas daggiga skrud.

Syrenernas rödblåa tofsar för vinden
Lätt vagga i trädgården neder och opp.
En ångande vällukt sig sprider från linden,
Och snöblommor yra från aplarnes topp.
I grönskande pilarne skatorna bala,

På surrande flöjelen hvilar en svala,
Och högt opp i molnen och luftrymdens våg
Ror snöhvita svanornas nordliga tåg.

Hvad hvimmel i gräset af humlor som suga,
Af vingade solgrand i skiftande prakt!
Längst utför rabatten narcissorna buga
Och röra på nackarne liksom i takt.
Se glindrande snäckan, skyhvalfvet deroppe,
Med solen i skölden, en tindrande droppe,
Se fältet här nere, så majfriskt och grönt,
Och kullen der borta, af lönnar bekrönt.

Hör bergs-källans hviskning bland tufvor i hagen,
Hon lockar små fiskarne ned till sin brädd,
Kringdansad hon är af de glada behagen,
Med fjäriln, i lysande sommardrägt klädd.
Se dufvan, hur smånätt hon trippar på backen,
Och myran, som släpar sitt granbarr till stacken!
Se hönan med slingrande masken i mund,
Och katten som leker i gräset med hund.

Men utåt du vandrar. Hvad säden sig frodar
Hvar dag ser du rågax allt flera gå fram.
I gröngräset fröjda sig trefliga hjordar,
I famnen du tager de ulliga lam.
På bleket sig solar den utspända väfven,
Och nedanför gässena plaska i säfven

I dalarne tumla sig fåle och sto,
Och bockarne hoppa på ljungbeväxt mo.

Och kommer se'n qvällen med rosiga slöjan,
På gungbrädet mödad du sätter dig ner,
Tar af dig halsduken och vesten och tröjan,
Att njuta af svalkan, som aftonen ger,
Nu helgsmålet ringer, du går till din kammar,
Der solen på väggen i nedgången flammar,
Du skyndar att leta ur bokhyllans damm
En *näfver* för kommande söndagen fram.

Dock nej! Se, naturen slår upp för ditt öga
Sin *codex argenteus* öfver vår jord;
Din ande sig svingar mot himmelen höga,
Der läser du stjernskriftens herrliga ord,
Och känslorna blifva så veka och ömma,
Och tankarne flyga och tårarne strömma,
Och gåtan är funnen till lifvets myster,
I Honom, som varit, förblifver och är!

Ja, lycklig är du, som från stadslifvets buller
Får ıla till stillhetens trefliga trakt.
I verlden ej mera du gör någon kuller,
Om ej den du gör öfver rosornas prakt.
Du stiger, men endast till balmdråsens höjder,
Du sjunker, men endast i famn af de fröjder,

Som vinka i dalar och blommande tjell,
Och räcka från morgonens gryning till qväll.

Och stadnar se'n kärlekens gud vid din koja,
Låt vara som Bias med staf och med säck,
Ju mindre med granlåt han smyckar sin boja,
Dess mer är han älskelig, ljuflig och täck.
Rödblommig och glädtig och rak såsom furen,
Okonstlad och enkel, som sjelfva naturen
I famnen dig springer en maka så huld,
Och fliten allena är allt hennes guld.

Nu börja de surrande rockar att spinna,
Och ypperlig grädda i bunkarne står.
Nu stiger man upp klockan fyra, att hinna
I kapp med den lifliga, verkande vår.
Och väfstolar smälla och gåsungar kläckas,
Och fårena klippas och hönsena stäckas,
För bistocken enruskor ställas i rad,
Och gödkalfvar skickas hvar vecka till stad.

Hvad hvimmel af grisar, som sno som hin håle
Och knutarne frysande löpa omkring!
Ostburen med galler är stäld på sin påle,
Ej skatan får smaka deraf någonting.
Och huskatten skjutsas från köket och leken
Att se sig i bodarne om efter steken;
Men Phylax vid hundkojan vaksam skall stå
Och se de som komma, och hvilka som gå.

O tänk, hvilket berg utaf korfvar och paltar,
Af bringor och skinkor hvad skräckeligt lass!
Här Ceres har rest dig af bullar ett altar,
Der glimmar smörklimparnes gula parnass.
Se harar i fyrsprång dig komma till möte,
Här rulla dig pundsdryga ostar i sköte,
Stig, bågare, fram utan väntan och söl
Och bjud åt Herr Pastorn det fraggande öl.

Men tyst! hör det skäller, släng korfven åt fannen,
Herr Länsman ju kommer i grönmålad schäs;
Hans käresta guppar till venster om mannen
Och drängen bakom på en säck utaf gräs;
Vid stallet man håller, ur fotsteget stiger,
Herrn bugar och frun i detsamma ock niger;
På gafvel ställs grinden, man kysses på mund,
Svär pest öfver gässen och hutar åt hund.

Nu aftonvard dukas i hörnet af rummet.
Emellertid språkas om ditt och om datt,
Hvad nytt af Herr Länsman blifvit förnummet:
Om markegångstaxan i staden är satt;
Hur hvetet ser ut bortåt Blacksta och Gnesta;
Om nådig' Grefvinnorna än äro resta;
Om fölungen tog sig, som vargarne bet;
Om kronfogden ännu har sålt sin karét.

Tillbaka från sandgropen, bruna som nötter,
Din Nisse och Lasse nu komma i språng,
Med flygande lockar, med dammiga fötter,
Inrusa de båda i sal'n på en gång,
Ur ögat slås luggen, de kyssa på handen,
Och trumla på borden och skaka af sanden;
Hej! flux genom dörrn det bäraf i galopp,
Att göra i Länsmannens schäs sina hopp.

Nu solen går neder i vestliga rummen
Och tittar blott smått genom fenstren ibland;
Förgylt är på hampspöket näsan och tummen,
De peka mot skyarnes glittrande rand.
Ett flor öfver källorna sakta sig drager;
Och skuggan som nyss var så spenslig och mager,
Står skyhög och tjock öfver land, öfver sjö,
Och böljorna sjunka i djupet och dö.

Och lammerna lägga sig neder i ringar,
Ej mera i skog höres skällornas ljud,
Blott bäcken än rör sig, sitt strumpeband slingar
Kring knäet af kullen, som klädes till brud.
Till ho't flyger svalan med biet hon funnit,
Fullständigt har spindelen dvärgsnätet spunnit,
Skogsdufvan i eken nu hvilar så trygg;
Men mörterna slå uti vass efter mygg.

Och himlen tar på sig sin nattkjol af siden,
Sin krona, som strålar af månskenets glans,
På armarne hänger hon stjernornas smiden,
Sitt hår slår hon ut i en ringlande dans. —
Men bränvinet redan i tumlarn är slaget,
Och Länsmannen tappat två plåtar i draget;
Det mörknar på fästet och potten är gjord,
Man super och jemkar sig sedan till bord.

Här ordas om all ting, om trädgårdens alster,
Om morot och sallat, om lök och melon,
Om vassbuk i kaggar, om strömming på halster,
Spöslitning och stockstraff och fattigstu'hjon,
Auktioner, utmätningar, slagsmål och buller,
Förtening af grytor och fat och kastruller,
Mäskvärmare, Argus, trumpet och klaver,
Och Frithiofs Saga af biskop Tegnér.

Man äter och slutar, uppstiger och pussas,
Och pussas ånyo på kind och på hand,
Till förstugan rullande bredschäsen skjutsas,
Stolt gnäggande ungfälen skrapar i sand.
Man niger och bugar och famnas och klappas,
I brådskan af Länsmannen munstycket tappas;
Men frun redan sitter med nickande hatt,
Och tackar och önskar en hjertlig god natt.

Nu tar du din älskade hälft under armer
Och vandrar i stjernglansen ut öfver mark.
Förbi är den qvalmiga, tryckande varmen,
Så mildt faller daggen på löfven i park,
Klart aftonens stjerna, från skyhvalfvet höga,
Sig speglar i makans förtjusande öga,
Och lätt lyftar slägten från squalpande sjö
Den mörkbruna locken på svanbarmens snö.

Först här uti dungen J sågen lyvarannan,
En midsommarsqväll, när på stängen man band,
Än ser du i minnet den molnfria pannan,
Och rosen på kinden och liljan på hand,
Der bländande gracerna mysande lekte;
Den foten, som blommorna kärleksfullt smekte,
Den blicken, som eldpilar sköt mot ditt bröst,
Och läppens korall med sin klangfulla röst.

Der knöt du förbundet för hela din lefnad
Med kärlekens kyska och heliga tro,
Der börjades först din lycksaliga väfnad
Af tankar att äga en maka och bo,
Se vänner till morgon och middag och qvällen,
Inpromptu på bordet ha stek, när det gäller,
Och klimpar i soppan, ostkaka och gris,
Ny tobak i asken och brasa på spis.

Så tusende taflor din lefnad förskönat
Och ännu försköna med huldrikt behag,
Med fröjder dig himmelen rikligen lönat,
Ditt lif är en enda ljuft blommande dag,
Njut länge och treffligt, hvad ödet dig skänker;
Och nalkas dig åren, då hjessan du sänker,
Som solen än sprid från din sjunkande höjd
I nedgången trefnad, förtjusning och fröjd.

Wisa.

När gossen ur barndomens dansande flockar
Med spelande ögon i famnen sig kastar
Af ynglinga ålderns berusande stund;
När kärlekens dufva i lindarne lockar
Och nöjet på njutningens blombäddar rastar,
Pokalerna flyga från mund och till mund,
I kindernas rosor hvar fröjd ligger fången;
Då helsom hvarannan med lyran och sången:

Ett hjertligt god dag!

God dag! god dag!

Ett hjertligt god dag!

Dock hastigt med tidens bevingade svanor
Vi tåga från hemmet att hostäder finna;
I vexlande ängder vi leta oss plats:
Den ene på skönhetens skimrande banor,
En annan, der skatternas elddrakar brinna;
I ethern är slutad den glada seglats.
Ej möta vi sedan på vandringen mången;
Så helsom hvarann då med lyran och sången:

Ett hjertligt Guds frid!

Guds frid, Guds frid!

Ett hjertligt Guds frid!

Bland jernhårda öden och skiftande strider
Vi fortgå på vägen i fröjd och bekymmer,
Pokalen, bekransad, ej mer vandrar kring.
Allt närmare afton och skymning det skrider,
Den jollrande kärleken famntagen rymmer;
Allt glesare kedjar sig vänskapens ring.
Då fattom pokalen för yttersta gången
Och helsom hvarannan vid lyran och sången:

Ett hjertligt god natt!

God natt, god natt!

Ett hjertligt god natt!

Morgondimman.

Hvem är det, som gråtit på morgon så tidigt
Här nere i dalen? En dagtår ju röjes
På doftande blomman, på gräset, som smidigt
För fjärlens fläktande gullvinge böjes,
En liljehvit näsduk af skiraste dimma
Är tappad på marken i morgonens timma,
Dess våd utaf vinden än sänkes, än höjes,
Hvar kant är med rosor broderad och prydd
Och midt i hans snöflor en solros är sydd.

Ja, morgonens jungfru det är: uti öster
I rosenröd klädnad hon stod nyss och lyddes
På siskornas qvitter och lärkornas röster;
Då kom der en riddare, klädd uti rustning
Af gull, och tog afsked af henne, den blida;
Vid hjulenas gnistring och fålarnes frustning
Han flög genom gullporten ut i det vida;
En tåreström vattnade ungtärnans kind
Och perlorna ströddes i dalen för vind.

Dock, när han som högst öfver skyhvalfvet hunnit,
Sin blick ned på dalen och blomstren han kastar;
Han skådar de tårar på rosorna runnit,

Med läpparne kysser han bort dem och hastar
Att taga den snöhvita duken i handen,
Han hviftar med slöjan kring himmelsblå randen,
Till dess uti aftonens gullport han rastar,
Och släpper de löddrige fålarne af
Från strålande charen, att dricka i haf.

Ej konstnären väfver en skönare slöja,
Mer lätt än ett blomblad, hon höjes och sänkes,
Af solstrålars glimmande gullstoft hon stänkes,
De lenaste fläktar dess blomvåder böja,
Och när du den fagra om morgonen skådar
Den klaraste dag uppå fästet hon bådard,
På ängen till solgången plägar hon dröja,
Då löser hon opp sig i daggpelors glans,
Som glittrande simma för blommornas krans.

Hösten.

Det är då förbi med det glädtiga laget
Och blommornas festdag och fjärlens dans,
Det tunga, det sorgliga steget är taget,
Då Flora på marken nedlägger sin krans,
Då löfvna dansa den sista angläsen
I prasslande hvirflar för höstvindens sus,
Och porlande bäcken med klagande brus
Nedsjunker i gråt mellan vissnade gräsen.

På aplanne blomstren befruktade blifvit
Af sprittande solstrålars eldiga brand;
Men neder ha stormarne barnena rifvit,
Med fruktorgen tom står Pomona på land.
Det ilar, som tandvärk, i vassen vid stranden,
Och lungsoten lagt sig på gulnade blad,
Ej mer tager dufvan i källorna bad,
Och tjockblodig sjöböljan squalpar i sanden.

Hvar är du, o svala, du hämpling på grenen,
Som sjöng så förtroligt i sommarens fröjd?
Du erla, som qvittrande satt der på stenen?
Du lärka, som drillade gladt upp i höjd?

När sommarn drog in sina värmande pilar
Och hösten blef kung i vår härjade verld,
Till sällare blomängder flög eder färd,
Der njutningens glans på orangerna hvilar.

Jag äger ej vingar, förmår icke flyga,
Vid norden, den ödsliga, bindes jag kvar,
Der höstqvällens skuggor bland granarne smyga,
Och månen, så blek, mellan skyarne far,
Lik Vala jag höljer i drifvor mig neder.
När skimrar ånyo den tjusande stund,
Då vårdagens Baldur på himmelens rund
Sitt värmande lif, sin välsignelse breder?

Ack, redan naturen i klagande vakan
Drar döende pustar och stormarne gny,
Snart nordfjellen svepas i vintriga lakan,
Af norrskenet purpras snöblommornas hy,
Sitt grönskande barr för den bleknade, döde
Strör granen, belyst af det sorgliga ljus,
Som månen nedkastar från grifthvalfvets hus
Bland molnenas likstenar, ensam och öde.

Så svep mig med Flora i gulnade drägten,
Och lägg mig i kistan, der rosorna små,

Hoprul-

Hoprullade, hvilat med frostiga släkten,
Tills vårdagen skiner på nytt i det blå.
När blomman med rosiga läpparne hviskar:
"Stå opp, nu är vår öfver dal, öfver höjd."
Jag vaknar och famnar ånyo den fröjd,
Som kallar till lifvet, och lifvet förfriskar.

En vingar till lifvet

Och lifvet till lifvet

Den skändar till lifvet

Mellan fjärr och nä

Genom fjällberg och dal

En skändar till lifvet

Allt längre och längre till lifvet

"Ack, häls på jag till

Min gullbo och följande

En skändar till lifvet

Och min närliggande

Som till lifvet en häls

Som med rosen en vind

En häls till lifvet

Och till lifvet häls till lifvet

"Och så är min häls

I det löfde lifvet

En häls till lifvet

En häls till lifvet

En häls till lifvet

Rällan.

Ej ben har du fått,
Icke vingar att flyga,
Och likväl så brådt
Du skyndar att smyga
Mellan pilar och al,
Genom fjellberg och dal,
Så snabbt, så fort,
Allt längre och längre, till fjerran ort.

”Ack, bäst då jag låg,
Mina gullfloder tömde,
En skönhet jag såg
Och min nejd förglömde,
Som för jägarn en hind,
Som mot rosen en vind,
Så ilar jag,
Och har ingen hvila natt eller dag.”

”Och så är min sång:
I det leende gröna
En gång, ja en gång
Jag hinner den sköna;
Hennes rundade arm,

Hennes mjellhvita barm
 Jag för till mund;
 Då famnar jag henne i rosenclund."

"Och därför min dans
 Jag kröker i ringar,
 Ej rosornas krans
 Mig löcker och tvingar.
 Och fastän en dverg,
 Utför brantaste berg
 Jag klättrar fermt,
 Se'n fingren i solens låga jag värmt."

"Hvart hjerta sitt vif
 I tiden vill följa.
 Det rörliga lif
 Hvi gafs det min bölja?
 Ur hafsskummets sköt
 Ju skönheten bröt,
 Af ljuset väckt!
 Och därför hon är med mitt innersta slägt."

"En trånadens blick,
 En kärlekens flamma

Ju källan fick,
Och Venus detsamma.
Om hyarann de förstå
De längta också
Till samma hamn,
I nöjets och njutningens tjusande famn.”

Molnen.

På fästets rymd förunderliga väsen!
Som aldrig ägen ro i edra själar,
Än ljungeldens, än stormens trälar,
Till perlor bytta uppå gröna gräsen,
Till snölaviner på de gråa hållar,
Till silfverslöjor kring de höga fjellar,
Hvar är ert hem, och edert mål i tiden,
Är eder lösen kampen eller friden?

Hur mången gång jag sitter och beskådar
Er underbara lek i rymdens rike,
Beständigt skiftande och aldrig like;
Än tvinnen J er hop till purpurtrådar
Och granna sömnader för morgondrägten,
Än öfver solens gyllne skepp i flägten
Likt röda vimplar, än till blåa öar
I vexlen om och än till blanka sjöar.

Med öga af Förgät mig ej, den blåa,
Hvem blickar fram ur edra rosenlöjor?
En här af Huldgudinnor, himlamöjor,

Ur midnattsmolnets sköt, det tunga, gråa,
Hvad simmar der? En skara hjeltehamnar.
Än kämpen blanka silfverbågen famnar,
Och genom töcknet, som kring fjellet slingar,
Den bleke Fingals harpa sorgligt klingar.

Dock högst i majestät vi eder röja,
När, uti koppar klädde, fram J dragen
Med blixstens pil och tunga, hemska slagen.
När edra händer dundrets åskor höja,
Naturens stämman tystnar då i lunden,
Så stilla blifver böljan uti sunden,
Sitt korn på åkern skrämde fogeln glömmar,
I blommans sköte fjärilen sig gömmer.

Allt skälfter: berget på den djupa grunden,
Den späda rosen på sin låga tufva,
På klippan örnen, skogens turturdufva,
Och näktergalen uti myrthenlunden.
En vredesblixt är hela himlen vorden;
Ett bröst af dödens fador hela jorden.
Hvar sträng på världens harpospel är sprungen,
Hvart ljud är dödt, som klang i rosendungen.

Men blixten upphör. Saktare gå ljuden
Från ljugaren och regnets skurar stanna,

Allt mer det ljusnar kring om fästets panna.
Ur dunklet återträder gyllne Guden,
Till vesterns bryn de spridda skyar hasta,
Vid aftonstjernans fot de stilla rasta,
Likt lamm, som trygga mötesplatsen hinna
Och glada slå en ring kring sin herdinna.

Förunderliga väsenden! ej ägen
J något hem, ej några hviloställen;
Nomader mellan morgonen och qvällen,
För er den hela himlarymd är vägen.
Från öster purpurns färg till eder bringas,
Ert gula hår af vindens sylfer slingas.
Med stjernorna J dansen om på kullen,
Och månens klot emellan er J rullen.

En önskan bär jag: att med er få kryssa
Igenom vida, blåa himlafälten,
Från österns port till hvita stjernetälten.
På färden hvarje ljusets härold kyssa,
Ge soln en nick och klappa hennes fålar,
Min anda bada uti hennes strålar,
Sist af förtjusning, midt i nöjets vårar,
Som J, mig lösa opp i ljumma tårar.

Till twenne Makar.

Två klara stjernor öfver stormig bölja
Oss troget lysa fram till tryggad hamn,
Två milda Englar på vår bana följa
Och sluta oss uti sin hulda famn:
Den ena kallas *hopp*, den andra *minne*.
Säll den, som här dem i sitt bröst härinne.

Den ena i sin rena spegel röjer
Det flyddas bild i ofördunklad glans;
Den andra mot det kommande sig höjer,
Och syngar i sin hand en rosenkrans;
Den förra sagnans ömma toner klagar,
Den sednare tror än på bättre dagar.

Hvar fanns väl den, som icke i sitt sköte
Fått vagga en af dessa englar små?
Hvem är, som icke någon gång till möte
I tidens flykt har vandrat dessa två!
Ett fast förbund med menskans lif de stifta
Och mellan sig dess korta dagar skifta.

J hulda makar, kännen J de båda?
De sutto vid er barndoms hufvudgård;
Den ena bad er i sin spegel skåda
De sköna minnen från en högre verld;
Med friska rosor smyckade den andra
Den lefnads-väg J båda skullen vandra.

Och troget sedan, under fröjden, smärtan,
De följt er vandringsbana hand i hand,
O sluten dem till edra varma hjertan,
Och slingen kring dem edert kärleksband!
Den som af *minnet* följs i lefnadsloppet,
Han saknar också ej det trogna *hoppet*.

Böljan.

Och böljan, hon satt på vattnets rand
Och gret i den månljusa qväll.
Då kom en hoppande tärna till strand,
Och sjöng från den skummiga håll:
"Hvem är det derute, som jemrar sig så?" —
"En hafsbölja blå." —
"Hvad är som dig ängslar? Berätta det då?" —

"Jo, aldrig mig unnas i ögat en blund,
Jemt fäkta och flyga jag skall,
Än längs utåt hafvet, än in i dess sund,
Att skura klippa och hall.
Som tjenstflicka jagas jag tidigt och sent,
Mitt golf hålla rent,
Att hvila från arbetet är mig förment."

"Knappt solen på skyfästet börjat sitt lopp, ²
Förrn Vestan, den näbbiga dräng,
Mig ropar: Nå flicka, ur bädden stig opp!
Fort ut till din syssla i släng!
I blinken jag tvingas, i trots af mitt knot,
Som rullande klot,
Att tunla de fredliga stränderna mot."

”Så nalkas mig Östan med blossande kind
Och skriker: hvi dväljes du här?
Bort med dig till hafs i den pipande vind,
Tror du man får latas så der?
Jag skyndar, men knappast jag hunnit från strand,
Så gripes min hand
Af Nordan, och åter jag slungas mot land.” —

”Ack, hvad jag beklagar ditt öde! Hos mig
Långt lättare tjänst du skall få.
Ej jagas du der utaf vindarnes krig
Långt ut i det ändlösa blå,
I byttan stig in, och mig följ till mitt hus
Från storm och från sus,
Tryggt skall du få bo bland de glittrande ljus.”

”Der har jag en smådräng i purpurröd skrud,
Som dansar beständigt omkring.
Han länge sig önskat en svallande brud
Få fästa med gyllene ring.
Ditt öga skall vinka den långtande tröst,
Din klingande röst
Förtjusa hans ömma, hans lågande bröst.”

Och ned lades böljan i brudsäng af stål,
Då nalkas en yngling dess bädd:
”O slicka, o slicka, hur skönt är vårt mål,
O var för din fästman ej rädd!” —

Kring henne han slingar sin flammande arm,
Och trycker sin barm
Mot hennes, den skälfvande, — eldig och varm.

”Din kyss är förfärlig! O släpp mig jag ber!
Af brinnande lågan jag dör.” —

”Nej, aldrig min brud, jag nu släpper dig mer,
Min är du för evigt och mig du tillhör.” —
Nu kyssarne spraka på kind och på mund;
Ännu en sekund,
Och knutet är eldens och vattnets förbund.

Conerna.

På C. M. BELLMANS födelsedag
den 4 Febr. 1830.

Ljusligare är ej lundens sus,
Rörd af vestanvädrets lena vingar,
Ljusligare är ej bäckens brus,
Än den ton, från Skaldens harpa klingar.
Ur dess alldjup flödar lifvets ström.
På dess strängar minnets genier blänka.
Allt hvad hjertan känna, andar tänka,
Vaknar vid dess samklang ur sin dröm.

Sjufalt skiftande är soleus blick,
Der i höjd hon bland æoner thronar.
Sjubesträngad lyra Phœbus fick,
Sjufalt harmoniens stämman tonar.
Jag vill sjunga om de strängars klang,
Om den fröjd åt hjertat tonen delar.
Men ack! styrkan rädda handen felar,
Ej bland skalder fick min lyra rang.

Första ton en snöhvít Engel är,
Dagen skimrar från dess vingars segel.
På sitt bröst han Edens lilja bär,
Och derinom *oskuld*s rena spegel.
Intet stoft besmitta kan hans tro,
Såsom stjernorna vid ljusets höjder,
Har han bundit hjertats alla fröjder
Vid ett högre lifs adagio.

Klädd i *grönt* den *andra tonen* slår
Nyfödd vällust öfver lifvets ängar.
Hoppet vid hans sida trofast står
Och sin vårfläkt smyger i hans strängar.
Vissnar ock den ros han sådde nyss
För en frostnatt öfver fälten buren,
Falla ock dess blad för bistra skuren,
Lifvet återges af hoppets kyss.

Högt i ethern har den *tredje* satt
Klara harpan, och hon återglimmar
Anletet i vågors mörkblå natt,
I den tår på *Glöm mig icke* simmar.
Tron på högre verldars harmoni,
Der till samklang stoftets missljud flyter,
Och till inre skådning allt sig byter,
Är hans sköna gudamelodi.

Af *violerna* vid Kidron krönt,
Se, i Sorgens örtagård sig böjer

Fjerde tonen, hopplös, obelönt,
Dock ur skyn han tröstens engel röjer.
Tidigt i hvar pröfnings skola lärd,
Ödmjukt bönens suck mot höjden stiger;
Tålamodets dygd den trogne viger
Till en arfving af en bättre verd.

Men från lifvets träd se, blad för blad,
Hoppets alla löften, *bleka* falla.
Fåfängt, hvad af ödets nåd du bad,
Mäftar du i tiden till dig kalla.

Femte tonen, hemsk som nödens lott,
Skälfvande, som höstens löf för vinden,
Är en evigt glödhhet tår på kinden,
Är en suck, en långsam *klagan* blott.

Dessa toner dagens pulsslag slå.
En har valt sig *mörkrets* dystra sköte
Till sitt sångrum. Der i likdrägt gå
Honom midnatts andarne till möte.
I hans harpa brusar dödens vind:
Utan tårar, löje eller smärta,
Mer ej slår i bröstet något hjerta,
Leker någon stråle på hans kind.

Men hvad vinkar *rosenrödt* i öster?
Är det glädjen från sin ljusa sky?
Hvilka toner! hvilka jubelröster!
Hvilken samklang känd, men alltid ny!

Ner i djupet drufvans safter fraggas,
Lätt af vestan sommarrosen vaggas,
Fjärlar nalkas, fladdra kring och fly,
Turturdufvan höjer azurvingen,
Nöjet dansar om i blomsterringen
Med passionens flamma på sin hy.

Det är *denna* ton min cittra skall
Gladt på denna sköna fest besjunga.
Han med Fredman steg ur etherns svall,
Att med klangen verlden genomljunga.
Skimrande i bägarns gyllne krans,
Som en sol han gjuter kring sig strålar;
Glädjens blixtpå ögats botten målar,
Och på kinden drufvans rosen glans.

Ja, i rosor, Fredman, du förstod
Kläda alla livvets spridda skiften.
Gungade på nöjets njutningsflod,
Till en blomstervagga blir oss griften.
Hvar minut ett sekels sköna fröjd,
Hvarje hjertslag solars hjertslag klappar,
Och odödlighetens strömmar tappar
Bacchus till hvar törstig från sin höjd.

Rödt är dock den aldraljufsta färg.
Hvad är solen på sitt himlaberg,
Om ej purpurmanteln stråle faller
Öfver daggens, böljornas kristaller!

Hvad är qvinnan, om ej ljuset sår
Rosens smink på kindens liljevår,
Purpurns glans på läpparnes koraller!
Qvällen hviftar sin scharlakans drägt,
Morgonen sin prakt af purpurn lånar.
Se, hur blygsamt ängens törnros rodnar,
När hon kysses af den heta flägt! —

Alla strålar lekte uppå mark,
Djupt i böljan blåa färgen göt sig,
Hoppet klädde grön den unga park,
Till en krans den gyllne färgen knöt sig:
Skuggan med de svarta ramar låg
Ner i dalen, vildt omkring sig såg,
Till dess ljuset emot dimman bröt sig.

Då kom hoppande till jorden ned
Röda strålen, kysste blommans knoppar,
Purpursådde fältets nakna hed,
Hängde på dess blommor daggens droppar.
Under rankans evigt gröna natt
Drufvan på sin stjelk förbleknad satt;
Strålen sken derpå, och med detsamma
Brann i henne lifvets guda-flamma.

Pris åt den, som allt såg rosenrödt:
Lifvets väg och pilegrimers hvimmel!
Hvar gång drufvan för hans blickar blödt,

Såg han deri blott en rosenhimmel.
Bachus var den gud han dyrkade,
Venus var den skatt han hyllade,
Glad på skuldrorna han bar sin lyra;
Annan börda han ej visste af,
Kände blott af drycker drufvans syra,
Och af fröjder denna gudayra,
Som i nöjets brudfamn ser sin graf.

Pris åt honom! i hans lagerlockar
Dansar nu den hvita strålens sken,
Vinterns frost och drifvans hvirvellflockar;
Men när våren löfvar lindens gren,
Dufvan åter trogna maken lockar,
Röda strålen ned från höjden går,
Rosenkindad, en charit, han smyger
Purpurns ros i sångarkungens hår,
Vid hans fötter blomster-skimmer står,
Till hvar läpp med fyllda bägarn flyger,
Hviskar: Drick, ur nöjets etherbål,
Svenska Skaldens, Snilletts, Fredmans skål.

Balsaminen.

Det prunkande slottets balkonger försmår jag,
De stolta terrassernas gresliga bädd.
I backstugans fenster, som bondpojke står jag,
Helt enkelt i grönskande vallmarsrock klädd,
Mitt anlet är brunt som den solbrända rutan,
Tulpanernas smink jag kan vara förutan.

Här fader och moder och förfäder föddes,
Och hela mitt slägte från led och till led.
Af samma ohyflade björkkäpp de stöddes
Sin lefnad igenom på urgammal sed;
Den fostrande mull, som dem närde i lifvet,
En moderlig graf åt dem alla har gifvet.

De nådiga blickar från höghetens öga,
Från gullsmidda händer den flyktiga vård.
Min känsla, mitt hjertelag röra så föga,
Långt hellre jag tjenar hos bonden å gård,
Der ära och tro och ett redeligt sinne
Än växa som blommor i bröstet härinne.

Blott en gång den äran jag ägt i min lefnad
Att nådig grefvinnan få kyssa på hand,
Hon kom för att se på vår spanad och väfnad

Och, såsom hon sade, förströ sig en grand;
Se'n gunstigt hon smakat en bit af vår kaka,
Hon täcktes mig klappa på kind och på haka!

"Du arma, som fått på din lott uti världen
"Att stå i en koja och träla din tid
"I hetta från sofen, från brännande härden,
"Med flugor och myggor beständigt i strid,
"Hur ömt jag beklagar ditt oblida öde
"Som hjertlöst på ringhetens stråbädd dig förde!"

"När törnrosen stolt framför slotts salens speglar,
"Fördubblar sin fågring från topp och till tå,
"Hvad är du? — Dock lyckligt att tadlet beseglar
"Med tystnad sin dom, ty hvad gälde du då?
"Till sällskap dig skänktes af njugga naturen
"Den fattiga lämpling på pinnen i buren."

"Mitt hjerta ej rörde det nådiga talet,
"Nog af om *ett* älskande öga mig ser,
"Emellan det höga och låga i valet
"Mitt pris åt den torftäckta kojans jag ger,
"Så högt i palatsen än rosen berömmes,
"Kanske hennes fågring i morgon förglömmes.

"Ej lida jag kan att min älskling förkränkes:
"Min qvittrande vän ofvan mig der i höjd,
"Gemensamt ur samma pokal åt oss skänkes

Den kyliga källans förfriskande fröjd.
Han sjunger, jag blommar, och båda tillsamman,
Vi lefva förtroligt i glädje och gamman.

Och nalkas så julen, då vintriga nätter
Förhärja hvar ros med sin isande vind,
Bland bullar och julljus på bord man mig sätter,
Och alla sig fröjda och kyssa min kind;
I ring kring min blomma ta flickor och gossar,
Då gläds jag och anletet rödare blossar.

Spindelen.

Spinn, spindel, spinn på
Och tvinna ditt garn,
Förrn soln på det blå
Stiger opp i charn,
Och ur susande säf
Hafsvindarne gå.

Ty mörkret är bäst
Och den svarta natt,
Då ingen dig hör
Och ser hvad du gör,
Hvar tråden är fäst
Och hjulet är satt.

Mellan ros och blad,
Mellan gren och stam
Drag ut i rad
Ditt nät långt fram.
Strö juveler derpå,
Både röda och blå.

När sorglös och lätt
Se'n fjärilen styr

Utåt fälten, så qvick
På små äfventyr,
Ditt dvärgsnät sätt
För hans spelande blick.

Om dagen var still,
Arbeta ej då,
På lur blott stå,
Och lyssna till,
Om ett surr du hör
Der utanför.

Om nätet då rörs,
Ett qvidande pip
I garnet hörs,
Helt sakta smyg,
Och som tigern flyg
Och ditt byte grip.

Din like på sjön
I hafsfrun du har,
Hon spinner så skön
En duk alla dar,
Ett nät, så grannt
Med gyllene kant.

När seglaren nu
Far fram på våg,

Hon sliter itu
Hans vingars par,
Med mörkgröna tåg
I sjön honom drar.

Med klippornas tand
Hon sargar hans kropp,
Hon isar hans blod,
Och kastar se'n opp
Med svallande flod
Hans lik på strand.

UNGDOMSFANTASIER,

ELLER

NAHUM FR. BERGSTRÖMS
KRÖNIKA

af och öfver honom sjelf.

UNIVERSITÄT

1811

WILHELM VON HUMBOLDT

KÖNIGLICH

PREUSSISCHES MINISTERIUM

I. Capitlet.

Vid femton års ålder blef stugan mig trång.

GEIJER.

Att vara femton år, hvilken herrlighet, hvilket Evoë, hvilken raketlefnad! Tidens almanach pekar då blott på Juni dagar. Kinderna äro tvenne rosenbuskar, läpparne ett radband, der kärlekens fadervår natt och dag läses. Glädjefloder nedströmma mellan kindernas blomster, kring fjunet af hakan flyger det fjäril-lätta löjet, och öfver alla dessa rosenparterrer står ögats sol och blickar så mildt mellan lockarnes sommarskyar.

Jag var just i denna ålder, då jag, jemte min mor, inflyttade till staden N**. Vi inhyrde oss på en aflägsen gata. I huset bredvid, bodde en Grosshandlare med fru och en fjortonårig dotter. Snart utbasunade gudinnan Fama, den hundramunnade, för mi-

na öron följande: grannen, Grosshandlaren har podager och grått hår, går i bottforer och skrifer i sin förrykthet bref till Napoleon; hans fru trippar i stubb och lefver af thevatten; men dottren, ack! hon är den allrasötaste flicka under solen, ty primo är hon fjorton år och således redan färdig att med sin lilla rosenacke titta ut öfver lifvets klostermur; 2:o har hon ögon, öron, förnuft och alla sinnen i den mest potentierade grad; 3:o förtjenar allt detta, sammanlagdt med en hopadderad rest af musikalisk färdighet, god röst och ett förtjusande sätt att vara, det hon af hvarjom och enom hyllas och upphöjes till en gudomlighet.

Hur det var, så gjorde berättelsens grafstickel en djup ristning i mitt hjerta, och förrän jag anade det, var hela porträttet ingraveradt i mitt bröst. Hvar jag stod, hvart jag gick, såg jag hennes bild framför mig. Äfven i mina drömmar sväfvade hon för min själ, och talet 14 blef mig ett heligt och mystiskt tal. Än lekte jag med henne på blomster-

beprydda ängar, än sväfvade jag med henne på lätta moln och hon log och kyste mig, och vid kysen föll jag af hänryckning ned ur skyarne.

Men slutligen ledsnar man vid att så der med Herr Kapten Lindeberg bara drömma; man börjar önska sig en sann redbarhet med dito. Hvad! din svärmare, utropade jag, och slog mig med kammarnyckeln för pannan, du har ju ännu icke sett den flickan, hvarom du drömmar. Hvad heter hon? Det vet jag ej. Hur ser hon ut? Jag har aldrig skådat hennes fagra anlete; men säkert är hon en gudomlighet. Hur sjunger hon? Hvad fan skall jag veta allting! Hur dansar hon? Det öfvergår mitt förstånd. Men har hon då ett ädelt och godt hjerta? Min Gud, plåga mig ej längre med dessa frågor; jag skall i denna dag, i denna eftermiddag, innan denna afton flyga i hennes famn och gifva grundliga svar på alltsammans.

Yr och betagen, skyndade jag mig genast från mitt trånga kammarfängelse, ut i

den öppna, fria och rymliga naturen. Medvetslös ilade jag framåt, tills jag, ändtligen uppvaknad ur mina drömmar, befann mig ett godt stycke utom staden, vid en äng, der jag nedkastade mig under ett träd.

Den ena dagen efter den andra framskred på detta sätt. Beslut togos och förkastades. Huru tillvägabrunga min bekantskap? Att direkte flyga till mitt paradys med tre bugningar och en käpp i hand, vore något allt för djerft och öfvergick mitt hjeltemod. — Hvad skulle föräldrarne, hvad skulle flickan säga derom? Dessutom spelade jag ej någon berusad älskare i Herr La Fontaines romaner, jag befann mig i den nyktra verkligheten, omgifven af hus, höga plank, forskande ögon, giftiga tungor, brandvakter, o s. v. Men se henne måste jag, om jag äfven som Münchhausen skulle stiga opp till månen, för att från denna höjd locka hennes blåa ögon att möta mina. Genast började jag slå mina dagliga femton krumbugter (mitt lifs areala innehåll) kring hennes

hus. Men äfven detta var förgäfves. Ingen Donna, blott sex afundsjuka, grönögda jalousier mötte mig i fönstren. Jag grep då till andra, mera förtviflade medel. Jag lopp på baler, spektakler, vid försök af stadens sprutor; men ack! med samma släta framgång. Slutligen började jag anse min sköna okända som ett helgon, hvilket man blott vågar tillbedja, icke älska.

Nu var huset deri hon bodde, eller rättare var skrinläst, försedt med en takaltan. Deruppe öfvade sig stundom hennes kära fader med att klänga, dock icke i samma akt och mening som konung David. Han plägade nemligen, vid högtidliga tillfällen, staden och sig sjelf till berömmelse och fromma, på en lång stång upphissa åtskilliga flaggor, såsom t. ex. på någon af det Kongl. husets namnsdagar, lät han hela verdens flagga, på grosshandlares den Engelska, på lackfabrikörers den Österrikiska, på Kyrkoherdars den Påfliga, på minuthandlares den Danska; för stadens polis lät han den Ry-

ska svaja, för fruvar någon Tysk, för dykeri-kommissarier den Algeriska, och för små mamsellerna den Fransyska. En morgon, då jag efter vanligheten drog mina trollringar kring huset, hörde jag ett prasslande ofvanpå taket. Genast flögo mina tankar som en tättingssvärm dit upp och se — Högädle Herr Grosshandlaren stod der i nattrock, och hissade och hissade. Ha, tänkte jag, åter en namnsdag. I detsamma trädde en bedagad matrona ur porten, hvilken jag tillsporde för hvem Grosshandlaren i dag låtit kläda luftrymden i regnbågsfärgor. Det är hans dotters namnsdag, svarade hon med en hes stämma, och utan att gifva vidare akt uppå mig, skred hon förbi hörnet och försvann. En hel rosenbouquet spridde sig på min kind, jag ilade hem, slog upp almanachan och fann der med ren boktryckarsvärta präntadt namnet: *Christina*. En ny verld uppsteg för min syn. Jag kysste namnet och ilade åter ut, för att betrakta de med hvarandra lekande flaggorna. Luften

var klar som ett källvatten. Solen hängde i det blåa som en utslagen blomsterlök. Jag skyndade mig att i den friska naturen uttala min sällhet. Blommorna hade ännu intet hunnit aftorka tårarne efter morgonbönen, lärkan slog luften med simmande vingar och sjöng sitt morgon-adagio. Dagen göt ur sin pokal strömmar af glans öfver fälten. De pomaderade ängarnes hår doftade. På hvart löfblad låg en förgyllning. Sommaren hade uthängt och utsläpat hela sin garderob, för att vädras. Ur säden piskade vindarne dammet. Sjöns atlasduk, hoptråklad med den blåa ofvan i rymden, rörde sig sakta och mellan sömmarne framskymtade glänsande gulltrådar. Vaggad af de ljufvaste fantasier, låg jag i det gröna och skickade med hvarje farande strömoln, med hvarje fogel, en suck, en tanke till den älskade, och de flögo såsom fjärilar kring de i luften för mitt öga fjerran fladdrande flaggorna. Middagen kom och jag låg ännu qvar och utsträckte mina armar för att omfamna jord och himmel.

Jag ville trycka hela världen till mitt, hjerta. Solen började luta sitt hufvud åt vestern. Då rann mig en sprittande idé genom själen. Hvad, om du på ditt helgons namnsdag skulle försöka dig med en vers? Bör väl en så fager qvinna komma obelägrad ur the Philisteers lande? Du känner i hjertat en *pina*, som rimmar mot *Christina*. Jag sprang genast upp, och hade redan en hel kista af rim färdige ur mitt arbetande hufvud. Solen kastade sina sista strålar på mina råckskört. Vinden hade från moln rensopat vesterns hoftrappa. Qvällen låg röd och flöt på vågen, mitt hjerta brann och från närmaste dike ryckte jag fjädern från en gås, köpte mig i närmaste bod ett bläckhorn och ett ark postpapper, och sålunda utrustad, anlände jag i full inspiration till min kammare.

Redan sitter poäten i fullt arbete vid sitt skrifbord. Han brinner och sveltas, himlar sig och stryker ut. Emellertid, om läsaren vill som jag, öfverlemna vi honom åt ensamheten; innan morgondagen är säkert

den snillrika gratulationen färdig. Och så var det äfven. Innan kl. 5 är vår auctor redan uppstigen för att renskrifva det odödliga arbetet. Den poëtiska spindeln (pennan) väfver oupphörligt långa och korta trådar öfver papperet, gör emellanåt halt för att förfriska sig ur djupet af ett glasbläckhorn. Nu är alltsammans noggrant och väl afskrifvit. Rysligt skön uppstår auctorn och uppläser sitt snillrika foster med den mest pathetiska ton. Han utsträcker armarne, han slår sig för bröstet. Än ser han uppåt mot sitt taks bläckstänkta himmel, än ned på sina tårs frågande spetsar. Klockan 7 står han framför boktryckaren, öfverlemnar med darrande hand sitt manuskript, blyg som den yngsta af Behagen. Boktryckaren påsätter sig glasögonen och sedan han räknat rimmen och befunnit dem vara af det goda slaget, nickar han ett bravo, med tillägg: uti nästa nummer skola de se ljuset.

Om någon var glad, så var det visserligen jag. En hel idyll framblänkte för mi-

na ögon. Jag såg redan min okändas hänryckning, hennes hvita näsduk alldeles genombliött af tårarnes störtskurar, och mellan dem en solblick så himmelsk, så eldig — ja, jag föll om hennes hals och utropade med blicken mot höjden: o Gud! det här är för mycken salighet på en gång.

Verserna lästes och beundrades. På beundran följde undran, hvem som författat dem och till hvem de voro egnade; ty in- tetdera var med någon signatur utmärkt.

På en varm dag följer som oftast en kylig afton — så var det med mig. Åter stack sig en anmärkning emellan medföljande inkast. Högt uppsatte Herr Rimmare och Poët! Ni har med era verser förtjusat på samma sätt som en harpospelare i natten. Man hör hans toner; men man vet ej hvarifrån de komma och till hvem de är ställda. Icke är er Donna nu blefven en hårsman klokare på er kärlek än förut, och icke heller är ni själf, min herre, ett steg närmare det

det föresatta målet. Ni röjer mycken teori; men ni har föga praktik. Ni begriper ej att använda det allmänna för enskilda fall. Ni kan skära till en rock; men förstår ej att sätta i en knapp.

Dessa tankar grepo som en brandvaktssax omkring min nacke. Det värsta var, att de voro sanna. Jag måste därför ännu ytterligare gripa mig an med en Göthisk kraftyttring, samt erinra min okända om hennes ansvarighet, i fall hon längre lät min beklagliga ställning fortsara. Och det skedde. Jag affärdade ett bref till henne. Det börjades, som alla kärleksbref, med det suckande: "Älskvärda," och slutades med det lika ömt suckande: "Eder evigt tillgifne;" jemte mellanslag af: "jag är nog lycklig eller rättare olycklig, att älska er, ack! kanske utan hopp; var god och bränn upp detta bref, när ni läst det, m. m. Min kärlek genomtågar alla evigheters evighet, är öfver både skräddare och byxor (Leopolds tid och rum), o. s. v."

Ungdomsfantasier.

Såsom ram omkring det hela voro derjemte i brevet framkastade några vinkar om min namnsdags-gratulation, att nemligen jag och ingen annan vore den, som begagnat Onsdagsbladet såsom en afledare för min electriska versådra.

Budet, en gammal markatta, hoc est, en tolf års trogen tjenarinna, afstroppade med den dyrbara bekännelsen i hand och återkom efter en stund med följande orakelsvar: "Mamsellen har erhållit brevet och har läst det med mycken förnöjelse; men som hon ej veterligen hvarken sett eller någonsin hört talas om Herrn, kunde hon ej afgifva något svar. Hon tackade emellertid för de vackra verserna."

Nu ser läsaren likaså väl som författaren, på hvilken förskräcklig brant katastrofen står. Steget är taget, kärleksförklaringen gjord, men på allt detta intet svar. Hur skall detta slutas? Är flickan elak, så har hon nu det bästa tillfälle i verlden, att drifva gyckel med en förryckt älskare. Vi

vilja hoppas det bästa. Hon är ju blott fjorton år. Här är ungdom, här är oskuld, här är deltagande, här är allt.

Lid och hoppas, sällheten försvann,

Men hon skall förädlad återfinnas.

Blott en enda olycka är sann,

Den af olyckan att öfvervinnas.

Mitt hopp bedrog mig ej. En stor björn, två markattor, en Urang-utang och fyra papegojer, af den allrasötaste färg, frälste mig ur förlägenheten.

Efter några dagar hade nemligen ett resande sällskap anländt till staden. Genast läste man på alla knutar: "Att Herr Pitoletti, nyligen kommen ifrån Köpenhamn, ifrån och med i morgon har äran att för det respektive publicum visa en samling af de mest sällsynta djur, hvaribland må nämnas: 1:o en stor kastaniefärgad Ungersk björn, som dansar kadriljer, valser och menuetter, allt efter musikens takt och åskådarnes be-

gäran; visar hvad klockan är och om man är gift eller icke; balancerar slutligen med en stång och kysser Herr Pitoletti på munn; 2:o tvenne högst sällsynta markattor från Amerika, hvaraf den ena sjunger en Italiensk aria; 3:o en Urang-utang eller så kallad nattmenniska (det djur som närmast liknar människan), är 2 alnar hög och innesluter sig i respektive åskådarnes ynnest. 4:o fyra Indiska papegojor, hvaraf den ena äger de mest briljanta, gula, blå, gröna och röda färgor och är öfver hundra år. Öfvertygad, att det odelade bifall hvarmed Herr Pitoletti vid de flesta utländska hof blifvit emottagen, icke heller under hans korta vistelse i Sverige skall honom fränkännas, rekommenderar han sig i den aktningsvärda allmänhetens bevågenhet, med försäkran att ingen med missnöje skall lemna anblicken af dessa sällsynta djur, äfvensom hvar och en deraf säkerligen skall hemta de rikaste anledningar att prisa den hand, som på ett så underbart sätt utrustat äfven de oförnuft-

tigare länkarne af skapelsens kedja till förnuft och konstfärdighet!" Annonsen gjorde sin åsyftade verkan. Alla strömmade till för att se den dansande björnen och de granna papegojorna, och äfven jag vågade min tolfskilling.

Jag inträdde. Positivet var redan i gång och den arma björnen uppjagad på golfvet för att göra sina krumsprång. Åskådarne skratade. Likväl gjorde man den anmärkningen, att björnen ej tycktes hafva något synnerligt öra för instrumentet, med undantag af de tillfällen, då musiken var beledsagad af vederbörliga hotelser med käppen, ehuru så kadrilj- som menuett-stegen voro ungefärligen lika. Emellanåt röt björnen till och lade sig ned på golfvet. Herr Pitoletti svor sitt: "dass der Teufel dich regiere!" och upp-dref ånyo den klumpiga besten. Åskådarne, här af bragte från löje till medömkan, anhöllo nu, att björnen måtte få hvila sig. Herr Pitoletti hefalte honom då, att gå och tacka "das ehrwürdige publicum," gaf ho-

nom en hatt, hvarpå björnen framlufsade på sina två, för att komplimentera sig till några slantar. Olyckan gjorde, att han började med ett ungt fruntimmer, som satt nederst vid dörren. I detsamma björnen kom emot henne, skrek hon till och dånade af förskräckelse. Alla stego upp. Jag vet ej om det var af ödets eller mitt hjertas ingifvelse, nog af, jag hastade genast till stället, tog den afdånade flickan om lifvet, bar henne ut i nästa rum, skyndade efter en vattenkarafin, öfvergöt henne dermed, hvaraf hon inom några ögonblick åter kom sig före. Förskräckt såg hon sig omkring; men då jag försäkrade, att björnen var borta, reste hon på sig och frågade efter sin mor. En åldrig figur inträdde bland den hit inträngande mängden, tog henne under armen, tackade mig för besväret och frågade mitt namn. I det jag uttalade det, spred sig en mild rodnad öfver flickans nyss förbleknade kinder, och utan att besinna hvarest hon var, utropade hon: "himmel, skulle ni vara den,

som skrifvit verserna." I stället för att svara, stod jag liksom förstenad och först då, när hon redan var utom dörren, klang ett halfhögt "ja" efter henne. — Nu uppstodo tusende raket-kistor i mitt hufvud. Jag ilade ut med millioner frågor på mina läppar, hur min utvalda mädde, om hon ännu var mycket förskräckt; — men då jag på tre famnar när upphunnit henne, var allt mitt förra hjeltmod sin väg, — jag stavnade under en djup suck. Hastigt blickade hon bak-efter sig, och då hon blef mig varse gjorde hon en stum bugning och försvann. "Ack! om du älskade mig, suckade jag, du för-gudomligaste, som kan blifva så häpen för en björn. Det bestiala djuret! Men det var ändå bra, att han förskräckte dig!"

Brinnande lopp blodet i mina ådror. Du måste, tänkte jag, svalka dig, annars förtäres du i en ugn af lågor; och inom en qvart var jag midt i den skummande sjön, som låg nära utom staden.

En lyckligare varelse hade visst aldrig någon vattenmassa gungat. Också omfam-

nade mig böljorna rätt kärligt. Solen steg just nu ned att äfven bada, och min upplyftade nacke såg hur hon redan samm på vattenytan. "Är det min gudomliga *Christine*," ropade jag, och sträckte ut armarne mot henne — "o! jag ville föra dig öfver afgrunder af vågor!" Ha! ha! ha! hörde jag det skratta bakom mig. Jag blef förskräckt, vände mig om och förargade mig, att några skator kunnat så skrämma mig.

När jag hemkom, låg en förseglad biljet på mitt bord. Jag öppnade den med klappande hjerta och läste: "För edert biträde får jag aflägga min varma tacksägelse. Jag har för min mor yppat, att ni är den samme person, som behagat tilldela mig ett så oförtjent lof i edra verser. Hennes liksom min anhållan är, att ni vid tillfälle är god och besöker oss, på det vi äfven muntligen må få aflägga vår gemensamma tacksägelse. Er galdenär — *Christine*."

Väl hundra gånger genomläste jag detta bref, tryckte det till mitt hjerta och mi-

na läppar. Jag granskade stilen, satte papperet emot dagen, vände det på tusende sidor, betraktade sigillet, tills jag ändtligen, trött af dagens äfventyr och min uppspända fantasi, mottog Morpheus i mina armar.

Förträffligt, suckade jag vid uppvaknandet, hon är dock min gäldenär; och för att förvissa mig derom, igenomläste jag skuldsedeln ännu en gång. Nu blef det en tillrustning, som knappast ägt sin like sedan Xerxes häråg. Alla rockar, västar, stöflor, krås och permissioner framdrogos ur sina fördolda gömslor för att mönstras. I början kasserades allt; men sedan förståndet kommit såsom medlare emellan, erinrande att ingen tråd mer fanns i garderoben, med undantag af tofflor och några föråldrade plagg, gaf egenkärleken vika för nödvändigheten och utvalde efter moget betänkande följande persedlar:

1:o En blå, tre år gammal klädesfrack med kort lif, bra utskuren framtill och hvars rockskört kyste det öfversta af knäveckan. Visserligen oborstad, men rätt anständig med

två knapprader, hvaraf fem knappar voro i raden, alla i behåll och i godt stånd, den ena fickan något söndrig, men synes lätt kunna hjälpas, med en nål och några trådändar.

2:o Ett par ljusa korta underkläder, ungefär af samma färg, som kadetternas vattensoppor, på intet vis förslitne, knappast några trådar synliga på knäna; en bläckstrimma glimmar väl tvärs öfver högra låret, men torde kunna hjälpas genom borstning. Banden äro behållna och synas kunna utvärda ännu några månader, äfvensom plaggen, i fall så tarvas, tyckas utstå ett vågadt knäfall.

3:o En röd kattunsväst, väl icke på modet, men icke heller ur modet. Synes, vid första påseendet, något urblekt, men detta är mer ögats än västens fel; slår sig förträffligt ut i skumrask och vid eldsljus; — tarvar en knappnål vid halsen, är annars öfver allt klander.

4:o Ett par Engelska bomullsstrumpor. Erfordra, med undantag af litet krita, ingen vidare förbättring.

5:o Ett par suvarovs-stöflor, alldeles nya, sakna blankning. Godkännas.

6:o Hatten, något brun i kanterna, hjälpes med bläck eller blanksmörja.

7:o Kråset, halsduken oändligt gentila.

I anledning af bjudningen att "vid tillfälle hälsa på," arbetades på detta sätt hela förmiddagen i rustkammaren. Innan midnatten var allt hoptrockadt, blankadt, borstadt och fejadt. Pomada köptes på Apotheket. Nu återstod att öfverläsa sin röl och se sig i spegeln, i fall några finnar möjligen kunde upptäckas. Härtill användes eftermiddagen, och klockan 6 aftågade man till bestämd ort.

Hur klappade icke mitt hjerta, hur lågade ej mina kinder, hur darrade icke mina knän vid hvarje steg. Framkommen till porten, öppnade jag densamma med mycken betänklighet, hvilade mig för att andas ut, känna efter om kråset satt qvar och öfverläsa hvad jag hade att säga. Med bäfvande bröst steg jag uppför trappan, granskade än-

nu en gång min klädsel och aftog hatten, för att lätta utgången för tankarne, hvilka liksom på vågbalanser foro om hvarandra upp och neder. Ändtligen inkommen i förstugan, flög min skyddsgudinna mig till mötes, bad mig stiga in i salen och sprang, efter en lätt nigning, uppför trapporna i öfråvåningen. Hon hade nemligen blifvit mig varse i fönstret, slutade af min klädsel och min betänksamma gång till besöket, och ilade nu att för modren utbasuna att jag var anländ. Jag steg in i salen, blef, till min stora tillfredsställelse, varse att jag befann mig ensam, begagnade de dyrbara ögnablicken för att återhemta mig, upptäckte med förskräckelse en målad stjerna i midten af det bonade golvet, och vek lyckligt förbi henne, under suckar: o! att du icke må vara mig till någon olycklig förebådelse!

Efter en stund inkom modren. Jag kyste med mycken sirlighet handen, hvarpå samtalen öppnades med betraktelser om väderleken

leken öfvergick till björnmenuetten och stadnade ändtligen vid tacksägelsen för verserna. Jag framstammade några afbrutna ord om deras obetydlighet och min egen oförmåga, under det jag i min förlägenhet nöp ett blad af en törnros som stod i fönstret, och stoppade det i munnen.

Ännu var det natt för mina ögon; men slutligen uppgick solen. Mitt helgon inträdde; jag tog mina fyra märkvärdiga steg, för att kyssa hennes hand, men vågade knappast uppblicka i hennes talande öga. Hon gjorde en nätt nigning, tackade för gårdagen och vände sig till modren med förfrågan, om théet fick intagas. Jag hade nu sett henne ansigte mot ansigte, och troligtvis vill nu ätven läsaren tillfredsställa sin nyfikenhet och få göra detsamma. Se här ett utkast till porträttet.

Mörkt hår har alltid varit min kasus, och dito eldiga, lifliga ögon. Båda ägde hon i rikaste mått. Som fullmånen, när han

Ungdomsfantasier.

träder fram ur en svartlockig sky, var hennes bländande anlete, skärt och fint med undantag af färgen, som var liljans och törnrosens, i den innerligaste förening. Barmen, som en nyfallen snö; ögonen pittoreska, som tvenne källor med sina två solar i botten; ögonbrynen som tvenne silkeslinor, hvar på kärleksgudar dansa eller som tvenne hängbroar öfver de Elyseiska fälten. Munnen en grotta, omgifven af rodnande drufvor. Händerna som två färska hvetebullar. Fötterna som två små hvita svanungar. Och hennes klädsel? Smakfull och gudomlig. En grön bombasins-klädnad smög sig så tätt, som ett syrenlöf om ett finger, kring alla hennes former. En shavlett lik en fladdrande fjärlvinge, höjde och sänkte sig öfver den mjella barmens våg. En sköldpadds-kamm med sina infattade stenar glimmade, lik ett himlahvalf af sju stjernor, öfver de mörka hårlockarnes natt. Tvenne örringar hängde likt två Cupidonska bågar, på hvar sin sida om kärlekens altartaflor, kinderna. Ett rikt halsband

mottog, lik en korallbank, barmens stigande och fallande bölja.

Under tiden inträdde fadren i nattmössa och nattrock, med förfrågan, om det icke vore postdag, emedan han hade ett bref att afskicka till Napoleon. Utan att afbida svar, vände han sig till mig och sade: det Napoleon erbjudit honom komma till sig för att blifva General en Chef för en af de arméer, som vid första islossningen skulle öfvergå till England. Jag visste ej hvad jag dertill skulle svara; men anmärkte, att hvad islossningen beträffade, vore den redan för sig gången, emedan vi nu hade full sommar. "Tror Herrn då att jag inte duger till General en Chef," utropade han och slog upp nattrocken. "Jo-o," stammade jag och var färdig att dö af förlägenhet, då flickan hjälpte mig ur bryderiet, genom en blick på mig och en kopp thévatten åt fadren. För att begagna den korta tystnaden och undvika allt vidare obehag för mig af ett så beskaffadt samtal, frågade modren, om jag ej

hade lust att bese trädgården, då *Christine* kunde bli min vägviserska. Jag bugade mig tacksamligen och var inom en sekund utom dörren. "Bästa ni, var ej ond på min pappa, hviskade *Christine* på farstugutrappan, han är så sjuk derföre talar han så underligt; han menar likväl intet ondt dermed. Men nu skall ni komma i vår trädgård och se hur snyggt och nätt vi hafva." — Jag inträdde inom en grönmålad grind, på hvars stolpar tvenne yfviga lackfioler paraderade och i qvällen spridde en ljuft förfriskande ånga. Vi gingo genom flera små kompanier af krusbärsbuskar, mellan hvilkas leder äpple- och päronträd, stodo som kaptener, med sina af solen förgyllda äppel-knappar. Bakom befunno sig köket och trossen, nemligen palsternackorna, dillen, morötterna och selleriet. Äntligen inträdde vi under ett hvalf af syrener, mellan hvilka solen vid hvart steg skimrande flög än hel än delad i flere mångfalder. Derifrån vidgade sig utsigten åt en liten blomsterparterr, bakom hvilken en ström

rann fram. "Ack hur dufna de stackars rosorna äro, vi få lof att vattna dem," ropade *Christine* och gaf mig en liten vattenkanna. Jag ilade ned åt strömmen, kom i ögonblicket tillbaka och utgöt en strålande dagg öfver de törstande barnen. *Christine* gick förut och utmärkte hvilka ställen jag isynnerhet skulle taga i mitt hägn. Snart voro de skimrande regnbågarne slut; då yttrade hon, liksom litet förlägen: "ack! nu först erinrar jag mig, att jag burit mig obeskedligt åt, som bedt er hjälpa mig vattna; men jag tänkte derpå först efteråt." Jag svarade henne, att om hon hade flere blommor, ville jag äfven vattna dem; hon vinkade ett nej, tog ännu en gång rosorna i ögnasigte, undansköt här och der några grenar, som förhindrade de smärre att få träda fram i dagsljuset, afbröt några andra, som vissnat, och betraktade slutligen en fjäril, som gungande satte sig på en borstnejlika. Hon ville fånga den; men i detsamma bortflög han nedåt strömmen och skimrade som en ljuspunkt

mot aftonsolen. Vi stannade vid en stor rosenbuske, den jag hjälpte henne att omknyta. "Den der rosen tror jag är den vackraste," sade hon, afbröt och räckte mig henne. — "O nej! suckade jag, den som gifvit mig den är ännu skönare." Jag kyste hennes hand och blickade i hennes på rosen hvilande öga, som från den glödande blomman hastigt mötte mitt eget. Rodnande och stumma stodo vi bredvid hvarandra. En osynlig magt lade våra händer tillsamman. Dagens stjärna sönk ned; men en bättre kärlekens uppgick. Sakta, som syrenlöfven, rörde sig saliga känslor i vårt inre. Vi voro sälla utan att veta eller fråga efter hvarföre.

Himmelska tid! kärlekens och hjertats guldålder! Den flyger med purpurröda vingar öfver idel blomsterfält af rosor utan törne, af liljor utan maskstyg, af Förgät mig ej utan tårar!

I hvarje hjerta klappar en stor, en oändlig längtan, för hvilken ungdomens munn ej ännu har något namn; men detta kännes och

erfares, då vi stå under pellen af en klar sommarafstom, eller vid brädden af ett brusande vattenfall, eller lyssna på en fogels ensamma sång. Liksom turturdufvan framför en spegel, står ynglingen framför den blomstrande flickan och kuttrar för den bild han tror sig se derinne, och som han håller för systemen till sin längtande själ. Och denna stora önskan, denna brinnande längtan nämna vi kärleken.

Förundra dig derföre icke, benägne läsare, öfver dessa två svärmande älskare; de behöfva icke, såsom de slipade verldsmenniskorna, årtusende för att nalkas och försmälta i hvarannan. En blick, en blomma, en vattenkanna, se der hela tillrustningen; — här är hvarken visitkort, bjudning på théé och soupeé, slädparti, maskeradbal eller någon present af Fransyska blommor till kjortelgarnering för Herr Torngrens nästa Trettondags-bal.

Vi väcktes ur vår förtrollning af fadren, som med en käpp i hand höll på att göra

anfall på krusbärsbuskarne, dem han till höger och venster nedsablade; på hufvudet hade han fått sig en gammal trekantig hatt, hvori han satt några aklejor. Vi nalkades och han försäkrade, att Österrikarnes ena flygel redan börjat vika och samtliga rytteriet tagit flykten. — "Söta, bästa pappa lilla, gör ej illa åt mina buskar," sade *Christine* och klappade honom på hand. — "Nå, nå, mitt barn, du vill komma och mäkla frid, märker jag; välan, arméén må få hvila på valplatsen öfver natten, men i morgon skola vi ytterligare förfölja fienden." Jag frågade henne, huru länge hennes far haft denna sinnessjukdom; hon svarade: "redan flera månader, men det lyckligaste är, att han intet gör någon dermed illa. Merendels skrifver han dagarne igenom och när han tröttnat dervid, går han ut i trädgården, samtalar med sig sjelf eller ock, som nu, anfäller buskar och träd." — Tiden var förfluten, skymningen inbröt och jag skyndade mig att taga afsked, lofvade helsa på med det första

och en handtryckning af min älskarinna förvissade mig att jag var välkommen.

Den som vid min hemkomst allraförst undergick granskning, var den arma törnrosen. Hon var ännu lika skön, som när hon satt på sin gren, doftade ännu lika behagligt, som för två timmar sedan. "Så är då mitt hjerta icke helt och hållet förskjutet; jag har i denna blomma en säker borgen, att jag är älskad tillbaka. O, du gudomliga törnros! dig skall jag evigt förvara, och äfven när du vissnat, skall min kärlek vara lika blomstraude, som du nu är för mitt öga!

Dagen derpå klappade mitt bröst af en orolig längtan. Gårdagens händelser föreföllo mig som en dröm, hvilken fordrade bekräftelse. Väl femton gånger hade jag satt fötterna i rörelse, borstat hatten och i ordning satt tupéen; men hvarje gång åter vänt om, utan att komma till något afgörande. Ändtligen beslöt jag att nedgå i trädgården, som låg tätt intill min utvaldas, för att vara henne, ehuru osynligen, så nära som möj-

ligt. Nu var planket, ty värr, så högt, att man ej utan tillhjälp af stege kunde se öfver detsamma in i sjelfva paradiset, och att midt på dagen våga en stormning, tordes jag icke, af fruktan att bli bemärkt. Några remnor och sprickor, hvarigenom en salig stråle kunde intränga, förmådde jag ej upptäcka, oaktadt allt mitt bemödande. Jag stod som en annan Adam och gret utanför mitt gårdags Eden. Ändtligen föll mig en tanke in. Jag skaffade mig en borrh och med dess tillhjälp gjorde jag på planket tvenne runda hål, ungefär så stora, att mina ögon derigenom med beqvämlighet kunde skåda, skar mig till dessa kikare korkar, som passade till öppningarne och med hvilkas tillhjälp jag kunde tillplugga och dölja hålen, när jag så behagade. För mera säkerhet skull, målade jag dem med samma färg som planket. Hur säll tyckte jag mig icke redan vara. Jag satte mig genast vid mitt observatorium. — Jag fann ingen levande varelse, med undantag af några fjärilar,

som efter vanligheten flaxade omkring på sina thévattensvisiter. Träden, buskarne, rosenparterren, allt stod som förlidne gårdag, i grönskande eller blommande drägt; ett saknades, deras skyddsgudinna. Dock snart skapade mig min lifliga fantasi äfven denna bild. Jag såg henne, huru hon hvilade med sin blick vid den sköna rosenbusken, huru hon med en kind, glödande som dess rosor, afbröt en qvist full med halfutslagna knoppar, skakade daggen af densamma, och gaf den åt mig — då log hon så himmelskt. Jag fattade hennes hand; jag lutade mig till hennes kind; den brann som en eldflamma; jag läste en deltagande tår i hennes öga. Hon hviskade: jag älskar dig, och ett "evigt" från hennes läppar, besegladt med en eldig kyss, sammanknöt oupplösligt mitt hjerta vid hennes.

Ändtligen, då alla mina forskningar voro förgäfvade, tillpluggade jag mina trädögon, för att gå bort. Hastigt hörde jag en melodisk röst och flux var jag åter på utkik.

Himmel! det var hon, som sväfvade fram mellan gångarne. Än gick hon, än sprang hon, än försvann hon, än såg jag henne åter — tills hon, liksom gripen af en trollkraft, stavnade midtför rosenbusken. Hon stod der länge, liksom hon ville öfverräkna hela rikedomerna af knoppar och blommor, slog ändtligen sina armar omkring dem, liksom för att på en gång trycka dem alla till sitt hjerta. Vid denna åsyn ville mina ögon liksom skjuta ut ur pannan, för att kasta sig ned för hennes fötter. Hastigt vände hon sig om och med en blick uppåt min boning, sände hon en slängkyss, rodnade dervid och försvann bakom parterren.

Jag väntade länge — hon återsyntes med sin lilla vattenkanna. Allt närmare nalkades hon åt den plats, der mitt stjernkikeri var uppställt, och jag stod verkligen rädd, af fruktan att blifva upptäckt, ehuru jag i mitt inre önskade detsamma. Hennes lätt fladdrande klädnad, som smög sig liksom kysande

sande kring fötterna, den lutande ställningen, den böjda armen, lockarne som oupphörligen rörde sig kring kinderna — hvilken syn! hvilket skådespel! — Nu stod hon midt framför mig bland blommorna, lik en Flora i sin lustgård. En lätt vind lyftade hastigt, lik en pust på en fladdrande fallaska, den tunna schavletten; den föll af och hängde sig på en lilja, som smålutande, likväl förmådde bära den ljufva bördan. Men Gud! hvilket snöberg af bländande hvithet, som den afundsjuka schavletten åter snart täckte med sina korpvingar Jag vågade knappast andas. Jag hade säkerligen till slut blifvit upptäckt, om ej modren i detsamma ropat henne genom ett fönster, att komma upp på ett ögonblick. Vattenkannan nedsattes bredvid mitt observatorium. Jag begagnade den dyrbara stunden, uppryckte en smal spröta, som stod bland sockerärterna, nära bredvid mig; i dess klufna ända fästade jag ett papper, hvarpå jag med blyerts skref:

Ungdomsfantasier. 4

Min är du, härinne
 I känsla och sinne
 Du lefvande står.
 Att dig från mig skilja
 Ej menniskovilja,
 Ej listen, ej våldet, ej döden förmår.
 Evigst din FREDRIK.

Jag trädde sprötan genom öppningen,
 och under det jag nyttjade det andra hålet
 till mitt ögas vägvisare, lyckades det mig
 fullkomligt att på vattenkannans lock ned-
 lägga min trosbekännelse. Knappast var det-
 ta verkställt, förrän det rann mig i sinnet,
 att jag begått ett dumt strek. Besinna nu,
 tänkte jag, om modern, fadern, trädgårdsmä-
 staren eller någon annan oinvidg dessförin-
 nan kommer och hittar på att läsa hela epi-
 steln. Jag knäpte hop mina händer och
 anropade Venus, att på samma sätt som hon
 gjorde med Æneas, när han tågade till Car-
 thago, så länge betäcka med ett guldmoln
 min skrift, till dess ägarinnan sjelf kunde
 anlända. Jag bad ej förgäfves. Hon åter-

kom, grep efter vattenkannan; men flög förskräckt tillbaka, då hon fick se den på locket liggande biljetten. Hon upptog den. En flammande färg uppsteg, liksom en morgonrodnad och öfverhöljde hennes kinder med det skönaste Feniciska purpur. "O! du älskar mig då? Evtigt, evigt!" ropade hon, tryckte bladet till läpparne och ilade bort, likt ett hvirflande snömoln öfver fälten. Jag hade hört nog och sett nog. Jag var älskad, det var summan af all min kunskap, — och hvad behöfdes mer. Jag tillpluggade mitt stjernkikeri för evigt, jag hade sett Venus, i sitt fylle och mer hade jag ej velat se. Att nu beskrifva känslorna af den saliga vissheten att jag var älskad, förmår icke min penna; jag nedlägger den, för att öfverlemna mig åt njutningen af de ljufvaste drömmar. O! att de länge, ännu länge måtte qvardröja!

Då jag inträdde till min mor, stötte jag på en man i reskläder, som grep mig något hårdt i armen och ropade: "God dag pojke, Hvad fan nu, drömmar du eller är du va-

ken? Du går, som du ej skulle se något Guds skapade grand framför dig; känner du mig ej?" — Jag stirrade en lång stund framför mig. Jag såg bara rosenbuskar, gnuggade mina ögon, och nu först blef jag varse, att det var min förmyndare. Jag helsade och bad om ursäkt. — "Gå ej nu och grubbla längre på Kant och Schelling, utan var rask af dig. Du skall i öfvermorgon följa med mig på en resa." — "På en resa, utropade jag förvånad, hvart då bästa farbror?" — "Det får du veta i sinom tid, laga dig nu bara i ordning, packa in dina kläder, böcker och möbilier, Virgilius, Homerus, skoborsten, pennknifven, blanksmörjsbuteljen och slutligen dig sjelf ofvanpå." — Min mor föll nu in i talet med berättelse, att som jag vore 15 år och trefjerdedelars student, så borde jag litet se mig omkring i verlden. Härtill vore nu informators beställning i något grefligt eller friherrligt hus väl passande. Min förmyndare hade i detta afseende skaffat mig en dylik befattning ned åt landet; han vore

nu här, för att ett tu tre införa mig i den förnäma cirkeln. Många tårar skulle det visserligen kosta henne sjelf; men hon vore nöjd, om konditionen kunde lända till min framtida båtnad. Min förskräckelse vid denna oförmodade vändning i mitt närvarande tillstånd kan ej beskrivas. Den förlamade helt och hållet min tunga; jag kunde ej svara ett ord. Jag utbrast i gråt; man tog det för sorg öfver den förestående snara skilsmessan från hemmet; — min mor slöt mig i sin famn, blandade sina egna tårar med mina och försäkrade, att jag skulle komma på ett godt ställe och hon skulle ofta skriva till mig. — ”Var nu inte något pjåk; hvad är det för lip! dundrade förmyndaren, se här, gå och tänd eld på min tobakspipa, så gör du någonting nyttigt!”

Ingen blund kom följande natten i mina ögon. Om morgonen var mitt beslut fattadt, att, så fort jag kunde, besöka min gudomlighet. Men knappast var jag klädd, förrän den fatala förmyndaren inträdde med

ett: "Salve, mi Friderice, är du färdig? Du måste ut med mig i staden och handla." Derpå upptog han en lång lista på kanel och muskott, florshattar, priset på råg, gåsfjäder, tagel, trumpet, Hjernes plåster, 5 alnar kattun, 2 marker bomull, Engelsk tvål, &c. &c. och beskärmade sig öfver de många kommissionerna. Jag måste följa med; — så tunga fjät hade jag ännu aldrig trampat. På eftermiddagen smög jag mig ändtligen ifrån honom, och ilade som en blix till att söka *Christine*. Hon var ej att finna. Hennes mor och hon sjelf hade med den sjuka gubben på morgonstunden rest åt landet. Detta var för mig en ny sorg. Att icke innan min afresa få se henne, trycka hennes hand och af hennes egen munn, förvissa mig om beständigheten af hennes kärlek, bragte mig nära förtviflan. Hvad återstod? Att skrifva! Jag gjorde det också, underrättade henne deri om min olyckliga ställning, besvor henne att förblifva mig trogen och att snart med ett himlabref fägna mig

i min bedröfvelse. Brevet anförtroddes åt en gammal trotjenarinna, som lofvade, att så snart Mamsellen hemkom, frambära det samma och i öfrigt iakttaga den djupaste tystnad. Jag förespådde henne en rik gåfva och salade sjelf ihop några små silfverpenningar, dem tuppen vid min första A, b, c-läsning fordom värpt åt mig. Hon neg och stack dem i sin kjortelsäck.

Slutligen inbröt afskedsdagen. Min mor hade sedan kl. 3 på morgonen varit uppe, för att rusta allt i ordning. Redan kl. 5 fräste en kalfstek i köket; ända ut på gården osade det stekt fisk och munkar. Detta allt, i synnerhet det sednare, tröstade mig något. Kaffet var mer än vanligt starkt, saffransbullarne oändligt präktiga. Under drickningen förmanades jag att se väl efter mitt linne. Nota derpå upprättades. Guldklockan togs med mycken ceremoni från väggen, och sedan min mor omfamnat och kyst mig, förklarade hon, att jag skulle få taga den med mig och hädanefters behålla den såsom

min egendom. Åter en balsam på mina sår. Förmyndaren begärde se uret, prisade det såsom högst förträffligt, visade huru jag skulle draga upp det, huru man skulle rucka detsamma, m. m. och erinrade om försigtigheten att ej slå det i golfvet eller låta disciplarne få handskas dermed. Jag torkade tårarne ur mina ögon; men nya framqvälde, då jag tänkte: hur många gånger skall väl denna visare löpa kring, innan den åter pekar på en timma af sällhet för mig!

Äntligen, benägne läsare, hafva vi fått karlen utom tullen. Afsked och samntag äro förbi. En resvagn med sina fyra hjul rullar smått fram och kastar damm omkring sig. I den sitta två figurer, den ena i ljus nankinsrock, hatt med grönt vaxduks öfverdrag, tobakspipa i venstra munngipan, gula elgskinshandskar i bältet, tömmarne i den venstra och en lång piska i den högra handen. Tobakshvirflarne fladdra som grå hårlockar kring den gröna hatten. Reskamraten åter i en grå bonjour med en knapprad,

venstra handen hvilande på sätet och den högra mekaniskt nedfallen, sitter lutande och ser ned på fotsacken, der ännu några daggpelror glindra. Bak i vagnen ligga hoppande kappsäckar, och ett bylte med bresilja uti. Ett stycke framföre löper en hund med flåsande gap, och jagar emellanåt ner gässen och svinen i dikena. I en närbelägen skogsdunge höres göken. På en äng ser man en hop slotterkarlar. Deras mjölk- och vattenflaskor jemte tröjor, hvila under en ek. Öfverst på en backe står ett trädkors, såsom minne efter en olycklig resande, hvilken der under en mörk natt kört ihjel sig. Här möter man en vandrande gesäll, der en oxdrift. Här springer en ekorre öfver vägen, och der sitter en skata på ryggen af en kalf. Under tiden djup tystnad, endast afbruten af pikans klatsch och den arma älskarens suckar!

Ändtligen väcktes jag ur min dvala af ett: "pojke! har du gråtit ut än — var rask nu, ser du intet vi ha en grind der borta?" Jag blickade framför mig, hoppade ur och

skyndade att låta upp. Nu kom samtalet i gång. Min förmyndare beskref hela mitt patron-folk från topp och till tå, dito bygnaden, ängarne, gårderna, hvad fisk man fick ur sjön, förmanade mig att hvarken för mycket krusa eller vara allt för stel af mig, allraminst pedantisk. ”Plagga disciplarne någon gång till husbehof, akta dig att sqvallra med tjenstfolket, ge dig icke i slangen med inspektorn, spara ihop penningar till din Upsala-resa, lär dig icke för tidigt röka, öfva dig med att predika, och akta dig för pass och vingt-un. Herrskapet har väl sina egenheter, pojken är något bortskämd; men ett ihärdigt och klokt förhållande å din sida skall snart göra stället för dig angenämt. Man äter väl och får stek hvar middag. Inspektoren är en hundsvott, men en braf karl; ty han håller sig i respekt hos underhafvande, knallar litet och stjal kanske. Prosten är en isterbuk och nyttjar glasögon. A propos om glasögon, så akta dig för vackra ögon. Alla qvinnor äro Evas döttrar.

Kom ihåg det pojke. Kärleken är en etter-
 näsla. Den bränner. Som kål är den bra.
 — "Det tror jag just intet," svarade jag. —
 "Det vore väl fan, äter du inte grönkål."
 — "Jo-o" svarade jag och undvek allt vida-
 re skriftermål. — Solen stod i sin brännan-
 de middagshöjd. "Jag tror vi rasta här en
 stund, för att förfriska oss," sade min för-
 myndare och höll med hästarne på en kul-
 le, under några hängbjörkar. Vi stego af,
 jag hjälpte till att spänna ur, bära fram fo-
 der, dito uppläsa matsäcksknytet, m. m. Vid
 första smörgåsen med sin misost på, kände
 sig mitt hjerta något lättare. Förnämligast
 väckte utsigten min uppmärksamhet och bi-
 drog att förströ mina sorgbundna tankar.
 Nedanför kullen låg en stor äng med sprid-
 da ekar och genom hvilken en å framrann.
 Vid slutningen af ett litet vattenfall såg
 man en qvarn. Hjulet glittrade mot solen
 som en regnbåge. Midt emellan de af vatt-
 net nötta och blankade stenarne växte pil-
 träd, i hvilka skator bygt sina bon. En

rödmålad bro hvälfde sig längre bort öfver vattnet, och på den stod en Smäländning i sin blåa jacka, skinnbyxor och röda strumpeband, lutad mot sin tvåhjulskärra, lekande med hunden, som skyndat ned, för att svalka sin tunga i den forsande strömhvirfveln. Der ån slutade vidtog en smal insjö, i hvars vass några kor stodo, för att skylla sig för bromsarne. En fiskare satt och metade, och längre bort såg man något hvitt, som rörde sig liksom änder. En stor löfskog omgaf vattnets spegelram, med öfversta ändarne ljusare än de nedre, och på afstånd hörde man ett vallhorn ljuda. En flicka med en skäppa smultron framskymtade bakom qvarnen. Min förmyndare ropade åt henne. Hon stådnade en stund, liksom för att öfverlägga, kom slutligen emot oss och efter några invändningar, att hären voro ämnade till nådig prosten, gaf hon med sig, vid löftet om god betalning. Hon var nätt klädd, hade ett gult lifstycke och ett blått förkläde,

och var

var i skjortärmarna och bar ett rödt band om håret. Efter en stund sågo vi två Dal-kullor på hvar sin häst komma mot qvarnen, detta påminte oss om att vattna hästarna, och flickan var mig dervid behjelpig att leda den ena; jag satte mig sjelf upp att rida på den andra. Hon berättade mig under vägen, att hennes syster skulle snart stå brud och derföre hade hon tänkt att skänka bären åt nådig prosten vid lysningens uttagande, hvilket skulle ske i öfvermorgon. Nu fick hon nytt besvär med att plocka andra. Tanken på bröllopet förde mig tillbaka på min *Christine*, och jag kunde med möda hålla mig från tårar. Nu rann det mig i minnet att jag hemma på mitt bord glömt qvar min törnros, som jag tänkt så väl förvara. I det samma satte jag hälarne af förskräckelse något för hårdt i hästens sida, han tog ett skutt ut i strömmen och jag började att skrika. Lyckligtvis var hästen lugnare än jag,

Ungdomsfantasier. 5

och samm, trots forssen, med mig tversöfver till motliggande stranden.

Mot qvällen framkommo vi till bestämd ort. Det var en lördags afton. Vi höllo utanför gården. En dräng kom emot oss, tog tömmarne och hjälpte oss att spänna från. Min förmyndare trafvade förut, och jag ett stycke efter. Framför några bistockar på gården stod en lång, magerlagd figur i halmhatt, gråfärgad linnrock och med ett spanskt rör i hand. Det var min blifvande patron. Vi hälsade, och jag blef särskildt presenterad. Han anmodade oss att stiga in. Den sig så kallande Hennes Nåd, en verklig divisorska i alla skinkfat, hvilket nogsamnt skönjdes af hennes skeppundsdryga volym, satt vid ett öppet fönster och rensade gurkkärnor. Hon bar en halmkärfve på sig, hvilken, likt Josephs i drömmen, alltid stod upprätt då alla andra bugade sig. Af den himmelsåt sträfvande nästippen kunde man förmärka att det styrande mästerskapet inom den husliga logen var henne

anförtrodt. Det venstra benet hade hon lagt under det högra uppå stolen, så att blott den ena gåsfoten stack fram. Ögonen i det kullriga anletet liknade små svarta pepparkorn i en smörklimp. Klädningen hemväfd, blårutig och hoprynkad, med en tillfällig spricka baktill, lik den på tapeter, hvarigenom man ser hvitlimningen. Jag bugade mig mycket kruserligt; men vågade icke framgå att kyssa hand, väl vetandes, att jag tagit städsel på magister-beställning med thy åtföljande degradationer. Af patronen underrättades jag, hvar min kammare var belägen, hur långt hans son avancerat i studier, m. m. — ”Men min Gud, afbröt patronessan, hvad skall man då med all den der myckna Latin, som du uppräknar, och som ingen människa förstår eller behöfver?” Och vändande sig till mig: ”Herrn kan väl Fransyska?” — Jag framstammade ett: ”Å-jo!” och ämnade just framdraga ett par kraftiga argumenter till Latinets försvar, då den nådiga fortsatte: ”jag önskar isynnerhet min sons

avancement i Fransyskan, emedan han tro-
ligen i framtiden kommer att engagera sig
vid Mörnerska husarerna, äfvensom att han
undervisas i välskrifning, litet historia och
geografi samt räkna. Talar Ni Fransyska?"
Jag bleknade: "ty värre icke!" — "Spelar Ni
något instrument?" — "Nej!" — "Ritar Ni?"
— "Nej!" — "Ni har väl åtminstone lärt er att
dansa," hvarvid hon tittade på mina fötter.
Här måste jag gripa till en osanning, för
att göra slut på den stränga examen och sva-
rade: "Ja!" — Hon tillade: "min son dan-
sar ock rätt bra." — Jo, jo, tänkte jag, det
tror jag nog. — "Det skall bli rätt agree-
belt för honom att vid julbalerna ha någon
moitié."

Pigan, eller som hon i enlighet med hu-
sets terminologi benämndes, kammarjungfrun,
inträdde. En solbränd och barbenad figur,
med håret uppknutet i en tofs öfver hjessan,
föröfrigt i linntygsärmar och nedkippade ha-
sor. "Har du sett, ordade patronessan, om
magisterns saker äro uppburna?" Hvarpå

följde såsom svar ett vidt gapande med munnen och ett tåpigt: "Nej!" Jag kom också nu först ihåg denna angelägenhet, bugade mig och sade, att jag sjelf skulle bestyra derom. Jag blef uppvisad på en kammare, som var belägen i en flygelbyggnad, hvilken tog högra hand af drängstugan och spanmålsboden. Den var liksom karaktersbygningen af träd, rummet en trappa upp, det vill säga på vind. Jag stälde mig vid fönstret. Utsigten var ej obehaglig: trädgård, en stor äng och längre i fjerran en sjö, hvaraf dock endast en liten flik syntes. Föröfrigt presenterade sig kammaren rymlig nog, plats för två sängar, bokhylla, koffert, bord och 4 stolar, väggarne af plank, hvitmenade, grön rullgardin, fönstret utan hake, men i stället berigtigadt med en segelgarns stump. Spegel af ett och ett halft quarters längd, hängande i ett fordom carmosinrödt band, golfvet utan kippning, kakelugn med jernhäll och ett quarters framskjutande list för eldstål och svafvelsticks-

bunt, spikar vid dess högra sida för skoborste och eldtång, dörren något gnällande. Öppnade man henne, hade man framför sig en vind, fullproppad med spinnrockar, sönderbrutna stolar, krattor, torkad dill, spenat i ållor, patronens vargskinnspäls, en tom hönsbur, dito papegojbur, några slädfällar, ryssjor, skottnät och en på ända stäld hyfvelbänk.

Kammarjungfrun uppkom med underrettelse, att "herrskalet dricker the." Jag förstod andemeningen och nedsteg. Samlingen hade nu förkofrat sig med tre välborna fröknar, hvaraf de tvenne äldre voro släktingar, och den yngsta sjelfva dottern i huset. Detta triumvirat följdes af ett eftersläp, nemligen guvernanten, en smägtande Elise ur någon af Lafontaines romaner; samt hushållerskan ett riktigt eggjern med hvass tunga och spetsig nos. Dock, jag vill taga de fyra förstnämnda under serskildt betraktande.

1:o *Charlotte*, den äldsta af de besagde frökvarne, blek, med insjunkna ögon och kinder, långa fingrar, armar som remmar, utan barm, tänder och röst, har redan i tio år stått på den öfverblefna kartan. Njuter pension från det Adelige Jungfru-stiftet i Vadstena; deraf hennes rättmätiga anspråk på eftermiddags-kaffe liksom hennes syster:

2:o *Fredrique*, sju och tjugu år, liten och knubbig, svarthårad och inmundt; jag har aldrig sett någon så mycket likna en Öländning som denna; hon hade äfven samma kynne — var envis och istadig.

3:o *Ingrid*, husets ögnasten, 13 år, ljuslagd, dum och sned i höften; talade, hvad man säger, mycket kringt, halfva meningen utstötte hon, och den andra hälften sväljde hon alltid ned. Täljde merendels en bit af venstra pekfingeret, när hon skulle skära bönor, syntes stå i mycken förtrolighet med kammarjungfrun och kökspigan; men var utom köket och pigkammaren ganska fåordig.

4:o *Guvernanten*, några och tjugt år, mycket söt och sentimental. Det fordna Kalypsonska försmäktandet något försvunnit, blott en och annan glöd under askan, munnen en kruka af sirap, näsan ett kruthorn, ögonen ett par muskötkulor, tungan en ungs-spade, hvarpå alltid vörtbröd af ljusliga ord in- och utskötos. Föröfrigt icke utan barm och smånätta fötter. — Discipeln syntes ej till.

Min förmyndare anmodades att stadna kvar öfver natten och inqvarterades hos mig. Patron följde oss upp, och satt länge och språkade förnämligast med mig, om sin kära son, med här och der inflätade vinkar, att, hvad Latinet beträffade, så, oaktadt Hennes Nåds önskan, kunde jag dock våga på att förfriska honom med grammatikan. Till katechesen syntes han deremot vara en afsvuren fiende. En lämplig moral vore bättre, kroppslig aga borde undvikas; man behöfde derföre icke visa sig flat. Han gick, och min förmyndare fortsatte föreläsningen långt in på natten, hur jag borde skicka

mig: "Framför allt stöt dig icke med Hennes Nåd, kasta aldrig tvättvattnet ut genom fönstret, ge dig ej i slangen med tjänstfolket, läs väl igen om dina saker, kyss aldrig någon nåd eller fröken på hand, blott dina likar, och putsa dig, när du om middagarne går ned till herrskapets bord." — Halfsofvande och med ett långsläpande: "Ja, ja," lofvade jag att noga iakttaga det föreskrifna.

Om morgonen vandrade han med min patron ut för att bese ägorna. Jag satt under tiden på min trädstol och hade ledsamt. Dörren öppnades och en tioårig gosse inträdde. Jag kunde förstå att det var min discipel, den ädla plantan, hvilken min pligt nu ålåg att taga under mina händers vård. Utstyrd i ett par gula bolstervarsbyxor och en melerad tröja, hvarpå nämde plagg voro uppknäpte med gula metallknappar, framsteg han till bordet efter ett snävt "god morgon Herr magister," och frågade, i det han uppvisade en kortlek, om jag kunde spela pass? Till en början något perplex öfver denna

ovanliga morgonhälsning, hemtade jag mig dock snart, och förkunnade med en stadig ton, att långt bättre sysselsättningar skulle upptaga vår tid, och att, hvad kortspel beträffade, förvisade jag dylikt till drängstugan eller sophögen; hvarpå jag tog kortleken och utkastade den genom fönstret. Röd som en kokad kräfta i ansigtet, grep det adeliga blodet, utan att säga ett ord, sin kasschett och tog sin reträtt ut genom dörren. En stund derefter såg jag honom utanför fönstret sysselsatt med hopsamlandet af de kringsspridda Sibyllinska bladen. Detta är sålunda begynnelsen till vedermödan, tänkte jag. Också sanningen att säga, hade min discipel genast vid första anblicken med sig något fränstötande. Temligen lik sin älskade systers, var dock broderns näsa trubbigare och munnen mera bred, med ett ord, han såg mig rätt ut, för att nyttja ett provins-ord, som en snyffel.

På förmiddagen afreste min förmyndare, efter att hafva emottagit bref till min.

mor och några bekanta. *Christine* var den enda som blef lottlös; men jag vågade ej. Middagen kom och jag fick min plats, såsom *Vitalis* skrifer, olyckligtvis midt framför grisen. Hvad jag anade, inträffade äfven. Jag blef anmodad att skära honom. Den äldsta fröken, som satt bredvid mig och varseblef mitt qval, halp mig dock ur förlägenheten, i det hon sade: "Får jag inte med mosters tillåtelse göra det, så besvära vi ej magistern." Jag bugade och tackade. Efteråt finner jag, att anbudet endast varit förblommeradt och tillgjordt, emedan husets fruntimmer helst skuro sjelfva, för att dess bättre kunna portionera ut bitarne, och ej skära mer, än som behöfdes för tillfället. Ingenting förspordes om kortleken, hennes nåd såg dock något mulen ut, ordade om gamla pedantiska tider, om det dumma sätt man fordom brukade vid uppfostran, der barnen knappast fingo sitta till bords, än mindre tala.

Med måndagen tog den Egyptiska träl-
domen sin begynnelse. Ordningsstadga och

lektions-lista upprättades och spikades på väggen framvid fönstret. Den förra innehöll nödiga föreskrifter i allt hvad som rörde snyggheten, såsom tvättning, kam- och borstning; den sednare fyra förmiddags Fransyska lektioner, jemte skrifning, räkna, geografi och historia; det mesta efter patrons ordination. Katechesen blef alldeles utesluten från den heliga synoden. På tillfrågan hvad böner den unga Herren kunde, blef svaret föga tillfredsställande. De utgjordes för det mesta af vers; Fader Vår kunde han väl i bunden, men ej i obunden stil, och det enda på prosa var Välsignelsen. Annars till större delen stumpar ur Ödmann, Linderholms eländiga psalmförsök, samt åtskilligt annat, som mer tycktes höra till vis- än hönboken. Knäfall var okänt. Med temligen svår kamp fick jag honom dertill, sedan jag sjelf knäfallit, hvarvid han flera gånger vände sig om och såg på mig, under anmärkning, att benkläderna deraf kunde förfvas.

derfvas. Likaledes infördes nya böner, det vill säga, man lärde sig de gamla. Detta tog ej så alldeles väl, ty några dar derefter önskade Hennes Nåd, som annars ej ville inblanda sig på något sätt i undervisningen, en afprutning; "hvad *Fader vår* beträffande, var den på vers onekligen att preferera framför den, Gud förlåte mig, tillade hon, gamla slagdängen på prosa;" knäböjningen kunde få passera, om man så ändtligen ville; ehuru vår Herre ser lika tacknämligt till båda, endast andakt dermed är förenad. Hon gick till och med in i Skrifterna och anförde publikanen, som *stod*. Jag gjorde åtskilliga invändningar, och anförde den gamla sedvanan vid skolorna. "Ja, jag vet det, svarade hon, liksom litet skämtande, ni brukar det derstädes, men det är helt annat; och som ni sjelf på detta sätt blifvit uppfostrad, undrar jag ej, om ni deraf vill taga parti; men här är ingen Latinsk skola, inga perukstockar, inga bondpojkar! Dessutom hoppas jag min

Ungdomsfantasier.

son så pass känner sin moral, att han begriper både att bedja och läsa sitt *Fader vår* utan någon pedantism; men hur avancerar det med Fransyskan?" — "Åhjo, ehuru sanningen att säga, han ej deri synes vara mycket för sig kommen." — "För all del håll honom till flit härutinnan, jag önskade, att han åtminstone till årets slut vore så avancerad, att han kunde författa ett Fransyskt nyårsbref till sin Onkel." — Jag lofvade göra mitt bästa; ehuru det innefattade ej mer och ej mindre än en färdighet, hvilken jag icke en gång sjelf tilltrorde mig äga.

Ännu en strid hade jag att utstå. Vid hvarje ny läsning, mötte mig alltid min discipel med det inkast: så sade och så lärde icke min förra informator, på det och det sättet gjorde han, så och så frågade han, och var det något, som ej behagade, så hette det: "min fordna magister sade, att det der tjénar till platt ingenting." Hjelpste ej detta, så tillades: "mamma har äfven sagt detsamma." Slutligen ledsnade jag, utdela-

de en portion hårluggar och ålade tystnad. Alla nya rockar, säger ordspråket, sitta väl. På samma sätt med min unga herres flit; men efter 6 à 8 dagar inträdde i dess ställe, vid den tilltagande rötmanadens värma, den mest förstockade lättja. Jag försökte med den så högt beprisade moralen, af det lilla jag kunde; men predikade för döfva öron. Det närvarande aktade han mindre än ett par gamla skosulor, och hvad framtiden beträffade, ansåg han den för en sållädershud, nog tillräcklig att deraf få både schabrack och rytiarebyxor. Erinran om den barnsliga pligten verkade ännu mindre. Förträffligheten och hedern af att äga kunskaper öfvergick alldeles hans begrepp, så mycket mer som alltsammans förekom honom blott och bart såsom tvång och pedanteri. Ett medel återstod. Jag föresatte honom visst för dagen. I början hjälpte det ej. Långt in på qvällarne hängde han näsan öfver boken, utan att fullgöra sina åligganden. Lika envis var jag. Hvad ej medhans den

ena dagen, måste godtgöras genom ett par timmars tidigare uppstigande den följande. Ändtligen inträffade den efterlängtrade krisis. Allt eftersom krusbären började öfvermogna och päronen mjukna, växte fliten, så att han ofta en timma före den vanliga tiden erhöill skollof. Men denna fröjd förblef icke långvarig. Hennes nåd begynte beskärma sig, att hennes son härigenom kom att slå dank och göra odygd, hvarmed hon menade angreppen på äppel- och päronträden; till detta knorrande bidrog ännu en annan händelse.

Under stenkastningen i en damm, hade han råkat slå ena benet af en gåsunge; detta hände under en af öfverlopps timmarne; följden blef, att jag anmodades hålla honom instängd, och om jag ej ville beqväma mig att ändra läromethoden, åtminstone sysselsätta honom med något. Jag sökte öfvertyga, att det goda syftemålet, härigenom förfelades, då man ej höll hvad man lofvade. "Nå, så kan han då åtminstone öfva sig

i dansa; det hoppas jag ej måtte genera magistern, som ändå går så mycket." — "Visst icke," svarade jag något buttert; hvarpå Hennes Nåd gick in i sin sängkammare, för att lägga patience och träta på hushållerskan, som ej bättre låtit efterse gässen. Gåsungen upptogs undertiden i fröknarnes kammare, der han sattes i den toma papegoj-buren.

"Nå, men hur går det då med eder kärlek!" utropa mina vackra läsarinor. "Der karlarne, knappast hafva de fått en oskyldig flicka i ögnasigte, förrän de lägga an på hennes menlösa hjerta. Hvad de då äro ömma, kära, touchanta, charmanta, galanta; men ett ögnablick derefter, några månaders skilsmessa, och det älskade föremålet är förgäta!" — Patience mina nådiga! Derfor att man ombyter föremål, upphör man ej att vara kärleken trogen; den blir blott mera utvidgad. Att mycken ostadighet råder i våra bröst, förneka vi icke; men det är ej heller bra, att vara för mycket stadig.

Rörlighet hörer till lifvets element. Fördenskull fick kärleken vingar. Dessutom, hvad kunnen J begära af en 16 års yngling, hvilken blott en gång, och det mera i fantasien än i verkligheten, njutit af sin dyrkade gudinnas närvaro; ej upphemtat någon annan skörd än en enda kyss, ett suckande ack! och en glänsande tår; men som på den andra sidan har emot sig en barbarisk förmyndare, ett grymt öde, hvilket i samma ögnablick det knyter, söndersliter bandet, ett Gehenna af omgifning; — ack! dömmen honom ej för strängt, han vill älska; men — det älskade föremålet är ju hela 6 mil härifrån.

Dock, jag måste efter rigtiga bevisningsgrunder uppställa mitt försvar. — 1:o *De 6 milen*. I vissa regeringsformer betraktas ju en regent så godt som skild från sitt rike, åtminstone till säng och säte, om han är öfver 3 mil från sin hufvudstad; han måste då åtminstone tillförordna en interims regering, i fall han ej såsom prinsen i Jean Pauls

Komet, kan göra denna sin hufvudstad flyttbar och slå upp och slå igen honom, lik en paraply eller Odens Skidbladner, när han behagar. Gäller detta om en så hög person som en kung, huru mycket mer om en arm skolmästare, hvars ringa lön omöjligen tillåter det kostsamma i en interims kärleks-regering under hans frånvaro. — 2:o Hvad redan är nämdt, *de 15 à 16 åren*. Det tillhör blott regenter att vid denna ålder vara mogna; andra bli myndiga till tanke och handling först vid 21, med undantag af allmogens söner, hvilka vid 18 år kunna äga rätt att kopulera sig. Hvad stadga kan man begära af en hoppande vårbäck, af en ung stare, som nyss lemnat sitt bo, af en 16 månaders gammal kalf, som första gången utkommer på gröngräset? Man är derföre icke trolös. Huru lätt är ej att upprycka en späd telning; men låt trädet väl rotfästa sig, och den häftigaste storm förmår ej att kullkasta det. Man bör äfven besinna, att vid dessa år är kärleken mera bunden vid måne,

blommor och sol, än vid verkligheten. Han är alltså Nomad. — 3:o Slutligen och för det sista: *ungdomsfarorna och det oerfarna hjertat*. Erinren Eder, mina tåcka läsarinor, att hjelten i denna berättelse blifvit inkastad uti icke mer och icke mindre än hvirfveln af 3 fröknar och en guvernant. Han har ännu icke besökt hvarken prestgård eller andra kringliggande nejder. Ho vet, hvad dessa bära i sitt sköte? Det rinner mycket vatten medan mjölnaren sofver, och ungdomstiden är ofta en sådan mjölnare. Visst bekänner jag, att hjertat de 3 första veckorna suckade blott för detta *enda*; likaså bekänner jag, att handen ofta var färdig att aflåta en skrifvelse; men så kom en förtret, ett oväntadt hinder, en ond engel och alla vackra beslut voro bortblåsta, som fjunen på Kavaljersparolerna. Jag var dessutom på sätt och vis ej den enda skyldiga. Hvarföre iakttog min själs hälft samma tystnad? Omöjligen kunde min vistelse förblifva henne okänd. Vare härmed huru det vill, hela historien

kan med rätta benämnas *en kärleks-fantasi*, ty annat var den icke.

II. Capitlet.

*Då ser han sig omkring och spørjer fälten,
Om någon än vill pröfva Svenska hjelten.*

V. BESKOW.

Så må jag i sanning fråga; ty tillämpningen kom ganska snart. Profverskan blef guvernanten, jag proberstenen, hon thermometer, jag det eldiga flytande ämnet med mina 15 graders sprit i hjertat. Se här ett kort utkast öfver alla omständigheter.

Hvad skall en stackars guvernant på landet företaga sig i sin enslighet, isynnerhet, der inga militärer, tjuguariga söner eller en rask patron finnes? Ej kan hon beständigt sitta framför sykorgen och betrakta sina trådnystan; icke heller oupphörligen se på månen, under skumrasket och besparingsstunderna för de gref- och friherrliga ljusstumparne? Ej heller lemna dagens squaler tillräcklig sysselsättning för patronessans

uppbyggelse och egen förkofran. På landet äro tilldragelserna få och obetydliga. Visserligen skriftvexlar hon med sina ungdoms bekanta, hon afskickar och mottager bref; men äfven deri är möda och arbete. En förströelse tarfvas, ett litet tröstefrö för hjertat. Hvad återstår? Ack! endast att kasta sina nedlåtande blickar på en arm informator, som står lika ensam och utsträcker armarne efter något deltagande föremål. De befinna sig på hvar sin sida om tidens ström, de stå der och sträcka och sträcka, och blicka och blicka. Slutligen varseblifva de i den blanka tidsböljans spegel hvarandras bilder och sträckningar. En liflig rörelse föregår i själen. En mild purpur sprider sig på kinden. Bröstitet häfves; ögonen upplyftas och hvad skåda de? Ett ömsesidigt sträfvande till samma mål, en oupphörlig längtan till samma bestämelse.

Armarne äro för korta att nå hvarandra. Hvad är att göra? Endera af dem begifver sig nu ner i tidsströmmen, under det

den andra står med klappande hjerta på stranden för att afbida utgången. Modigt bekämpas vågorna. Vål synes stundom endast nacken eller nästippen; men framför ögonen lyser en mild och upplifvande stjärna. Kring den arbetande simmaren sjunga trogna genier. Nu nalkas han till stranden. Han kan redan stå på botten. Ännu ett språng och han hvilar i gudinnans armar, hvilken under tusende smekningar och kyssar, värmer honom i sitt sköte.

Denna gången var det guvernanten, som vågade sig i det kalla badet. Eröfringen må visserligen icke räknas för betydlig; men en guvernant kan ej heller göra anspråk på stora segrar. Nog blir det slutligen bra ledamt, att från morgon till qväll höra de små, söta fröknarne upprepa: "j'aime, tu aimes, il aime, nous aimons", m. m. och ej få öfversätta det på grundlig Svenska! Blomman behöfver dagg, om hon ej skall förtvina. Allt regn, som faller före midsommar, är fruktbarande. Sedermera kan det gerna få vara

borta. Guvernanten hade hittills genomlevvat en våt April, en kall Maj, en ombytlig Juni; ännu en vecka och midsommaren stod för dörren. Det var tid på att låta regna allt hvad regnas kunde, och jag, jag blef utsedd till denna Jupiter Pluvius.

Hösten nalkades. Svalorna hade redan hela fjorton dagar från botaket pröfvat sina ungars vingar till den förestående färden. Säden var till det mesta inbergad, och på den uppskjutna höstrågen glittrade spindelnäten. Löfven hade gulnat, och med intet solglas kunde man mer tända tobakspipan. Hennes Nåd satt insvept i en kofta med fötterna på en stoppad pall, frökvarne lupo med rödblå kindben öfver gården, och informatorn vandrade icke mera barhufvad till karaktersbyggningen. Patron gick i ett par tjocka becksömsstöflar till och ifrån stallet; och gårdens hund låg för det mesta inkrudden i sin koja med de hvita tassarne utanföre. Under en sådan årstid, då interfolieringen

ringen på solspegeln blifver med hvarje dag allt dunklare, glaset på densamma kl. 7 om aftnarne söndersplittradt i millioner stjernbitar, då allt ruskar på sig och faller fjädrar och lös, sömnens flor skyler ej en gång halfva underfodret af nattens långkofta, en Fransysk tristesse utbreder sig öfver allt; hvad är att göra, hvad är att företaga? Promenader i det gröna låta ej mer verkställa sig, ej en gång i trädgården. Man måste som snäckan qvarblifva inom sitt skal. Då är det godt, att inom hus äga utvägar till ett angenämt umgänge eller till läsning. Hvad det förra beträffade, så var beräkningen deröfver snart uppgjord. Hvad det senare angick, så fanns deraf ett ganska tunnt förråd. Det enda hjert- och nerfstyrkande på den qvinliga toiletten innehölls i några, hundrade gånger lästa och återlästa Kotzebueska och Lafontaineska romaner.

En dag straxt efter middagsmåltiden, det var just på en lördag, efter inhöstandet

Ungdomsfantasier.

af slarfsylta och hafresoppa, närmade sig guvernanten min ringa person. Under ett sött smil tillsporde hon mig, om jag ej egde några *roliga* böcker att låna henne. ”De långa höstqvällarne äro så förbåldt tråkiga, det är visserligen obeskedligt att begära; men Herr Magistern har troligen ett godt urval!” — Härpå följde en liten paus, derpå ett sakta lekande med flikarne af den befransade schavlen, slutligen en lätt rodnad, hvilken, lik en tunn och hastigt framilande purpursky, flög öfver kinden. — Jag försäkrade henne att jag ej ägde några dylika, de fleste voro på de döda språken, eller sådane hvilka endast gagnade mina studier.

Hon bad om förlåtelse; men hon trodde sig dock veta, att jag ej helt och hållit saknade interessant lektyr. Hon hade händelsevis en gång varit uppe i ett af kontoren på vinden, min dörr hade stått på gafvel, och nog näsvis och nyfiken hade hon tittat dät in och på min bokhylla, bland andra, varseblifvit Rosa eller Tiggarflickan. Jag kunde ej

längre neka, skyndade genast efter densamma, och lade henne i den ansökandes hand. Tjenst föder återtjenst. Guvernanten å sin sida erböd mig Ortenbergiska Familjens Lidande, såsom en högst förträfflig bok: Jag hade visserligen läst denna gråt-roman, men för flere år sedan, och korporalen med träbenet låg ännu hos mig i ett kärt minne. Jag emottog anbudet. Några dagar derefter åter ett uppdrag. — ”Jag besvärar så ofta, det är så obeskrifligt obeskedligt; men jag har ingen annan att vända mig till.” — ”Alltför gerna, om jag kan,” blef mitt svar. — ”Dessa pennors formerande” — ”Intet annat. Det skall genast verkställas.” — Halft lutad öfver mig, följde hon med ögat helt uppmärksamt min pennknifs alla rörelser, beundrade min lätta hand och säkra takt, och försäkrade, sedan pennorna blifvit profvade, att ingen förmått göra henne så i lag; de voro hårda, släppte bläcket och gingo högst charmant.

På sådant sätt kom jag efter hand, utan att jag sjelf märkte det, att stå på en för-

troligare fot med guvernanten. Bokvexlingen fortgick, och hur det var, tröskade hon en och annan kappe ur mig på veckan. Slutligen ville aldrig pennorna gå, och fanns ej detta svepskäl för handen, så måste jag formera blyertspennor, griffiar, tälja pekpinnar till karteläsningen, o. s. v. Som återtjenst lät hon mig förstå, att jag gerna kunde anförtro henne något smått att sy, såsom nattkappor, halsdukar eller dylikt.

Nu började hon meddela mig, som verkligen lefde i ett slags Egyptiskt mörker, ett och annat af dagens händelser, ja till och med Hennes Nåds tankar och yttranden om mig, hvarvid hon alltid lät påskina, att hon stått på mitt bästa. Jag försporde äfven efter hand en märkbar förändring i den förras uppförande. Förut var det sällsynt, att jag om morgnane, då inhemtandet af kaffeportion skulle gå för sig, under bugningen vid dörren undfick en nådig nick framvid bordet; nu inträffade merendels alltid, att jag hälsades tillbaka med ett: "god morgon Herr

Magister!" ja nedlåtenheten gick till ock med en gång så långt, att fru patronessan tillsporde mig, om huspigan ordentligen sopade kammaren och rengjorde ljusstaken, om jag behöfde någon lagning för mina strumpor och mitt linne, och om man ej snart skulle få höra mig predika.

En annan sak satte äfven min håg på prof att blifva kär. Min brefvexling var ganska ringa; endast med några ungdomskamrater. Från en af dessa erhöll jag följande bombastiska kärleks idyll, hvilken, ehuru besatt han var, likväl upplifvade hela min inbillning. Jag afskrifver den här nästan ordagrann.

"Det var en skön Juli-dag. Glade surrade bien kring sina kupor, och svalorna dansade högt i luften. Gräset låg prydt af morgonens diamanter, och hämplingen sjöng i den närbelägna lunden sin kärlek och förtjusning. Äfven mitt hjerta klappade, äfven mitt öga lågade. Det var med ett ord den mest hänryckande af morgonstundér, sedan

skapelsen. Jag utgick i den närbelägna trädgården; sakta susade löfven, sakta böjde sig nejlikan för sefrens kyssar. Hvem är det som då nalkas, lätt som en Juni-vind, med den virkade korgen på armen, leende som afton-stjernan, tjusande som fullmånen? Är det en dödlig eller en gudinna? Fritt spela lockarne kring alabaster skullrororna; som en smidig ranka är hennes växt, kinderna mera rodnande än törnrosens. O, det är du, det ljufvaste af alla föremål, mitt hjerta, mitt lif, mitt allt; det är du, sköna Mathilda”.

”Med en silfverstämma, klangfull som näktergalens, frågar du mig halft rodnande och förlägen, om jag ej ville biträda med att plocka några körsbär till present på din mors namnsdag. Hvad var naturligare än den upprymda glädjens jubelsvar: Ack ja! — Jag skyndar, jag hastar, nej, jag flyger på förtjusningens vingar efter en stege. Jag räcker dig min hand, denna svanhand fattar min, du darrar, du häfvar; men färden går lyckligt, och nu, himmelska syn, står du der uppe

i höjden, en paradisetts täckaste fogel; eldigt skyndar jag efter och tar min plats bredvid på en stadig gren. Det ena båret efter det andra lägger jag i din bländande korg, och med hvarje bär framtvingas en stilla suck. Du hör den, du rodnar; du nedslår dina stjernklara ögon. Kan jag längre tveka, kan jag längre dröja. — Dock, tungan är stum som grafven. Då räcker du mig din hand med bön, att äfven föra dig på en dylik gren; förgäfves besvär jag dig, du trotsar den ögonskenliga faran, du vågar det modiga steget, och nu, omhöljda af tätlöfviga qvistar stå vi bredvid hvarannan. Min hand hvilar i din, du drager den ej tillbaka. En suck tränger ur ditt bröst; en tår ur mitt öga, min kind lutar emot din, ännu ett ögnablick och en kyss beseglar vårt eviga förbund. Berusad af dess himmelska sötma, svindlar det för mina ögon, jag hör, jag ser icke mer; min sansning är förlorad; baklänges stupar jag ned ur det högstammiga trädet. Ett rop upphäfves, Mathilda är sjelf hardt nära att

dana; dock, kärleken uppehåller henne på sina osynliga armar, och jag, himmelska försyn, har fallit i en yfvig krusbärsbuske, ej i ringaste måtto skadad. Förströdda ligga visserligen kring gångarna bären; men kärleken har beseglat dagen med sin glans, och ringa blifver den fördubblade mödan mot den lyckliga vinsten af det hela."

"Från detta ögonblick räknade jag min salighets begynnelse, från denna stund ett föryngradt lif. Hvarje morgon besöker jag med min tobakspipa det kära stället. Fridsamt hvirflar röken i den stilla luften. Ömniga glädjetårar fukta mina kinder. Jag omfamnar den huldrika stam, som burit den ljufvaste af alla bördor, som varit vittne till den sällaste af alla minuter. Ofta hvilar jag under dess angenäma skugga, under det jag plockar ett och annat bär från de nedhängande grenarne, och när solen strålar mellan löfven, tror jag mig ännu se min älskade Mathilda, som blickar ned på mig."

”Hvi är det mig ej förunnadt att lyckönska dig till samma paradisiska tillstånd, till samma etherflygt? O! man vet ej hvad kärlek är, förrän efter den första kyssen, denna sköna elektriska gnista, som utspringer från kärlekens läppar. Då först är rigeln undanskjuten från sällhetens tempelpport. Jag bor i ett Eden. Jag har sol, jag har måne, jag har sjustjernor, karlavagn och lyra; jag har allt, ty jag har henne. Du kan aldrig föreställa dig, hur lugnt, hur spegelklart, hur harmoniskt lifvet framflyter på kärlekens gudahaf; här behöfves ingen åra, intet styre, ingen lots, intet segel, ingen kompass, ingen pump, intet munnförråd, ingen barlast, allt går af sig sjelft, allt framflyter af sig sjelft. Du kan tänka, jag har upptecknat i min Almanacha de lyckliga ögnablicken, och jag räknar redan öfver hundrade kyssar, blickarne och handtryckningarne oberäknade, som äro flere än sanden i hafvet. Ja, hon är icke blott englaskön, utan äfven englamild. Ingen jordisk varelse kan öfverträffa henne i dygd. Hon

är till ock med religiös. Ej utan musikalisk talang, sjunger hon alldeles hjertgripande. Vid åhörandet deraf är jag färdig att gråta en hel näsduk full. Jag äger ett helt herbarium af blommor, brutna af hennes oförlikneliga hand. Och hennes blick! Se på solen, du uthärdar längre hennes strålar, än ett enda af min Mathildas brinnande ögnakast. Föreställ dig rätt lifligt min sällhet, och lyckönska mig att från ett brusande haf ändtligen hafva hunnit en tryggad och efterlängtat hamn.”

Jag läste och återläste brefvet. Här är dock kärlek, suckade jag, och den till och med som är verklig; och du, arma själ, står ensam lik en planta i ödemarken. Jag såg uti inbillningen omkring mig; men ingen fanns som kunde förändra det ödliga förhållandet. Dock, när man är stadd i nöd, griper man efter den första plankan, som erbjuder sig. Menniskohjertat behöfver under hela lifvet ett föremål att luta sig till; men häftigast låter detta behof känna sig i ung-

domen. Man går liksom källan, ehvart det bär, med det sköna sol-idealet inom sig, för att öfver allt utplantera det, än i en blomsternejd, och än mellan kala klippor.

Lyckligtvis kom guvernanten mig till hjälp, och hon manövrerade icke illa. Än föll en näsduk ur hennes hand, som jag fick den förmån att upptaga, än flög schavletten från barmen, då hon, vid patronessans tillrop från köket, skyndade i firsprång ur salen. Än måste jag hjälpa henne leta efter en tappad synål, och merendels blef jag den lycklige upphittaren. Jag förstår ej huru, men oftare än förut möttes vi i farstun, när hon nedkom från sin kammare, och då stod hon alltid på nedersta steget af trappan och lyftade sig med händerna mot ledstången, i en halft vårdslös ställning; och sedan vi samtalat en stund, vände hon ej sällan om till sin kammare i öfra våningen. Äfven blef jag varse, att hon påkostade håret mera pomada än vanligt, och i stället för fyra, hade sex korkskrufvar tillkommit. Ja, hon började allt

oftare ombyta klädningar, och som hon var väl växt, såg man henne åtminstone söndagarne i en nätt spens.

Detta fortfor en tid, slutligen bröt satan lös och använde härtill trenne vetenskaper: Arithmetik, Botanik och Astronomi.

På ett mycket förekommande sätt anhöll nemligen guvernanten en dag, att jag ville vara god lära henne Sorträkning, på det hon sedermera deri kunde meddela unga fröken sin undervisning. Detta var blott ett knep; ty jag visste bestämdt, att det unga frökenljuset ej ännu hunnit till multiplikation i enkla tal, så mycket mer, som min ärade discipel, för att förarga henne, nyligen påsatt henne den frågan, huru mycket fyra gånger fem var; hvilket hon besvarade med femton. Emellertid lofvade jag vara till tjänst, och onsdags eftermiddagarne utsågos till lektioner; undervisningen skedde naturligtvis ej incognito, ty på samma tid ritade den unga fröken vid ett annat bord. Huru det var, stöttes

esomoftast under räkningen våra kinder tillsammans, öga mötte öga, och det gick till och med en gång så långt, att medan jag uppsatte ett tal, lärjunginnan lade handen på min axel och ofvanpå den sin haka, så att mitt venstra kindben alldeles rörde vid hennes munn. Stundom bad hon mig styra sina fingrar, för att lära henne göra vackra treor. Jag hade då tillfälle att vidröra den mjellhvita handen. En annan gång, då vi lutade oss tillsammans, föll några strån af hennes hårlock in i mitt öga, hon vände sig om, bad om förlåtelse, lade locken till rätta, tog sin hvita näsduk, som doftade luktvatten, och torkade dermed det gråtande stället. Detta om arithmetiken.

Nu till botaniken. Hvar och en af mina läsare och isynnerhet läsarinnor har sig visserligen bekant, hvilken utmärkt röl botaniken spelar i kärlekens annaler. Den första skänk kärleken förärar är merendels en blomma. Men alla äro icke lika talande sym-

boler. En kattost eller hundkax skulle ej vara synnerligen välkomna, gifna äfven af den vänaste hand. De som undfätt hufvudrölen uti ifrågavarande drama, äro tvifvelsutan, Förgät mig ej, liljan, törnrosen och kanske narcissen och löfkojan. Nu hände sig, att vid återlemnandet af böckerna, ej sällan fanns instucken mellan bladen en Förgät mig ej; och då merendels på det stället i romanen, der kärleksförklaringen gått för sig. Detta väckte i början hos mig ingen uppmärksamhet; men som det förnyades 7 à 8 gångor, började jag ana något mystiskt derunder. Men rosornas tid upphörde och med dem alla Förgät mig ej; hvad inpassades då i stället? Jo, en papperslapp, liksom händelsevis mellanlagd, hvarpå någon ting med blyerts stod skrifvit, men med fingret utsuddadt. Efter hand blef skriften tydligare, och jag kunde utan möda urskilja dessa orden: *Älskade, hvarföre är du stum.* Nu hade jag gåtan upplöst. Hon älskar dig, ja vid gud, gör hon så! Min fåfånga fann sig häraf smickrad.

Jag både ville och icke ville. I min närvarande belägenhet var det förträffligt; men för framtiden! Jag hisnade. Ej heller var det någon synnerlig skönhet att förälska sig i. Astronomien kom till hjälp, och jag blef bunden i de gyllene bojorna.

Saken var den. En afton täcktes Hennes Nåd utvälja mig till sin astrolog, i det hon, med strumpstickan sysselsatt bakom örat, tillsporde mig, hur långt det vore till julen. Jag och hon påstodo 6 veckor, det öfriga sällskapet fem. För att slita tvisten, gick jag efter min almanacha, och se Nåden och informatorn hade gissat rätt. I sammanhang med denna upptäckt följde en annan, nemligen att en stor månförmörkelse vore att förvänta; den blefve total och toge sin början d. 18 December kl. 11 på qvällen. Liksom genom en hemlig öfverenskommelse utropade alla: "ack, den skola vi öfvervara!" och efter en paus: "Herr Magistern, som är lärd, måste nödvändigt hjälpa oss till rätta dermed." Jag lofvade göra mitt bästa; men kunde ej på

förhand borga för klar himmel. Tiden skred fram; under hand slagtdes gäss, stoppades korf, skällades galtar och syddes på julklapparne. Den unga fröken arbetade på en tafla, som förestälde qvarn, mjölnare, vattenfall och ett par slokgranar. De två släktlingarne knyplade, och guvernanten sydde på en gentil krage till en surpris åt Hennes Nåd. Patron vistades sällan inne, och när han befann sig under tak, satt han helst på sin kammare, band nät, stötte dyfvelsträck åt hästarne, rensade ärter till vårsadden, eller filterade bränvin. Hvad mig beträffade, så ägde jag tillräcklig sysselsättning i min dumma discipel och mina egna studier.

Men månförmörkelsen ryckte an; man hade nästan låtit den falla ur minnet, då jag erinrade derom. Aftonen förut voro damerna flera gånger om qvällen ute på gården för att se, hurudan väderleken möjligen skulle blifva den följande dagen. Solen gick klart ned. Stjernorna brunno friskt på fästet och allt lofvade en lycklig fullbordan af vå-

ra önsknigar. Saken hade till och med inom några timmar fått den pregel af märkvärdighet, att min discipel morgonen derpå ej ville läsa, utan bad om lof, och då jag frågade honom af hvad skäl, svarade han: "det blir ju månförmörkelse i dag." — "Icke i dag, sade jag, utan i natt, och då har han god tid att roa sig; nu måste han läsa." — Aftonen kom, horisonten var helt och hållet molnfri, med undantag af en lätt sky i vester, hvilken upphemtade de sista strålarne af solen. Men nu uppstod frågan: hvar utvälja vi vårt observatorium? Fria fältet erböd den rymligaste platsen; men den kyliga årstiden förnekade detta. Man pekade och pekade från hvad trakt den hvita globen möjligen kunde uppkomma, och se, då befann det sig, att min kammare lemnade den bästa utsigten till skådespelets betraktande. Jag skyndade mig genast dit; stöflar, borstar och dylikt skjutsades under sängen, flere stolar inburos och en länstol enkom för patronessan. Fönsterrutorna fäjades rena med såp-

lödder, och pigan tillsades att ej bädda den vanliga tiden. Genom dörrens öppnande utjagades tobaksröken, och på golfvet ströddes ett par näfvar granris. Man åt qvällsvard, satte sig att sy, såg hvart ögonblick på klockan, snoppade ljusen, stack hvarann smått med synålarne i ryggen och hade ledsamt. Ändtligen kom den efterlängtade stunden. Klockan felade fem minuter i elfva. Nu börjades processionen. — 1:0 Hennes Nåd i en tunn slängkappa, med öppningar hvarur hon kunde utträda armarne, annars barhufvad med krokkan, som satt på sned, samt med sin nyckelknippa i handen. — 2:0 Vid hennes venstra sida patronen, i en brun frack, som hopknäpptes öfver halfva magen med ett dussin kamelgarns knappar, hvaraf den nedersta hängde lös, en half tum nedom sin bestämda plats. Vidare med orakad haka och en långhalsduk, hvilken lindades tre hvarf om halsen, på det sätt att man slutligen fästade den yttersta ändan med en nål baktill. Under lindningen framför spegeln räckte han

alltid ut tungan och höjde smått på knäna. —
 3:o De trenne frökvarne med hvar sin schav-
 lett, knuten om hufvudet och vandrande arm
 i arm, och — 4:o Guvernanten och underteck-
 nad. Hon i en nätt späns med tvenne rader
 perlemoknappar satta på sned framtill, före-
 ställande liksom små ficklock; hvit kjortel
 som föll tätt efter lifvet, knarrande skor och
 en schavlett, hvilken hon under promenaden
 ej hade tillknuten, utan höll halft fladdran-
 de öfver hufvudet. Undertecknad i en mörk
 bonjour, med de i första kapitlet omtalade
 blankläders stöflarne samt en gul väst. Tjen-
 stefolket, hvilket äfven var nyfiket på för-
 mörkelsen, hade på gården uppställt en vat-
 tenså, för att derifrån betrakta fenomenet;
 här tog min discipel sin plats bredvid hus-
 hållerskan. Uppkomna på kammaren släck-
 tes genast ljusen och plaseringen tog sin bör-
 jan. Hennes Nåd midt framför fönstret i
 länstolen, bakom henne guvernanten och på
 sidorna frökvarne och patron. Jag åtnöjde
 mig med att stå. En djup tystnad. Allas

ögon riktades uppåt. Nu nalkades den stora katastrofen. Ett tunnt flor drog sig allt mer och mer öfver månens anlete. Redan är han till hälften förmörkad. Nu kommer en sky, som sveper honom in i sitt täckelse. Allmän otålighet. "O, hvilken förtret! det stygga molnet!" hviskade guvernanten halfhögt, och fattade liksom omedvetet min hand. "Ja, det var rätt förtretligt!" Handen fortfor att hvila i min.

"Är det sannt, att det finnes menniskor i månen?" — "Åtminstone lefvande varelser!" — "Ack! men de måtte väl äfven hafva känslor som vi?" Härvid en sakta handtryckning! — "Visserligen, samma känslor." — En paus. Nu öppnade Hennes Nåd sin vishetsbrunn med den anmärkningen: "hvad det måtte vara vackert månsken i månen." Jag ernade just betaga henne denna vilfarelse, då guvernanten bifogade en annan: "då måtte der finnas blott älskande hjertan." Härvid en blick på mig, hvilken jag med en handtryckning besvarade. Nu skred molnet sin kos, och se

månen stod der svept såsom i en hårsäck. "Den är total," sade min patron och uppdrog klockan; men kunde ej skönja, hvad tiden led. — "Det här är alltför artigt, tillade Nåden; men hur länge räcker det?" — "Ungefär en timma," blef mitt svar. — "Ja, då får herskapet ursägta, om mitt tålmod ej räcker till. Vi ha dessutom nog länge generat Herr Magistern;" hvarpå hon uppreste sig och begärde sin kappa. Detta var en vink för det öfriga sällskapet; jag påtände ljuset, man tog god natt, och jag hade den lyckan att lysa ända ned till det yttersta trappsteget; ännu en bugning och processionen försvann i mörkret.

Uppkommen på mitt rum släckte jag ljuset, för att än en stund betrakta förmörkelsen. Efter hand återtog månen allt mer och mer sin glans. Jag hörde någon gå i trapporna; jag öppnade dörren i förmodan, att min discipel sett sig mätt i vattensån; men hvad ser jag! ett hvitt skymtande månsken. Det var guvernanten. "Jag ber om

förlåtelse, sade hon, jag vet ej om jag tappat min näsduk, eller om han är qvarglömd hos Herr Magistern." — "Vi skola se efter," svarade jag. Vi började leta, och den återfanns. — "Ack, hur långt är det avanceradt med den söta månen." — "Åh jo, svarade jag, han börjar rättnu krypa ur skinnet;" härvid tittade vi gemensamt genom rutan.

Efter en stund: "men, min Gud, jag måste gå!" — Dock ej utan att betala hittarlön," bifogade jag. — "Jag hoppas, att ni är nog billig att ej pretendera en sådan; näsduken är i öfrigt af allt för obetydligt värde." — "Men, fortsatte jag, och fattade hennes hand, hur kan ni vara så grym." — "Grym, i hvad afseende?" — "Ack, efter en så skön mån-förmörkelse, skulle ni vara den enda, som lemnade mig utan ljus?" — "Det förstår jag icke." — Nu hördes en röst ned på gården, som ropade hennes namn. — "Min Gud, jag är olycklig, som så länge dröjt hos er, hvad skall man säga derom, hvad skall jag göra!" — Hon drog sig åt dörren, stannade och lyd-

des. — "Jag måste gå;" och med en öm ton: "god natt!" — "Än hittarlön då," tillade jag; och — oförklarliga dragningskraft — utan att vi visste deraf, hade vi kyst hvarandra.

Lätt flög hon utför trapporna, några minuter derefter kom sjelfva orgramparen, min discipel, med tunga, släpande steg; innan han hunnit dörren, hade han rocken af sig och halsduksknuten till hälften upplöst, och med sömnen i ögonen stötte han emot en stol, öfver hvilken han tumlade ned i såplöddersskålen, hvilken den dumma pigan glömt att borttaga. Så slöts den astronomiska natten, hvarpå följde en ganska ljuf och intagande sömn.

III. Capitlet.

Adieu, Altranstadt! je vais à Svède; ton
sejour ne me plait pas.

CARL XII på en fönsterruta i Altranstadt.

"Nå ändtligen, utropar läsaren, synes vår romanhjelte hafva kommit sig före. Här

är redan fullt månsken och dertill tvenne kysar. Omöjligen kan det heliga tretalet utblifva, när redan två gått af stapeln." — Det vore visserligen väl om denna fromma önskan gick i fullbordan; men ödet, som blandar sig i allt, jemväl och företrädesvis i romaner, har annorlunda beslutat. Jag måste med verklig ledsnad gifva läsaren denna underrättelse. Förlusten är väl icke stor; det beklagligaste är med guvernanten, hvilken, oaktadt all sin ansträngning, aldrig hann öfver tröskeln af kärleksgudinnans tempel.

Ett lifflöst ting och ett lefvande förorsakade detta missöde. Vi vilja först taga den liflösa persedeln i förhör, nemligen en gammal grön kakelugn.

Vintern kom, det vill säga det blef kallt, högt med drivvor, is på fönstren, rimfrost i håren och en viss rödblå färg på näsorna. Under en sådan förbistring finnes ingen sälare tillflykt än en kakelugn. Men för att göra sin tjänst, måste han tillbörligen fodras. I

min

min ordning var jag oförtruten att brassa på. Det behöfdes äfven. Läsaren torde blott behaga erinra sig det haklösa fönstret med sin segelgarnstump och den glappiga dörren, Hyvad vargskinnspälsen på vinden beträffade, gaf han ingen värma, der han hängde på sin spik; han blef dessutom nedtagen, och squallret påstod, att Hennes Nåd, som var plågad af ömkylda fötter eller podager, brukade om nätterna insticka sina fötter i ärmarne. Härmed må förhålla sig hur som helst; men kylan var så stark, att minst två brasor om dagen fyrades på, och följdén blef, att det skröpliga kakelungs-belädet, alldeles likt det Daniel såg, började spricka och falla sönder; röken gick ut genom alla fogningar och man vågade icke mer elda. Hela huset vandrade upp att se miraklet, fru patronessan gaf genast befallning om nedflyttning midtunder, samt kakelugnens skyndsamma iståndsättlande. Nu kommenderades framåt marsch med bord, stolar och sängar. Hennes Nåd anförde cen-

tern, jag den högra flygeln. Den nya boningen kallades rum; men något skäl dertill kunde man ej framgifva, med undantag af en glugg, hvarigenom ljustrålarne i ganska små portioner framsilades, och det midt emot nordn. Väggarnes beskaffenhet var sådan de kommit ur naturens och byggmästarens händer, utan någon rappning, med sin massa emellan, och in i den timmersmeder och kakerlackar. Golfvet liknade ett klavér med kippande tangenter, oberäknadt spillningen efter ljusstöpningar och all annan skirning. Man måste emellertid låta sig nöja. Nödvändigheten med sin tvångslag hade inträdt. Rummet var begagnadt till ett slags skräpkammare, ett slags hvarjehanda till och med för höns, gäss och kalkoner under den strängare årstiden. Jag hade emellertid nedflyttat och bar min degradation med stilla undergifvenhet. Den sattes dock snart på flere hårda prof.

Första afton jag skulle taga mitt natt-
 kvarter i den nya boningsplatsen, (min di-

scipel hade redan begifvit sig till hvila), förundrade det mig ej litet, att man stält en stor läderpiska bredvid sängen. Hvad mände denna tjenstfärdighet betyda? Är den ämnad åt mig eller åt discipeln? Piskan var reputerlig, som man brukar säga, med en ganska lång snärt, så att jag i min säng, nästan kunde ligga och smälla på min unga vän midtemot. Slutligen lade jag piskan under sängen, och gick till hvila. Men knappast var ljuset släckt, förrän jag hörde ett galopperande på golfvet; en riktig kottiljon af råttor. Nu förstod jag, hvarföre piskan blifvit inqvarterad i rummet. Jag tillgrep henne genast, och gjorde i mörkret då och då ett utfall kring golfvet. Discipeln rörde ej detta mer än en sten; mig destomera, som, innan vanan med de nya gästerna inträdde, knappast fick en blund i ögonen hela natten.

En annan sak tillstötte. En vacker morgon vaknar jag under det förfärligaste urväder. Jag kunde icke se, icke andas. "Hvad, utropar läsaren, var det då intet tak på kam-

maren?" Jo, visserligen; men detta var ej något vanligt urväder. Det kom ej ut- utan inifrån. Jag gnuggade mina ögon och undanbläste yrmolnen, och hvad ser jag? En älskvärd hushållerska med sex pigor i lintygs-ärmar, syselsatta med linhäckling. Föreställ dig, värde läsare, sju häcklor i full gång, fjorton armar och stofthvirfvel på stofthvirfvel, samt fru patronessan, vandrande mellan detta sjutal, med en lintåga i handen. Jag började rifva mig i hufvudet, häcklingen fortgick. Jag började frusta och nysa, häcklingen fortfor. Jag började pusta och vändas, det halp ej. Slutligen begynte jag smått svärja och resa på mig. Hennes Nåd, som blef varse min pina, bad att jag ej skulle låta genera mig; hon hade olyckligtvis intet annat rum för häcklingen, men försäkrade, att den innan förmiddagsläsningen skulle vara slutad. Jag låg emellertid och tittade, oakadt Hennes Nåds erinran, att vara ogenerad, — till dess arbetet var ändadt, Medu-

serna gångna och jag sjelf i ostörd frid kunde uppstiga.

Nu kommer jag till det tredje profvet. En onsdags eftermiddag, som vanligen utgör en af hvilo- och rastestunderna för en arm skolmästare, företog jag mig en spatserfärd till prostgården, som var belägen en half mil bort. Vid middagsbordet underrättade jag mitt patronage, i fall af något ärendede, om min tillernade vandring. Liksom tillfälligtvis, frågade den Nådiga: "Herr Magistern kommer väl då ej förr än sent hem i afton, det är ett godt stycke väg." — "Troligen stadnar jag der ett par timmer qvar," blef mitt svar. Jag gick; men fann ej Pastorn hemma. Efter att en timma hvilat ut, återvände jag hem. Detta hade ej ingått i patronessans beräkning. Bortåt klockan sex stod jag vid min dörr, och höll redan i nyckeln, då jag hörde ett stönande innaför. Jag öppnar och stiger in; men hvem kan föreställa sig min häpnad och förskräckelse, när jag ser en stor kalf lagd på sin slagtbänk och om-

gifven af hushållerskan och tvenne pigor, som äro i färd med att vispa blodet. Jag gick genast upp till patron, och anmälte saken, han nedkom, just när kalfven gaf upp andan, laddes vara mycket ond, försäkrade sig ej deri äga någon del, och tillsnusade hushållerskan. Kalfven och slagtarebänken utburos. Dagen derpå försäkrade hennes Nåd, att detta likaledes skett utan hennes vetskap, och bad mig ej vidare vara förtretad. Resultatet blef, att jag fick mitt golf skuradt och för att blidka mig, en fullrågad tallrick med äpplen, under hälsning från Hennes Nåd att hålla dem till godo.

Emellertid började den föresatsen allt mer och mer slå rötter hos mig, att skilja mig ifrån en så ledsam omgifning. Denna föresats öfvergick till full mognad genom följande tilldragelse.

Kakelugnen var reparerad och uppflytningen verkställd; men den förre ännu icke pröfvad. Min discipel åtog sig denna möda. Jag hade med min patron vandrat utåt gär-

det för att se på en varggrop, som bygdes, då jag, återkommen i mitt rum, kände det mest förfärliga flott-os. Jag började undersöka; men kunde ej från sjelfva kaklet upptäcka orsaken. Ändtligen föll det mig in att aflyfta en af kakelungs-luckorna, och hvad finner jag? Densamma alldeles genombyrd med fett. "Skall jag åter nedflytta, eller förfrysa? Hvarifrån härleder sig detta nya mästerstycke af odygd? Troligen från min herr gynnare och discipel." Jag uppkallade honom, och frågade, om han kände något starkt os? Han vädrade och vädrade; men försäkrade, att han ej kunde förnimma något sådant. "Nå, än det här då," hvarvid jag af tog kakelugnsluckan, och satte henne framför hans näsa. — "Ja, visst luktar det," sade han. — "Nå hvad luktar det då?" — "Det vet jag ej!" — "Jo, efter honom och hans okynnen. Har han icke gjort detta?" — "Nej!" — "Far ej med osanning. Bekänn straxt." — "Jag har intet stekt något fläsk på kakelugnsluckan!" — "Så, han känner ändock oset?" —

Nu föll det mig in att ransaka hans fickor, och hvad påträffade jag? En stor skifva stekt fläsk och ett stycke hvetebröd. — "Hvarifrån har han fått detta?" — "Af Mamma." — "Han säger en osanning!" — "Nej, det gör jag icke!" — Härvid fick jag fatt i en rottning, och efter en liten klappning framkröp följande bekännelse: att han med en krökt spik hade uppdyrkat skafferiet, der försett sig både med skinka och hvetebröd, sedermera uppgått på kammaren och på kakelugnsluckan, under min frånvaro, vid aftonbrasan stekt sitt köttsliga byte.

Emellertid hade hushållerskan, som på vinden var sysselsatt att upphänga skinnet efter kalfven, hört bullret från mitt rum; rapport derom ingick genast till Hennes Nåd, hvilken i fullt yrsprång skyndade i sina kipp-skor öfver gården; lättare än en sefir flög hon upp för trapporna, slog upp dörren och ropade, under ett förfärligt flåsande, så att isen började smälta på fönsterrutorna. "Hvad i Herrans namn är detta? Tänker ni slå

ihjel min son? Jag är likväl hans mor och kan aga honom." — "Då kunna vi snait vare skilda, svarade jag, och kastade rottin- gen i vrån." — "Allt för gerna, genmälte hon, om det vore i morgondag. Med en sådan informator, som på ett så barbariskt sätt be- handlar ett barn, äro vi alltför litet belåtna. Tycker herrn, i det hon pekade på rottin- gen, att detta är en maschin att aga med? Har man någonsin sett dylikt? Kom min gosse, vi vilja ej vidare genera Herr Magi- stern!"

Efter en stund inträdde min patron. Jag berättade förhållandet. Han fann åtgärden riktig; men hade helst sett, om jag hos ho- nom anmält saken till vederbörlig näpst. "Hvad är jag då, och hvad begrepp skall en discipel fatta om en lärare, som ej sjelf äger rätt att bestraffa hans fel?" — Min pa- tron teg och gick.

Från detta ögonblick var mitt beslut oryggligt, att skilja mig vid konditionen. Jag skref härom till min förmyndare, och begär-

de svar med omgående post. Det uteblef. Detta ändrade ej min föresats. En thorsdags morgon skred jag till sjelfva ceremonien. Hennes Nåd satt i sängkammaren och utkammade sina löslockar. Jag steg in. Hon såg på mig något storögd. Efter en paus framförde jag mitt ärende. Hon ömsom rodnade och bleknade. "Är Herr Magistern missnöjd med vårt comportement, eller felas det er något? Jag måste bekänna, det var en högst oväntad nyhet." — "Hennes Nåd har sjelf behagat yttra något deråt." — "Jag? förlåt mig, alldeles inte." — "När Hennes Nåd tog så illa vid sig härom dagen." — "Nå, det måtte ni väl tillstå, att jag då hade rätt; ty aldrig tillåter jag att mina barn skola så behandlas. Men vi skola ej mer tala derom. Ni stadnar dock åtminstone qvar till våren." — "Jag ämnar resa i öfvermorgon." — "Det kallar jag att vara deciderad! Men ursäkta, det låter icke verkställa sig; ni skall väl ha edra kläder först tvättade, och i denna kyla kan det ej ske på mindre än en vecka!"

— Härvid knackade hon på fönsterrutan åt sin man. Han inkom. — "Nå, Herr Magistern tänker öfvergifva oss." — "Öfvergifva oss, svarade han, hvarför så?" — "Det tror jag intet han sjelf vet, tillade hon i det hon igensköt sin byrålåda; det var emellertid rätt ledsamt, att han ej genast vid sin hitkomst behagade underrätta oss härom, så hade vi undvikit att genera honom, att stadna qvar så länge." — Jag fattade min hatt, bugade och gick. Jag hade uttalat mitt hjertas önskan, steget var taget och kunde ej återkallas. Min patron sökte emellertid öfvertala mig, lofvade påökning i lönen, och att uppfylla, hvad jag annars hade af nöden att önska. Jag förblef obeveklig. Från denna stund lekte man främmande för hvar annan.

Den enda som gladdes sig, var min discipel, hvilken hoppades vinna på regementsförändringen. Guvernanten såg småledsen ut. Jag undvek henne, så vidt jag kunde. Knapptast var min byk gjord, förrän jag inpackade

den, det vill säga mina rentvättade kläder, och fortare än Napoleons från Moskva skedde min reträtt från gården. En half mil dröp det ur kappsäcken på snödrifvorna af de våta kläderna. Den enda som gret efter mig var en liten elfvaårig flicka, gårdsfogdens dotter, åt hvilken jag roade mig att klippa hästar och slädar, och skänka annat smått; hon sprang visst en half fjerdingväg bredvid slädan, för att upplåta en grind och säga det yttersta farväl.

Detta rörde mig verkligen. Jag stadnade, tog flickan i min famn och kyste henne. Då gret hon ännu mera, jag bad henne vända om och lade i hennes hand en liten ring af tagel: "behåll den såsom ett minne af mig; blif alltid i dina dagar en snäll och beskedlig flicka. Farväl med dig!" — Jag kyste henne än en gång. Han qvarstod, och ännu efter en stund, då jag från en höjd vände mig om, såg jag henne med förklädet borttorka sina tårar. Jag hviftade med min näsduk

duk och försvann ur hennes åsyn; jag har sedan aldrig återsett henne.

IV. Capitlet.

*Den väntan blef det unga blod
Till slut för lång,
Och med ett hopp i mark han stod,
Ett kungligt språng.*

TEGNÉR.

Den 26 Juni, — dagen efter mötets slut på Ladugårdsgärdet, ville Löjtnant *Klatsch* låta pantsätta sin klapplingst på Assistan- sen, för att dermed betäcka omkostnader- na för ett officerskalas, hvarifrån naturligt- vis militär espriten förbjöd honom vara bor- ta. Polle uppleddes mot qvällen till Assi- stansen. Löjtnanten följde efter på afstånd för att afbida utgången. Drängen kom snart tillbaka med underrättelsen, att man vägrat mottaga panten. Sadeln vore det enda hvar- på lån kunde erhållas; men blott tre Riks- daler. Löjtnanten behöfde fyratio. I så fat-

Ungdomsfantasier.

ta omständigheter beslöt han sjelf att göra ett försök. Han träffade verkets Kontrollör. Löjtnanten ordade vidt och bredt om kreaturets goda hållning, samt bedyrade, att man i detsamma ägde den bästa ridhäst i verlden. "Om också inrättningens stadgar ej vidrörde, huruvida lån på lefvande persedlar fick gifvas eller icke, så följde ej deraf, att detta motsade inrättningens natur. För öfrigt kunde så väl Assistansen som dess embetsmän af hästen draga den yppersta nytta. Han ginge lika sedigt för vagn som schäs. Alla dessa pantsatta åkdon voro lika så många charer, hvartill blott en Pegas behöfdes för att sätta dem i rörelse. Hvad födan beträffade, vore, under ett så billigt foderår som det närvarande, underhållet så godt som intet." — Härå svarades: att en dylik åtgärd helt och hållet stridde mot den gifna instruktionen. Hästen kunde under tiden dö; nyttan vore ringa, och den kringgripande lungrötan kunde från Veterinär-Inrättningen lätt sprida sig till Assistansen; likväl för Löjtnantens skull

och på eget bevåg, ville man försträcka honom trettio R:dr. Mera kunde ej lemnas. Huden vore ej värd två R:dr, och köttet äter ingen menniska. Med det sednare, försäkrade Löjtnanten att ingen fara förestod. Han ville gå i god för, att hela hans kompani skulle, under benämning af oxstek, med strykande appetit förtära alltsammans, ja till och med bakfötterna under namn af inbakade oxfötter. Ackordet uppgjordes och Löjtnanten vandrade förnöjd hem med sina trettio Riksdaler på fickan.

Nu tilldrog sig något, som står i ett oskiljaktigt sammanhang med det ofvan anförda, och utan hvilket min berättelse ej kommer en hårsmon från murarne af Assistansen.

Hästen blef, öfver natten stäld framför en hötapp, fastbunden och instängd i ett af de öfre skräprummen. Huru länge han på detta sättet stått, är obekant; men ungefär mot midnatten hade han gjort sig lös, och stod nu i fönstret och såg utåt Mälaren. Hvilka betraktelser uppstigit i hans hjerna vid an-

blicken af den i vester med guldstrimmor kantade, mörkblåa himmelen, den lugna spegelytan och de halft framtindrande stjernorna, kan blott en häst afgöra; men i någon slags entusiasm måtte han varit försatt, ty ett tu tre tog han ett saltomortal språng genom fönstret ut i den öppna rymden och nedsjök för ett ögnablick i vattnet. Snart kom han likväl upp och simmade i land. Genast slog han sig på åtskilliga vältringar framför den Kongliga Hofrätten och spatserade nedåt Riddarhustorget, för att se sig om efter några gröna strån, som kunnat undgå polisens vaksamma öga. Med denna i sig sjelf obetydliga tilldragelse sammanbinder sig en annan.

Klockan tio på qvällen hade ångfartyget Yngve Frej anländt till Riddarholmen med en skara passagerare, hvaribland befann sig Theol. Licentiaten, Kongl. Hofpredikanten, Juris utriusque Doktorn och Chirurgie Magistern *Josua Bosander*, samt den unga grefve *Liljeconvaljenstolpe*, hvilken nu,

efter fyra års privat undervisning, skulle af-
 resa till Upsala för att på hösten blifva stu-
 dent. Som ankomsten inträffade någon sent,
 beslöt Bosander att med sin höge lärjunge
 qvardröja på ångfartyget öfver natten. Se-
 dan större delen af de resande begifvit sig
 från fartyget, lade sig de båda lärde i hvar
 sin hytta att hvila. Licentiaten somnade ge-
 nast. Helt andra föremål spökade i den un-
 ga grefvens hufvud. Sedan allt blifvit tyst,
 steg han ur bädden, begaf sig upp på däck,
 tog, efter något besinnande, mod till sig,
 hoppade ned från fartyget, och stod nu för
 första gången på en mark, hvilken han så
 länge önskat att beträda. Med blicken esom-
 öftast kastad bakom sig, vandrade han fram
 till Ridderholms kyrkan, beundrade det höga
 spitsiga tornet, förgyllningarne på de kongli-
 ga grafvarne, smög sig vid åsynen af den
 vandrande posten sakta öfver bron och stäl-
 de sig under en stum förvåning framför Gu-
 staf den Förstes staty. I samma ögnablick
 han anlände hade just vår Polle uppvädrat

några grässtrån. När den unga grefven varseblef hästen, förglömd han både sig sjelf och sin omgifning, och som hästar alltid varit hans favoritdjur, skyndade han genast mot det betande kreaturet, som utan skygghet lät klappa sig. Detta ingaf vår unga vän en ännu större dristighet, och inom några ögnablick hade han satt sig upp på hästens rygg. Men, då han med hälarne knep honom för hårdt i sidorna, flög kampen med sin rytta-re i fullt sporrstrek öfver Norrbro och framåt Drottninggatan. Vi lemna dem åt sitt öde, och hoppas innan kort få återträffa, åtminstone hästen.

I grosshandlaren och nyss utnämde Nordstjerne riddaren *Vierdumpels* malmgård vid Norrtullsgatan, hade, sedan flere dagar, ett allmänt buller förevarit. Saken var följande. Genom hvad man kallar käringsqvaller, hade i fru grossörskans öron blifvit inbasnadt, att tisdagen, den 20 Juni, hade någon af de Kongliga personerna gjort ett besök i en krambod på Vesterlånggatan, och, som det

berättades, handlat en half aln gult siden, för att som omslag begagnas kring Herr biskop Tegnér's Frithiof. Fru grossörskan, som ej det minsta betvivlade historiens ägthet, emedan mamsell S. som är bekant med fru K—s syster, hvars kammarpiga är kusin med lifkusken, hade hört det af bokhållaren L—s städerska, hvilken åter uppsnappat nyheten under en mathemtning på Kasten Hof af en herre i grå kitajsbyxor, yrkade enständigt på en lustfärd åt Vesterlånggatan i afsigt att handla ett dylikt quantum siden, samt vid samma tillfälle i gult låta ommåla den gröna kaleschen. Mannen sökte genom förnuftiga skäl afstyra det narraktiga upptåget, och föreslode, att till en sådan lappris saks uträttande pigan alltför väl kunde användas. Hvad kaleschens ommålade beträffade, kunde han ej begripa, i hvad sammanhang detta stod med det gula sidentyget. Hon hade i flere år åtnöjt sig med att åka i grönt, och åkdonet vore äfven i sitt nuvarande skick öfver allt klander. Men dessa förestälning-

gar hulpo föga. I tre dagar fortfor oljudet, klägovisorna upprepades vid kaffebordet, under middagsmåltiden, följde den arma mannen in i arbetsrummet, ja upp i sjelfva den ägta bädden. Hvad var att göra? Han måste slutligen gifva efter för att få fred. En målare med sudd och burk ankom, vagnen utdros, och fru grossörskan satte sig i fönstret att se på. Nu föll henne en ljus idé in. Som vagnen skulle ommålas, kunde med det samma, i brist på adeligt sköldemärke, någon passande sinnebild sättas på vagnsdörren. Fönstret slogs upp, och ett samtal ungefär af detta innehåll uppstod mellan henne och målaren.

”Hör på, Herr Krapp, skulle ni ej kunna måla något emblème med figurer der på vagnsdörren?”

Jo, hvarför icke, om jag af Hennes Nåd blott får veta, huru dermed skall vara beskaffadt, eller hvilka figurer jag der skall måla.

"Jag ville gerna ha någon scene ur Flitjof; ni känner väl den?"

Den nya Fransyska skräddaren?

"Åh, hvad ni är bigott. Flitjof menar jag, den der boken, hvilken biskop Tegnér skrifvit."

Jag känner henne icke!

(För sig) "Hvilken rå människa! (högt) Kom upp skall jag närmare förklara mig för er."

Boken framdrogs, och fru grossörskan sökte genom beskrifningar, uppläsningar och attituder göra för målaren begripligt, det frågan angick, att från någon af romanserna hemta anledning till en målning på vagnsdörren. Ändtligen påhittades, hvad hon genast bordt finna, det medlet, att tillkalla sin dotter, hvilken ägde en utmärkt färdighet i rita. Hon befalte henne, att på ett papper göra ett utkast ur Flitjof och helst "ur det vackra Farväl, hvartill den snälla Crusell satt en så chermant musik."

Cyana teg och åtlydde, uppgick på sin kammare, framdrog sina regalark och sitt rit-

födral, slog upp fönstret och satte sig vid bordet. Hon tecknade och strök ut, och kastade sig slutligen ledsen på bädden. Solen lekte redan med Solna skogens käglor, tall- och granträden, rörde Brunnsvikens glittrande vågor med sin gullmunn, sjönk slutligen som ett gulläple ned bakom den nya kyrkogården, hvilken stod betäckt med ett darrande purpurflor. Bullret på gatan och vägarne hade tystnat. Himmelen låg och samm i vällust öfver jorden. En och annan aftorfläkt pustade genom fönstret, och rörde med vingen vid regalarcken. Det blef svalare. Cyana sprang upp, satte sig ånyo vid fönstret och såg utåt tullen, Stallmästargården och Brunnsviken. En och annan sky låg som en purpurlapp ännu qvar på den himmelsblå skifvan. Skogens sångarflockar tystnade allt mer och mer. Klockan slog tolf. Det var midnatt, och ännu hade ej Cyana förmått uppkasta den ringaste idé till den föreskrifna målningen. Hon fattades af en orolig ängslan. Hade hon ej sitt arbete färdigt till morgon-

dagen, så väntade henne, det visste hon, en ganska alfvarsam sparlakans-läxa och kanske något mer. "Välän då, suckade hon, det må nu slå ut hur som helst, jag måste gripa mig an!" — I det hon satte ritpennan på papperet, hörde hon ett buller på gatan, liksom af en trafvande häst, och en klangfull röst, hvilken talade för sig sjelf. "Inte så fort Brunte! der har du inte något gräs. Se så, vänd om. Pto! pto!" — Hon blickade ut och såg en femtonårig yngling på en brun häst, kring axlarne fladdrade ett kastaniebrunt hår, och om halsen ringade sig behagligt en snövit krage. Växten var smärt, ansigtets rörelser lifliga. Han höll stilla eller rättare hästen med honom; ty vid stenfoten sökte han efter gräs. Ynglingen såg sig omkring, och i det han blef varse ett qvinnoansigte upp i fönstret, frågade han, ehuru något försagd: "kan jag komma denna vägen tillbaka till ångfartyget Yngve Frej?" "Till Riddarholmen, menar ni, svarade Cyana med darrande röst; ni måste då vända om

och rida gatan rätt fram; ni kommer då till ett torg, som kallas Gustaf Adolfs, der får ni en bro i sigte, och sedan ni kommit öfver densamma, viker ni af åt höger, så finner ni Riddarholmen. — "Ack! men det är så roligt att rida litet mer; hvart bär denna vägen? — "Till tullen." — "Än sedan?" — "Till Upsala." — "Till Upsala! Är det långt dit?" — "Jag vet ej. Några mil tror jag." — "Ack, intet mer. Då rider jag dit. Farväl! Farväl!"

Knapt var han försvunnen, förrän Cyna föll i en bitter gråt. Hon visste ej hvarför; men den sköna ynglingen sväfvade beständigt framför henne, och hans sista ord: "farväl, farväl!" klingade ännu oupphörligt i hennes öron. Nu fattade hon ritstiftet, och tecknade i några lifliga drag *Frithiofs Farväl*. Lifselevande stod hela ynglingen tecknad på papperet, räckande sin hand till afsked åt Ingeborg. Vål hundrade gånger kyste hon den vackra teckningen. Det dagades,

gades, Aurora satt redan med sin pensel i öster och fullmålade alla skyar. Droppar af ljusstrimmor nedduggade på skog och våg. Böljan fick åter ett öga, lunden en röst. Matt och drömmande sjönk Cyana ned på sin bädd, och den sista tanken, när hon insomnade, liksom den första, då hon uppvaknade, var på den vackra ynglingen, som så bemäktigat sig hela hennes inbillning.

Utan vår åtgärd torde läsaren inse, att denna yngling ej var någon annan än vår vän Liljeconvaljenstolpe, hvilken vi för kortheten skull hädanefter gifva namn af *Julius*. — Knappast hade Theol. Licentiaten, Kongl. Hofpredikanten, Juris utriusque Doktorn och Chirurgie Magistern Bosander uppvaknat, förrän hans första tanke blef att efterfråga sin discipels hälsotillstånd; men hur stor blef ej hans förskräckelse, då han hvarken fann honom under eller ofvan däck. Oaktadt alla efterfrågningar, fick han ej annat svar, än att ingen sedan gårdagsqvällen sett ho-

Ungdomsfantasier.

nom. Man tillsporde de bredvid liggande farkosterne; men med lika liten framgång. Samma svar erhöles af posten vid Riddarholms kyrkan och af stadsvakten vid Rådhuset. Från efterspaningar skred man till gissningar, och hvad var naturligare, än att han under sömnen gått upp på däck och stupat i sjön. En rad af båtar med båtshakar omvärfde genast fartyget. Men äfven detta bemödande var fåfångt. Alla beklagade händelsen, tyckte det vara stor skada på den unga hoppgifvande studenten, och bedröfligt med den arme informatorn, åt hvilkens vård det olyckliga offret blifvit anförtrodt. Bosänder var otröstlig, och gick och vred händerna. Slutligen kom en gumma, hvilken bittida på morgonen gått från däck för att afyttra några korgar ägg, dem hon fört med sig från Westerås, och meddelade, vid underrättelsen om händelsen: "att hon midt i natten hört ett ömkligt läte, helt nära skorstenen på Yngve Frey. Detta hade flera gånger upprepats." — Man föll nu på den tanken, att

ynglingen möjligtvis omkommit i maschine-
 riet. Ny, men fruktlös undersökning. Man
 började då lyfta på en mängd saker, ull-
 säckar och koffertar, hvilka voro lagda el-
 ler stapplade öfver hvarandra, i förmodan,
 att han kanske krupit under någon af dem.
 Vid denna ransakning hördes verkligen, till
 allas bestörtning, ett ömkligt ljud; man
 stadnade, man lyssnade; då tystnade det.
 Man började åter att hvälfva och skjuta, och
 lätet förnyade sig. En af fartygets besätt-
 ning lade örat till en stor kappsäck, och
 sade: "här måtte grefven ha inlogerat sig
 eller fan sjelf. Det krafsar i kappsäcken."
 Alla, jemväl Bosander samlade sig omkring
 det utmärkta stället, och man började att
 uppsnöra kappsäcken. Bosander stod med
 fälda händer och undrande blickar; ty den var
 hans. Äntligen blef kappsäcken öppnad och
 se, till allas förvåning, kröp en halfdöd katt
 derur. "Hvad f-n är detta, ropade Kapten,
 för Herrn kattungar med sig? Är detta ock-
 så en af disciplarne?" Alla började skratta.

Bosander mumlade ett par ord mellan tänderna, snörde helt skamflat ihop kappsäcken och flyttade genast i land. Kaptenen gaf honom anvisning på Bergstrahlska huset, der han nu sitter och skrifver följande bref till sin ömt älskade *Lisette*, kammarjungfru hos det herrskap, der han konditionerade.

Evigt dyrkansvärda *Lisette*!

O, hvad jag är olycklig, förlamad, förkrossad, beklagansvärd och förstenad! Min allra sötaste *Lisette*! Ömma för mitt öde, för en väns, en älskares, som tillbeder dig in i bleka döden; men hvilken för det närvarande ligger på sina bara knän och anropar himmelen om räddning i sin förskräckliga belägenhet. Tunga voro de suckar, som pressades vid vårt afsked, bitter, dödligt bitter den kyss du gaf mig i skilsmessans ögnablick, bakom salsdörren, när du dånande och med våta ögon framsatte smörasken; men ännu tyngre, centnertung som Atlas, Åreskutan och Sulitielma, är den suck, som nu går ur mitt bröst vid detta tillfälle. Vår Julius är drunk-

nad. Han har om natten, förmodligen i sömnen, uppgått på däck, och blifvit ett rof för en oföretsedd död. O, hvad jag är olycksalig! Så hastigt skulle då vår lefnadshimmel omdystras af mörka skyar. Gråt med mig! Beklaga, men afsky mig icke! Beklaga en olycklig, som irrar lik kidet i vildmarken, ett byte för de glupska odjuren. Säg mig, jag besvär dig vid vår eviga låga, hvad skall jag företaga? Kanske dränka mig? O, då skulle du sörja dig till döds. Rymma? Ack! och blifva fasttagen. Resa utrikes? O, jag blir tokig! Det går som en väderqvarn omkring i mitt hufvud. Hjelp mig! Upprätta mig! Han är död! Han är drunknad! Det är förbi. Så sjunker sällhetens sol i moln. Mina tårar strömma såsom vattubäckar. — Jag är som en förbråkad rö, och dertill ännu ett annat. Hvad tycker du, den vedervärdiga kammartjenaren har insnört din gråa katt i min kappsäck. O, jag är alldeles perplex, perdu, förlorad, stäld under missgerningsbalckens 4 Cap. 8. §! För all del svara mig med

omgående post, hvad jag har att iakttaga. Nu vet jag ej mer hvad jag skrifver. Jag ser endast svarta korpar framför mina ögon. Förskjut ej en olycklig vän, dubbelt olyckligare, om han skulle se sig förkastad af dig, han, som evigt är och förblifver din tillgifne

Josua Bosander.

Vi återvända till fru grossörskan. Vagnen är redan uppmålad. Inom en storbladig lagerkrans strålar i blixtrande färgor Frithiofs Farväl. Sjelf sitter hon redan i vagnskorgen med sin dotter, och kastar det hvita floret åt sidan. Midt emellan hvilar *lilla Frithiof*, så kallades Mopsen, och såsom standar i fruns egen hand sjelfva sagan, samt en ridikyl, fullproppad med penningar. Kusken anbefalles köra till Vesterlånggatan. På Norrebro stå åtskilliga militärer och hälsa, likväl ej så mycket för moderns som den vackra dotterns skull. Man anländer på Vesterlånggatan, går in i en krambod och konversationen börjas.

"Hör på, min bästa Herr M --, jag skulle hafva mig något siden till omslag om den här lilla söta boken, det är Flitiof."

Jaha, mycket gerna, hvilken färg befaller, och huru mycket?

"En half aln, gult siden."

Detta, tror jag, skall vara rätt vackert. Vi ha också ett slags randigt, om jag får lof att visa. Var god och se på detta. Det är ganska fast och tjockt. Här är åter en annan sort, hvilken vi kanske skulle kunna lemna till något billigare pris.

"Förlåt, jag frågar, intet var det här, som någon af de Kongliga personerna gjorde besök och handlade härom dagen."

Nej! — Af hvilken sort befaller Hennes Nåd?

"Jag tycker ej rätt om det här. Färgen är ej rätt briljant, och dessutom är Herrn något dyr."

Jag försäkrar, färgen är högst förträfflig, var så god och sätt det mot dagen. Hvad priset vidkommer, så kan ingen sälja detta

tyg för så godt pris som vi, emedan det införskrefs förra året, då kursen ej ännu var så betydligt stegrad som nu.

"Jag tycker, icke rätt om det. Förlåt, jag besvårade."

Skadar inte! — —

Färden fortsattes; men med samma följd. Slutligen stavnade vagnen framför en bod, der händelsen gjorde, att ägaren sjelf var utgången; men han hade i stället anmodat en af sina vänner, att under tiden agera köpman. Vår rotunda steg in. Efter några flygtiga blickar kring boden, och med svettdropparne i pannan, frågade hon på åtskilliga sidentyger, och slutligen, om någon af de Kongliga personerna nyligen handlat något i boden. Den förestälde handelsmannen begrep genast, hvad man hade att iakttaga, bugade sig och svarade: "Ja, a!" Hon frågade ytterligare, hvori det kunnat bestå? "Åh jo, svarade han, det var dels åtskilliga tyger, dels schavlar och annat smått." — "Än något gult siden." — "Låt mig se, jo ganska

riktigt, gult siden var det." — "Huru mycket?" — "Åh jo! ungefär några och trettio alnar, om jag ej misstager mig." — "Det är inte möjligt, det skulle ju endast vara till omslag för Flitiof." — "Ja, visserligen för Frithiof." (Här gnuggade han sig i pannan, icke rätt vetande, hvilken som spelade narr för den andra). — "Så kallas" — "Ja, mycket rätt" — "Den här boken." — "Ja precis! Men hur mycket befaller? Tjugu a trettio alnar, eller kanske några af dessa schavlar?" — "Jag skulle hafva egentligen blott en half aln gult siden" — "Åh! det kan min Nådiga ej begagna till något." — Begagna? Jo, just till detsamma, som den Kungliga personen begagnat det, till omslag om denna bok." — "Ja så, jag förstår. Ja, det var af detta tyget. Hur mycket får jag mäta upp? tjugofem à trettio alnar, kanske tjugofem räcker." — "Är ni tokig?" — "Min Nådiga, om jag får lof att visa, det skall tagas sextondubbelt. Se så här!" — "Menar Herrn det?" — "På min heder är icke detta det

högsta modet. Grefvinnan W. var just i ett dylikt ärende här i går. Ni, min Nådiga, är den andra efter henne, som handlat här-af." — "Hvad kostar aln?" — "Detta skall jag lemna till fem plåtar, detta till fyra och en half, nogaste priset; men detta tyg, och hvaraf den Kongliga personen handlade, kan jag ej sälja under fem Riksdaler, det är också det finaste, som kan tillverkas. Var god och känn på det." — "Det är ganska superbt! — Handeln afslutades och de tjugufem alnarne uppmättes.

V. Capitlet.

Det har uträttat nog, om det i någon mån befordrat dagbräckningen.

PHOSPHOROS.

Protokoll, hållet hos Kongl. Öfver-Ståthållare-Embetet för Politie-Ärenden d. 28 Juni — —

S. D. Förekom efter upprop Kontrollören vid Assistansen Herr — —, hvilken anmälte, att natten mellan thorsdagen och

fredagen den 26 och 27 Juni, hade, genom rutornas sönderslående i öfre våningen mot sjön af nämde verk, inbrott skett, hvarvid följande persedlar blifvit bortstulne, nemligen: tjugu stycken mindre gullringar, vägande $16\frac{1}{8}$ dukat, fyra guldur, en briljanterad snusdosa med bokstäfverna P. A. K. en stor silfverterin, vägande etthundra-trettio lod, samt niotiofyra matskedar af silfver, tillsammans något öfver tvåhundra lod. Dessutom befanns en stor förmaksspegel sönderslagen, samt åtskilliga thekoppar mer och mindre skadade. Herr Kontrollören anhöll derjemte, att Löjtnanten Klatsch, Vaktmästaren Plansten och Drängen Nilson måtte i målet höras. Löjtnant Klatsch som nu, jemte Vaktmästaren Plansten och Nilson, hvilken hos den förstnämnde är såsom dräng antagen och laga stadd, inkallades, anmälte, att då han, sent på aftonen den 26 sistlidne, hade passerat Kungsholmsbron, efter ett besök hos en bekant, hade en båt, som med stark rodd styrde mot Riddare-

holmen, väckt hans uppmärksamhet. I början ansåg han det vara några till ångfartygen hörande personer. Men alldenstund de styrde rakt mot Assistansen, der intet fartyg låg, fann han snart sitt misstag. Han förmodade häri dock ej något brottsligt, så mycket mindre, som under denna årstid batar fara af och an på Mälaren hela natten. Han fortsatte sin gång öfver bron, då han hörde ett klingande, liksom af glas, troligen härledt, som han nu efteråt kan förstå, af rutornas söndersläende. I båten befunnos trenne karlar, hvaraf en hade hvita byxor och en annan, som han tyckte, svart hatt med ett hvitt band kring kullen. På tillfrågan, vid hvad tid detta inträffat, svarades: ungefär mellan ett och tu, eller närmare tre, emedan han påminte sig brandvakten hafva i hörnet af Clara Bergsgränd och Drottninggatan ropat ett. På tillfrågan, om han blifvit varse från hvad sida af Mälaren båten kommit, sade han sig ej kunna uppgifva detta;

detta, dock trodde han sig hafva i en större båt, hvilken han följande dagen sett vid södra hamnen, igenkänd de tre okände karlarne, som han, efter hvad han af klädseln kunnat dömma, trodde vara skärgårdskarlar.—Sedan han förklarar sig ej hafva någon ytterligare upplysning att i målet meddela, tillsades drängen Nilson att uppgifva, hvad han derom kunde hafva sig bekant. Nilson anförde, att han, hvilken i egenskap af dräng sedan Michaëli tjenstgjort hos Löjtn. Klatsch, hade efter uträttande af ett ärende på Söder för sin husbondes räkning, ungefär mellan elfva och tolf på natten, tagit vägen öfver Skinnarviksbergen och strandgatorna utåt, då han sett tvenne båtar med stark rodd komma från Södra slussen samt styra utåt Mälaren, hvaraf, efter en stund, den ena rodt uppåt Essingen och den andra vändt om mot Riddarholmen. Båtarne trodde han vara stulna från slussen, emedan de voro grönmålade. På tillfrågan, om han

Ungdomsfantasier.

hört något klingande liksom af glas, svarade han sig ej derom kunna erinra sig något bestämdt, likväl trodde han sig en gång hafva hört ett dylikt klingande, ehuru mycket svagt. Sedan Nilson förklarar sig ej i målet hafva något ytterligare att andraga, vittnade Vaktmästaren Plansten: att

Då han om morgonen uppgått för att afståda rummen, hade han funnit nästan alla rutorna sönderslagne i ett af fönstren, som ligger utåt sjön, samt åtskilliga skåp uppbrutna, hvarpå han genast såsom vittne tillropat förre gardisten Modigs hustru och extra Vaktmästaren Gråstedt, äfven som bud härom genast afgått till Kontrollören vid verket samt till Kongl. Polisen. Med anledning hvaraf desse vittnen inkallades, hvilka i allo öfverensstämde med hvad Vaktmästaren Plansten uppgifvit, med tillägg af f. d. gardisten Modigs hustru, att henne syntes som fönstrets söndersläende skett inifrån, emedan intet glas legat i fönstret, och det efter spräckningen qvarsittande glaset var mera ut- än in-

böjdt. Polisbetjenten anbefalldes uppgå i Assistansen och undersöka förhållandet. Återkommen efter en stund, rapporterade han, att nya rutor redan voro insatta, att han skickat bud till glasmästaren, som verkställt isättningen: men hvilken ej funnits hemma. Beslöts, att han i morgon skulle uppkallas.

Vittnena afträdde.

Gevaldigern Klang inkom och tillkännagaf, att en gumma, som kallade sig Springfeldt, och går omkring och säljer bakelse, anmält sig att få blifva hörd i målet. Hon inläts och afgaf följande: att hon, som i Polisbladet läst om den förskräckliga stöld, hvilken blifvit begången i Assistansen, ville för sitt samvetes fredande gifva följande upplysning, nemligen: att då hon klockan emellan nio och tio om aftonen den 26, infunnit sig vid ångfartyget, der hon qvardröjt under afyttrande af elfva bakelser och några godran, till dess klockan slagit tio, och satt sig på en vedhög, nära Assistansen för att hvilas sig, hade hon der insomnat, men blifvit

väckt af ett besynnerligt stampande, hvar-
 efter hon sett en häst flyga ut genom fön-
 stren af Assistansen och nedstörta i sjön. Af
 förskräckelse hade hon derpå bortsprungit,
 och tagit vägen öfver Riddarholmen till sitt
 hemvist på Ladugårdslandet. På tillsägelse,
 att tala sanning, försäkrade hon på sin sa-
 lighet, som orden föllo, att så förhållit sig.
 På den erinran, att Assistansen ej vore nå-
 got stall, och att der omöjligen några hä-
 star kunde finnas, svarade hon: att då hade
 det väl varit fan, som der grasserat. Gevaldi-
 gern Klang upplyste, att gumman ansågs li-
 tet vriden, och att hon för sex år sedan va-
 rit intagen på Danviken.

S. D. Anmälte sig fjerdingssmannen Pe-
 ter Plånggren hafva från Rotebro inforslat
 en betjent, hvilken, efter hvad han kunnat
 utröna, rymt från sin husbonde i Vestman-
 land, hvarifrån han, under ett förfalskadt
 namn af Liljeconvaljenstolpe, på ett ångfartyg
 begifvit sig till hufvustaden. Under vägen
 hade han tillgripit en häst, för att dermed

begifva sig till Upsala höstmarknad. Vid Rotebro hade han setat af, och såsom miss-tänkt genast blifvit gripen, vid anstaldt förhör gifvit tvetydiga svar, dock slutligen vidgått att han olofligen tillgripit hästen; men ej velat tillstå från hvilken, utan under ett envist tredskande försäkrat, att han funnit honom på Ridderhustorget midt i natten utan grimma och sele. Nämde betjent, som var af medelmåttig växt, med mörka hår och ögonbryn, samt klädd i blå frack med långbyxor af samma färg, mössa och hvit krage med kråsnål samt sidenväst, inkallades och förhördes, hvarvid han yttrade: att han, som ej vore någon betjent, utan son af grefve Liljeconvaljenstolpe, hvars egendom Gårdshamra är belägen tre fjerdedels mil från Westerås, förlidne thorsdag i sällskap med sin informator Licentiaten Bosander på Yngve Frey begifvit sig till Stockholm, för att derifrån dagen derpå resa till Upsala, att han vid midnatt uppgått på däck, samt tagit vägen åt ett torg, der en staty stått uppstald,

vid hvilken han fått i sigte en häst, som der gått och betat, och på hvilken han satt sig upp och ridit genom tullen samt derefter till gästgifvaregården Rotebro, der han blifvit fasttagen. På föreställning, att ej fara med osanning, vidblef han enständigt, hvad han förut yttrat; och kunde Licentiaten Bosander ytterligare bestyrka, hvad han här uppgifvit. Som tiden var förlupen uppsköts vidare handläggning af målet till följande dag, och den anklagade affördes i häkte.

D. 29 Juni. Det sedan gårdagen hvilande målet, rörande betjenten Liljeconvaljenstolpe förekom nu, hvarvid gevaldigern Klang upplyste, att han på skeppslistan hos actieägarne af Yngve Frey, hvilken lista nu i afskrift inlemnades, funnit tvenne personer med namnen Bosander och Liljeconvaljenstolpe, men hvilka dessa varit, och hvarthän de begifvit sig, hade han, oakadt alla forskningar, ej kunnat upptäcka. Bosander skall, efter uppgift af uppasserskan Lindqvist, bott tvenne nätter i Bergstrahlska huset, samt derefter ti-

digst en morgon försvunnit, utan att sedermera låta höra af sig. I rummet befunnos qvarglömde åtskilliga papper samt ett pass, hvilket allt frun, som för det närvarande rest åt landet, tagit i förvar.

S. D. En stund derefter inrapporterades, att den sig så kallade Liljeconvaljenstolpe under afförandet till Rådstuguhäktet fått tillfälle att med flykten undkomma, utan att sedermera kunna ertappas, och skulle lysning efter honom i allmänna bladen utfärdas.

IV. Capitlet.

Orestes, sade jag, är död, och säger än,

SOPHOCLES ELECTRA.

På en sten, nära en dammande rågåker, satt gamla grefve Liljeconvaljenstolpe, och bidade på en bortgående molnfläck, för att, lik en annan Prometheus, med solglaset nedhemta några strålar till tändande af sin tobakspipa. Vid foten låg svarta Morian och

högg efter flugor. Rundtomkring blomsterkalkarne surrade flockar af bien. Vid ena råckskörtet, som nedhänge öfver stenen, hade några tjärblomster fastklibbat sig, och ofvanpå hattkullen kröp en nyckelpiga. Framför ögat låg en lång sträcka af åkrar, vid hvilkas venstra sida några torpare voro selsatte med iståndsättande af en nedblåst gärdesgård. Röken från elden, der vidjorna härdades, uppsteg långsamt och i tjocka hvirflar. Hastigt spratt Morian upp, började morra, hoppade under skällande öfver gärdesgården; men kom snart tillbaka med hviftande svans. Någon hördes komma åkande i backen. Grefven steg upp, vände sig om, och såg till sin ej ringa förvåning Herr Licentiaten Bosander på en tvåhjulskärra med en skjutsbonde vid sidan, samt ett långt svart flor hängande ned från hatten. Grefven steg genast fram till gärdesgården under afvaktan på den kommande: "hvad tusan djefflar är det Herr Bosander, eller ser jag i villan?" — "Jo tyvärr!" hördes en jemrande röst från

åkdonet. — "Hvad fan är Herrn galen, eller rasar Herrn! hvar är Julius?" — Licentiaten steg härvid ur kärran, föll midt på landsvägen på sina knän, framtog sin hvita näsduk, hopknäpte händerna och suckade: "O jag, den aldra olycksaligaste varelse på jorden, den beklagansvärdaste bland dödlige, lefvande korsfäst och likväl högst oskyldig!" — "Hvad djefvulen är det här? Är Herrn förryckt eller vill Herrn göra mig galen?" — "O, allt är på tok!" — "Det ser jag nog djefvulen! Har ångfartyget gått sönder eller ligger det i sjöbotten?" — "O, det är mycket värre!" — "Värre? Himmel och afgrund, har det då sprungit i luften?" — "Åh, det är ändå sämre!" — "Herre, är ni förbannad! (ser sig omkring). Hvar är min Julius?" — "Ack, han har gått förut." — "Hvarthän? Till herrgårdens?" — "Till himla!" — "O min Gud, hvad säger ni, karl! djefvul! Är ni galen, svara mig på stället, annars slår jag ihjel er; min Julius, är ni alldeles fördömd, är han uppbränd, död? Är han dränkt? — "Nej, inte

dränkt; men drunknad. Ack, jag olyckliga fisk, jag syndens människa, och dock Herr grefve, rår jag ej därför. Han har själf gått i sjön. O, jag är alldeles för olycklig. Jag har hvarken ätit, druckit eller gjort något annat på åtta dar. O! O! O! jag är alldeles söndersargad; ja, jag är själfva Antichrist!"

Man föreställe sig grefvens både harm, sorg och förskräckelse vid denna nyhet. I en annan sinnesstämning hade han troligen slagit båda benen af Licentiaten, nu nedtryckte honom smärtan så djupt att harmen förqvåfdes. Under promenaden hem berättade Bosander i korthet händelsens förlopp, och att unge grefven troligen i våda om natten omkommit i vattnet. Kinkigare blef det att framföra underrättelsen till modern, som af naturen var mycket lätttrörd. Dottern var lyckligtvis ej hemma, emedan hon på några veckor, vistades hos en af släktingarne på ett jernbruk. Men saken tålde ej uppskof och kunde ej döljas. Lisette hade redan från gården, der hon var

sysselsatt att upphänga kläder, varseblifvit sin älskade Bosander, och genast inberättat det för grefvinnan, som utkom, såg det svarta floret, hörde några halfbrutna ord om Julius och den farliga sjön, föll baklänges öfver en tvätthalja, och inbars afdånad i sängkammaren. Grefven och Bosander ingingo i salen. Den förre utbrast i en bitter gråt, hvori den sednare instämde med ett högt tju-tande. — "Ack! min enda son, mitt allt, utropade grefven, min Julius, du är då borta; jag får aldrig se dig mer, all glädje är nu från mig borttryckt! Herr Bosander, ni är ett sakramenska nöt, och om jag gjorde rätt, skulle jag smörja er. Ack, min vackra, min goda, min snälla Julius! Det var ändå stor skada på dig. Herr Bosander, ni är en sakramenska hundsvott, och gjorde jag rätt, så skulle jag hänga er. Ack, min älskade Julius, o! jag kan bli alldeles förtviflad, när jag tänker härpå! I sjöbotten är din graf, i det kalla, förskräckliga vattnet. Och det kallar jag eftersyn af en informator. Nej, jag kan

icke styra mig längre, Jag måste klappa upp er, Herr Bosander!" — Bosander begynte skrika, grefven kastade kappen i vrån och ingick till sin fru. Nu utkom Lisette, och hvad var naturligare, än att Bosander i hennes sköte utgöt allt sitt hjertas qual. Hon sökte trösta honom med den försäkran, att herrskapet nog lugnade sig. Hon hade för grefvinnan sökt framställa händelsen på sin fördelaktigaste sida. — "Visserligen är hon mycket ond på dig, och säger, att du alldrig skall få komma för hennes ögon; men vreden liksom sorgen hafva sin öfvergång. Man måste afvakta tiden och gifva sig till freds, emellertid hoppas jag du står fast vid din löfven om vår äkta förening." — "O, du englarena, utbrast Bosander, hur mycken tack är jag dig icke skyldig, nu först inser jag tillfyllest den oskrymtade kärlek du bär till mig. Hvilken välsignad balsam gjuter du ej på mitt hjerta! Hvad mitt löfte vidkommer, så kan du vara försäkrad, att jag står fast

der-

dervid. Men lilla du, har du något till mat åt mig?" — "Gack upp på din kammare", hviskade Lisette, i det hon hörde någon komma, flög till fönstret och gjorde sig ärende med att uppdraga rullgardinerna. Bosander smög sig ut, var inom en minut uppe i sitt fordnarum, hvilket nu, under hans frånvaro, blifvit förbytt till ett torkningsställe för spenat och andra grönsaker.

Men solens skepp har redan kastat ankar i skogstopparne, grefven går af och an på golfvet, och ömsom svär och ömsom gråter. Grefvinnan dricker fläderthé och ligger mellan lakan. Kammarjungfrun med knifven i munn letar i skafferiet efter en medvurst, som skall halshuggas. Licentiaten Bosander står vid sitt fönster och stirrar utåt nejden, suckar och rifver sig i hufvudet; fattar sin tobakspipa och stoppar och utblåser henne minst femton gånger, slår sönder knogarne mot eldstålet och får ändå icke eld; öppnar Horatius, ser deri, men slår straxt igen boken.

Går ånyo ett par slag kring kammaren, stannar och ser med orörliga ögon framför sig. Nu skummar det. Klockan är elfva. Han gäspar och börjar afkläda sig. Men äfven häri är vedermöda och bedröfvelse. Han kastar sig i skjortärmarne på bädden och försöker sofva. Tusende omvexlande bilder hålla hans själ i en qvalfull oro. Än vaggas han af och ann på ett ångfartyg, än skakas han på en kärra mellan grus och klapperstenar. Han vänder sig åt alla sidor, och bemödar sig att genom blundande komma i sömn. Då öppnas dörren, det är liksom någon steg in; han ser upp, och o fasa! ett spöke står lifslevande på golfvet och vänder sig omkring åt alla sidor. Det är hans fordna discipel, hans Julius, hvilken i runda åtta dagar legat i sjöbotten, och nu visar sig för hans blick. Han vill skrika; men ångsten betager honom rösten, han vill resa på sig och kan ej. Han fryser, han svettas. Spöket närmar sig honom allt mer och mer, nu står det vid sängbrädet, nu stryker det ho-

nom sakta öfver armen, han ger till ett skrik, flyger genom dörren, tumlar alla trapporna utföre. "Herr Licentiat," ropar det ofvanifrån. Nu samlar han sina sista krafter, uppreser sig ånyo, störtar ut på gården, genom grinden ned i trädgården, öfver krusbärsbuskar och sparris sängar, der han matt och nästan andelös nedsjunker på en gräs-bänk. Grefven, hvilken varit i samma tillstånd af sömnlöshet som Bosander, hörde bullret och ropet, utsteg i farstun, och se det första som flyger honom i famn, är hans son. Han kunde knapt tro sina egna ögon, förrän han af gossens varma kyssar kände, att han verkligen hade en lefvande varelse framför sig. — "Du ligger då ej i sjöbotten?" — "Der har jag aldrig varit." — "Den sakramenska Licentiaten, som så kunnat fullproppa mig med osanning; men jag skall minsann klappa honom för besväret! Men hvar har du då varit?" — "På halfva vägen till Upsala och så hit tillbaka, och så har jag setat under Rådstugan och varit fast för polisen." —

”Åh, nu ären J alldeles rosen befängda, har äfven du blifvit galen? Är detta frukterna af eder resa till Upsala, så ger jag djefvulen i hela universitetet och samtliga professorerna, rektor magnificus ej ens undantagen, om han icke heter Ödmann, gubben i sängen; ty han är den enda förnuftiga ibland dem.”

Julius började nu förtälja hela händelsen. Emellertid för sig gick en allmän uppståndelse i huset. Grefvinnan stjelpte fläderthéet ut genom fönstret, kammarjungfrun framropade den arma Adam, som förstuckit sig bakom träden, kaffet påsattes tidigare än vanligt, solen stack fram mellan päronträden, sefirerna begynte flägta, gåsungarne att plaska i den på gården nedgräfdä hon, katten smög sig upp för bodtaket på jagt efter tättingar, och hela nejden stod i en enda låga af lif och rörelse.

Hur hade Julius kommit hem, frågar läsaren! Från sin flykt ur stadsvaktens händer, hade han tagit kosan åt Riddarholmen och der på en bakgård förstuckit sig un-

der ett kar. Mot morgonen hade han begifvit sig ner till ett af Ångfartygen, som skulle anlöpa Westerås, hann utan vidare missöden fram, halp sig från Kaptitenen med att betala biljetten dubbelt, och tog så i halft galopp vägen till hemmet.

Sorgen hade nu på allas anleten, med undantag af grefvens, förvandlat sig i glädje. — "Mitt namn är skändadt, min ära kränkt, utropade han. Jag måste kräva upprättelse. Är detta öfverensstämmande med lag och rättvisa? Lefva vi ej i ett konstitutionellt land? Stå ej fria medborgare under lagens skyddande arm? Jag måste till Stockholm. Jag går upp till Justitie-Ombudsman, han skall upptaga målet, intet skall blifva doldt, allt skall, vid Gud, framdragas i ljuset."

För tredje gången, inom ett par veckor, måste således Julius färdas mellan Westerås och Stockholm. Hans fader hade alldrig gjort denna resa sjövägen, och det var verkligen med en viss hemsk känsla som han sat-

te foten på ett ångfartyg. Innan afresan lät han inpacka, för sin räkning, följande: 1:o Alla årgångarne af Argus; 2:o Sveriges grundlag; samt 3:o Den Svenska Lagboken samt åtskilligt annat, som dermed kunde stå i sammanhang; ”ty, sade han, man måste förskansa sig med alla möjliga balkar och hjälpedor, när frågan är att skaffa rättvisan gehör, hvilken i vårt land, tyvärr! sättes å sido för konsiderationer, upprätthållandet af lumpna auktoriteters anseende, med mera dylikt. Men jag skall, ta mig tusan, lära dem, hvad det vill säga att handla godtyckligt;” och när vagnen framkörde: ”se så, Julius, sätt dig upp! Herr Bosander, flinkt med er på kuskbocken, nu fara vi i Guds namn. Adieu, min grefvinna! se väf efter hus och hem. Jag hoppas snart vara tillbaka. Herr Inspektör, haf öga på rågen der på höjderna, kärvängen får ej slås förrän jag återkommer! Med drängen hemskickar jag rödfärgen och dyfvelsträcket, hagen skall inhägnas innan veckans slut. Är min tobakspipa med? Ja så, Julius

har henne. Herr Inspektor! de sakramenska svinen; gå de icke der igen i kornåkern. Gärdesgården skall lagas ned vid ena hörnet, och ett ok påsättas fargalten, att han ej flöjer. Farväl med er! Hollah! hvem låter upp grind ner vid gärdet? Se så, i Guds namn, så äro vi då på vägen." — Efter en knapp timme var man i Westerås. Sakerna nedburos på fartyget, och under det skönaste väder, begaf man sig ut på den lugna vattenspegeln, hvarvid grefven synnerligast fann sin förnöjelse i den raskt påskjutande farten, äfven som i den förträffliga beqväm- ligheten att kunna gå, stå, sitta och hand- tera sig, som man behagade.

I början utgjorde, som vanligt, åskådan- det af stränderna, den försvinnande staden, och naturskönheterna, den hufvudsakliga sys- selsättningen; samtalen voro korta och stym- pade. Den ene lekte fremmande med den andra. Då det ena partiet begaf sig ner att frukostera, sysselsatte sig ett annat med att kika på herrgårdarne, ett tredje att slå eld

på sina tobakspipor och språka med damerna.

”Akta dig för sjön, Julius, ropade grefven, och stå ej så der och se ned i vattenet.” — ”Åh, det är inte farligt, pappa!” — ”Farligt! ja, intet vill jag se dig för andra gången der.” — Förlåt mig, sade en liten spenslig och blek figur, hvilken åhört samtalet, har den unga Herrn lupit någon fara att drunkna?” — ”Åh, intet just att drunkna; men att blifva hängd.” — ”Min herre raljerar. Hängd, det förutsätter” . . . — ”Platt ingen ting, min herre, ty historien är den, att man hänger de små, och låter de stora löpa. Utan omsvep sagdt här finnes ej mer någon rättvisa i landet. Ju flere tvillingar och trillingar och qvadrillingar af förordningar, ju större oreda. Vi måtte väl en gång få riksdag, hoppas jag! Det blir åtminstone ett vomitif i sjukdomen, hur han än må kasta sig.” — ”Förlåt mig, utbrast den fremmande, min herre tyckes i dessa frågor döma allt för hastigt. Jag har den äran eller rät-

tare det ansvarsfulla kallet att sjelf vara domare, och tror mig sålunda temmeligen väl känna både lag och författningar." — "Hvem gör ej det, genmälte grefven, men när dömer man efter dem?" — "Jag är dock ledamot i Högsta Domstolen" — "Så mycket sämre." — "Hvad menar Ni dermed?" — "Dess rymligare spelrum äger man att bedrifva våld och mannamon. Det går långt bättre till i sjelfva Turkiet." — "Jag hör att liberalismen spökar äfven i Herrns hjerna." — "Hvad det kallas, som spökar här, qvittar mig lika; men upprättelse skall jag veta förskaffa mig, om det äfven funnes femtio instanser, hvartill man hade att vädja!"

Samtalet afbröts af en med fulla segel annalkande Arboga skuta, till hvilken man förgäfvdes ropat att styra babord. Ångfartyget stötte med sin bog i hennes sida, maschineriet måste stadnas, ordvexlingar uppstodo; efter en stund kom man dock loss. Nu var man på Björkfjärden. Solen stod i sin middagshöjd. Vågor, ej högre än trösklar, pla-

skade kring om farkosten. Den ena landskapstafflan efter den andra framskyntade och försvann i sitt fjerran. En Apollo-fjäril hade förrrat sig på fjärden, styrde mot ångfartyget och satte sig att hvila på det uppsända seglet. Man begaf sig ned i matsalongen att spisa. Klagovisor uppstämdes. Svagdrickat var slut. Konjack med vatten fick ersätta bristen. Man språkade ock glammade. Tiden förflöt, solen sjönk allt djupare ned åt vester, vinden blef stillare, seglet nedtogs, Strengnäs var passerad, ved intagen, Drottningholm skyntade förbi, Rid-darholms-fjärden plöjdes, skott och tullbetjening — och när solen kastade sin sista stråle på Rid-darholms-kyrkans urtafla, hann man till den efterlängtade hamnen.

Af hvad nu läsaren erfarit, täcktes han finna, att jag har hela mitt romansällskap på benen. Alla äro ute och röra på sig. Un-

dertecknad sitter på en kärra och låter in-
pudra sig af damm, otta månader efter lem-
nandet af sin kondition. Min Julius med sin
far hafva pröfvat de böljor blå, och ämna
ytterligare fortsätta resan till lands. Då jag
nästan fruktar, att han snart kommer att ta
lofven af mig och undantränga mig i skug-
gan, begagnar jag denna mellantid, för att än
en gång väcka läsarens deltagande, i det jag
kastar en blick på mina egna barndomsda-
gar och derur tecknar följande spridda minnen.

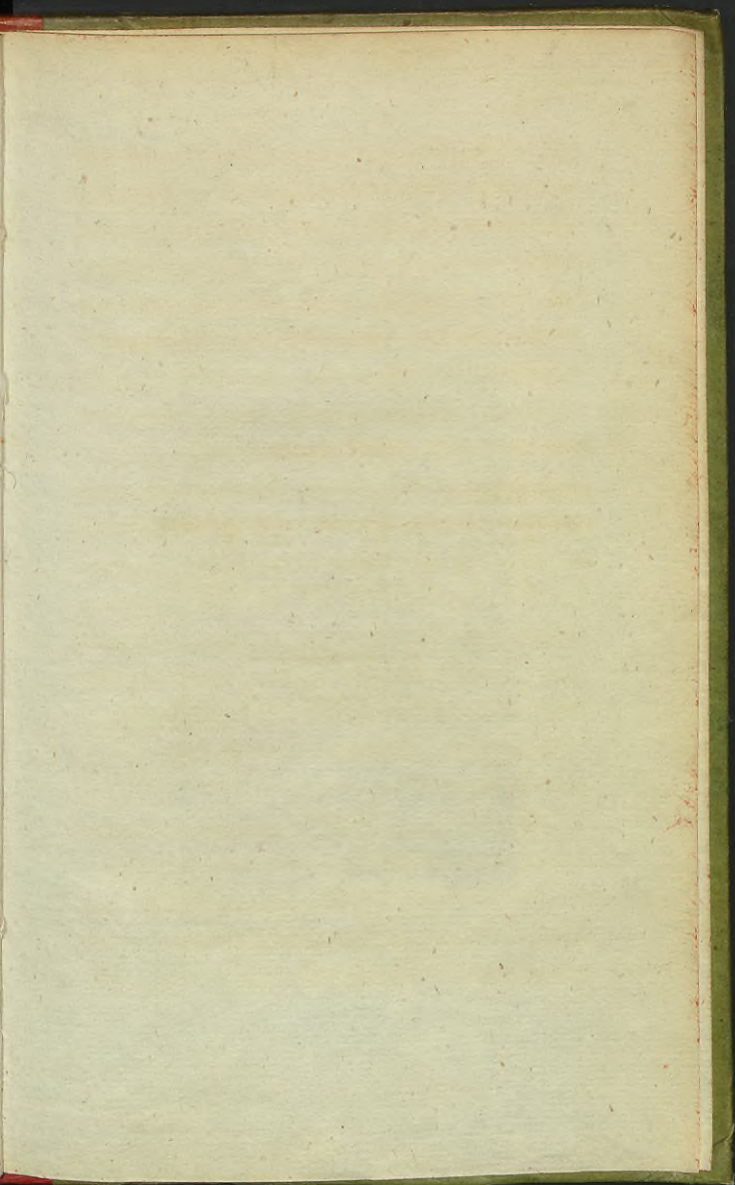
Slut på Första Delen.

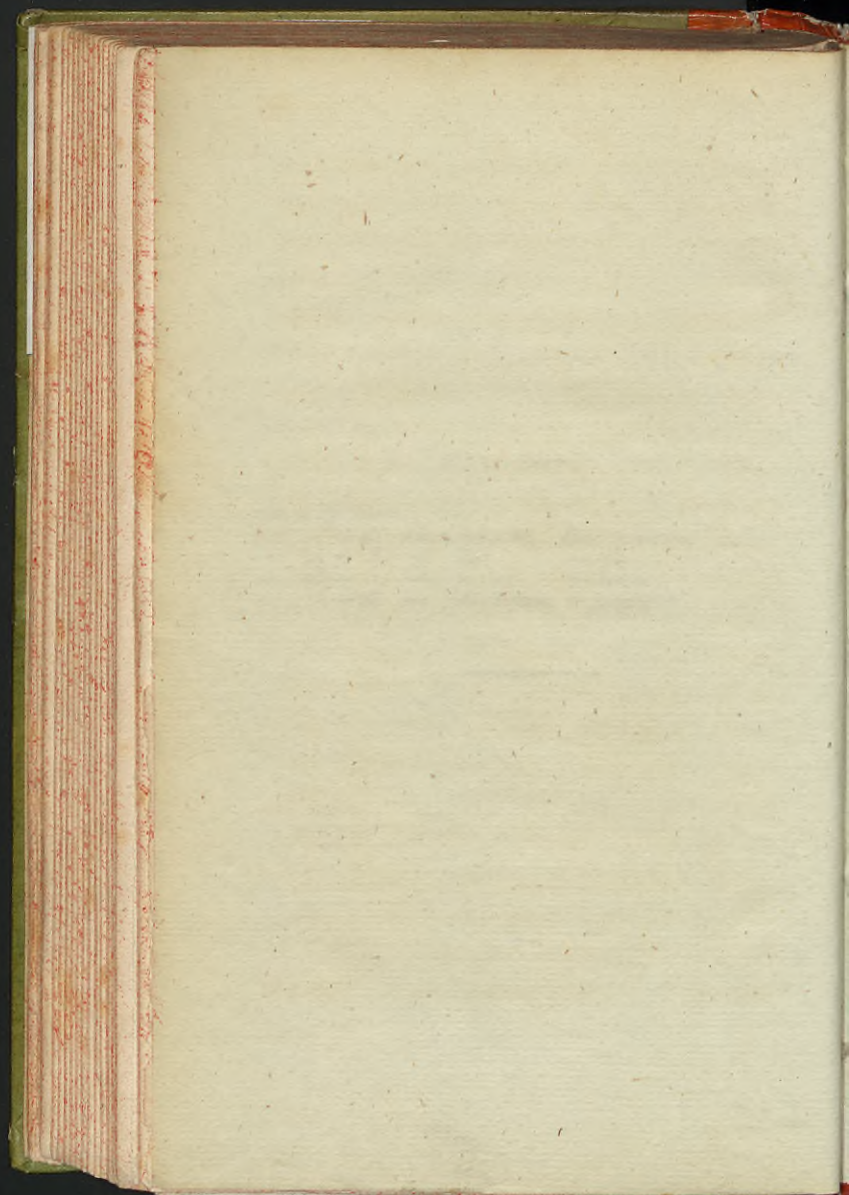

Rättelser:

Bland Skaldest.

pag. 11 r. 13. står: fiskarne   läs: siskorna
— 22 — 15. — för   — på.
— 25 — 1. — hvilar   — hvila.
— 19 — 16. — skönhetens — höghetens

1001850507

